

Ročník 2006

Zbierka zákonov

SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čiastka 52

Uverejnená 9. marca 2006

Cena 73,10 Sk

OBSAH:

- 124. Zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
  - 125. Zákon o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
  - 126. Zákon o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
  - 127. Zákon o perzistentných organických látkach a o zmene a doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
  - 128. Oznámenie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o vydaní výnosu, ktorým sa v roku 2006 ustanovuje hodnota služobnej rovnošaty a jej súčastí pre príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže
-

124

ZÁKON

z 2. februára 2006

o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon ustanovuje všeobecné zásady prevencie a základné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na vylúčenie rizík a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce.

§ 2

Pôsobnosť zákona

(1) Tento zákon sa vzťahuje na zamestnávateľov a zamestnancov vo všetkých odvetviach výrobnjej sféry a nevýrobnjej sféry.

(2) Povinnosti a opatrenia ustanovené týmto zákonom sa v nevyhnutnom rozsahu vzhľadom na povahu činnosti vzťahujú aj na

- a) ústav na výkon trestu odňatia slobody, ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých a právnickú osobu pri zaradení odsúdeného do práce a na odsúdeného, ktorý je zaradený do práce,
- b) fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom¹⁾ a nie je zamestnávateľom, a na jeho príbuzných v priamom rade, súrodencov a manželku, ak sa podieľajú na plnení jej podnikateľských úloh,
- c) organizátora dobrovoľníckych všeobecne prospešných aktivít a na fyzickú osobu vykonávajúcu prácu podľa pokynov organizátora dobrovoľníckych aktivít,
- d) fyzickú osobu, ktorá sa nachádza s vedomím za-

mestnávateľa na jeho pracovisku alebo v jeho priestore.

(3) Pôsobnosť tohto zákona môže byť osobitným zákonom obmedzená alebo vylúčená pri určených činnostiach vykonávaných v služobnom pomere. Zamestnávateľ je však povinný pri vykonávaní určených činností zabezpečiť najvyššiu možnú úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(4) Tento zákon sa nevzťahuje na činnosti vykonávané profesionálnymi vojakmi alebo občanmi povolanými na výkon mimoriadnej služby²⁾ v čase po vypovedaní vojny, vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu, alebo vyslanými mimo územia Slovenskej republiky na účely humanitárnej pomoci, vojenských cvičení alebo mierových pozorovateľských misií;³⁾ v takom prípade sa zabezpečí najvyššia možná úroveň bezpečnosti a zdravia.

§ 3

Vymedzenie niektorých pojmov

Na účely tohto zákona

- a) zamestnávateľ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá
  1. zamestnáva fyzickú osobu v pracovnoprávnom vzťahu⁴⁾ alebo v obdobnom pracovnom vzťahu,⁵⁾
  2. uskutočňuje praktické vyučovanie žiakov učilišťa, žiakov odborného učilišťa, žiakov strednej školy a študentov vysokej školy,
- b) zamestnanec je
  1. fyzická osoba, ktorá v pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu vykonáva pre zamestnávateľa závislú prácu podľa jeho pokynov za mzdu alebo za odmenu,
  2. žiak učilišťa, žiak odborného učilišťa, žiak strednej školy pri praktickom vyučovaní a študent vysokej školy pri praktickej výučbe,
- c) osobitné skupiny zamestnancov sú tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode, doj-

¹⁾ § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.

²⁾ § 29 zákona č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti v znení zákona č. 330/2003 Z. z.

³⁾ § 12 zákona č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky.

⁴⁾ Zákonník práce.

Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ Napríklad zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov, zákon č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

ciace ženy, mladiství a zamestnanci so zdravotným postihnutím,

- d) prevencia je systém opatrení plánovaných a vykonávaných vo všetkých oblastiach činnosti zamestnávateľa, ktoré sú zamerané na vylúčenie alebo obmedzenie rizika a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce, a určenie postupu v prípade bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia zamestnanca,
- e) nebezpečenstvo je stav alebo vlastnosť faktora pracovného procesu a pracovného prostredia, ktoré môžu poškodiť zdravie zamestnanca,
- f) ohrozenie je situácia, v ktorej nemožno vylúčiť, že zdravie zamestnanca bude poškodené,
- g) riziko je pravdepodobnosť vzniku poškodenia zdravia zamestnanca pri práci a stupeň možných následkov na zdraví,
- h) neodstrániteľné nebezpečenstvo je také nebezpečenstvo, ktoré podľa súčasných vedeckých a technických poznatkov nemožno vylúčiť ani obmedziť,
- i) neodstrániteľné ohrozenie je také ohrozenie, ktoré podľa súčasných vedeckých a technických poznatkov nemožno vylúčiť ani obmedziť,
- j) nebezpečná udalosť je udalosť, pri ktorej bola ohrozená bezpečnosť alebo zdravie zamestnanca, ale nedošlo k poškodeniu jeho zdravia,
- k) bezpečnosť technického zariadenia je stav technického zariadenia a spôsob jeho používania, pri ktorom nie je ohrozená bezpečnosť a zdravie zamestnanca; bezpečnosť technického zariadenia je neoddeliteľnou súčasťou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.⁶⁾

§ 4

Opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v predvýrobe

(1) Projektanti, konštruktéri a tvorcovia pracovných postupov musia vyhotoviť projekty, návrhy strojov alebo iných technických zariadení a pracovné postupy, ktoré sú určené na použitie v práci, tak, aby vyhovovali požiadavkám vyplývajúcim z predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Súčasťou týchto projektov, návrhov strojov alebo iných technických zariadení a pracovných postupov musí byť vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození, ktoré vyplývajú z navrhovaných riešení v určených prevádzkových a užívateľských podmienkach, posúdenie rizika pri ich používaní a návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam.

(2) Súčasťou projektov, návrhov strojov alebo iných technických zariadení a pracovných postupov podľa odseku 1 sú informácie o ich bezpečnom umiestnení, inštalácii, používaní, kontrole, údržbe a oprave.

⁶⁾ § 146 ods. 2 Zákonníka práce.

§ 5

Všeobecné zásady prevencie

(1) Zamestnávateľ je povinný uplatňovať všeobecné zásady prevencie pri vykonávaní opatrení nevyhnutných na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane zabezpečovania informácií, vzdelávania a organizácie práce a prostriedkov.

(2) Všeobecné zásady prevencie sú

- a) vylúčenie nebezpečenstva a z neho vyplývajúceho rizika,
- b) posudzovanie rizika, ktoré nemožno vylúčiť, najmä pri výbere a počas používania pracovných prostriedkov, materiálov, látok a pracovných postupov,
- c) vykonávanie opatrení na odstránenie nebezpečenstiev v mieste ich vzniku,
- d) uprednostňovanie kolektívnych ochranných opatrení pred individuálnymi ochrannými opatreniami,
- e) nahrádzanie prác, pri ktorých je riziko poškodenia zdravia, bezpečnými prácami alebo prácami, pri ktorých je menšie riziko poškodenia zdravia,
- f) prispôsobovanie práce schopnostiam zamestnanca a technickému pokroku,
- g) zohľadňovanie ľudských schopností, vlastností a možností najmä pri navrhovaní pracoviska, výbere pracovného prostriedku, pracovných postupov a výrobných postupov s cieľom vylúčiť alebo zmierniť účinky škodlivých faktorov práce, namáhavej práce a jednotvárnej práce na zdravie zamestnanca,
- h) plánovanie a vykonávanie politiky prevencie zavádzaním bezpečných pracovných prostriedkov, technológií a metód organizácie práce, skvalitňovaním pracovných podmienok s ohľadom na faktory pracovného prostredia a prostredníctvom sociálnych opatrení,
- i) vydávanie pokynov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

DRUHÁ ČASŤ

POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA A PRÁVA A POVINNOSTI ZAMESTNANCOV

§ 6

Všeobecné povinnosti zamestnávateľa

(1) Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný

- a) vykonávať opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- b) zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom; zohľadňovať pritom meniace sa skutočné a predvídateľné okolnosti a dosiahnuté vedecké a technické poznatky,
- c) zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami,

- d) zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy,
- e) zabezpečovať, aby chemické faktory, fyzikálne faktory, biologické faktory, faktory ovplyvňujúce psychickú pracovnú záťaž a sociálne faktory neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov,
- f) odstraňovať nebezpečenstvá a ohrozenia, a ak to podľa dosiahnutých vedeckých a technických poznatkov nie je možné, plánovať a vykonávať opatrenia na ich odstránenie alebo obmedzenie,
- g) nahrádzať namáhavé a jednotvárne práce a práce v sťažených a zdraví nebezpečných alebo škodlivých pracovných podmienkach vhodnými pracovnými prostriedkami, pracovnými postupmi, výrobnými postupmi a zdokonaľovaním organizácie práce,
- h) v priestoroch, kde sa používajú alebo skladujú nebezpečné látky alebo sa používajú technológie a zariadenia, pri ktorých zlyhaní môže dôjsť k ohrozeniu života a zdravia väčšieho počtu zamestnancov, iných fyzických osôb a k ohrozeniu okolia, a v priestoroch, kde sa nachádzajú osobitné nebezpečenstvá a nebezpečenstvá, ktoré môžu bezprostredne a vážne ohroziť život a zdravie zamestnancov,
1. prijať opatrenia na vylúčenie ohrozenia života a zdravia; ak to s ohľadom na dosiahnuté vedecké a technické poznatky nie je možné, prijať opatrenia na ich obmedzenie,
  2. vykonať nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia a umožniť prístup do ohrozeného priestoru len nevyhnutne potrebným zamestnancom,
  3. zabezpečiť riadne a preukázateľné oboznámenie, výcvik a vybavenie zamestnancov podľa osobitných požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- i) určovať bezpečné pracovné postupy,
- j) určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať, a ak je to potrebné, určovať a zabezpečovať ochranné prostriedky, ktoré sa musia používať,
- k) písomne vypracovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné závery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a program realizácie tejto koncepcie, ktorý obsahuje najmä postup, prostriedky a spôsob jej vykonania; pravidelne ich vyhodnocovať a podľa potreby aktualizovať,
- l) vydávať vnútorné predpisy, pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dávať pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- m) vypracovať a podľa potreby aktualizovať vlastný zoznam prác a pracovísk
1. zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám,
  2. spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy,
  3. zakázaných mladistvým zamestnancom,
- n) viesť a uchovávať predpísanú dokumentáciu, záznamy a evidenciu súvisiacu s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci,
- o) zaraďovať zamestnancov na výkon práce so zreteľom na ich zdravotný stav a schopnosti a na ich vek, kvalifikačné predpoklady a odbornú spôsobilosť podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nedovoliť, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu a schopnostiam a na ktoré nemajú vek, kvalifikačné predpoklady a doklad o odbornej spôsobilosti podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- p) zabezpečiť posudzovanie individuálnych fyzických schopností zamestnanca pri ručnej manipulácii s bremenami,
- q) zabezpečiť vykonávanie zdravotného dohľadu vrátane preventívnych prehliadok v pravidelných intervaloch s ohľadom na charakter práce a na pracovné podmienky na pracovisku, ako aj vtedy, ak o to zamestnanec požiadava,
- r) dbať na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u
1. zamestnancov na odlúčených pracoviskách,
  2. zamestnancov, ktorí pracujú na pracovisku sami,
  3. osobitných skupín zamestnancov, predovšetkým vo vzťahu k špecifickým nebezpečenstvám, ktoré osobitne ovplyvňujú ich bezpečnosť a zdravie,
- s) poskytovať zamestnancom prestávky v práci z dôvodu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,⁷⁾
- t) nepoužívať pri prácach, pri ktorých sú zamestnanci vystavení zvýšenej možnosti vzniku úrazu alebo iného poškodenia zdravia, taký spôsob odmeňovania za prácu, ktorý by pri zvyšovaní pracovných výkonov mohol mať za následok ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia zamestnancov.
- (2) Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný
- a) vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a z pracovného prostredia,
  - b) bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky a viesť evidenciu o ich poskytnutí,
  - c) udržiavať osobné ochranné pracovné prostriedky v použiteľnom a funkčnom stave a dbať o ich riadne používanie.
- (3) Zamestnávateľ je povinný bezplatne
- a) poskytovať zamestnancom pracovný odev a pracov-

⁷⁾ Napríklad Zákonník práce, zákon č. 121/2004 Z. z. o pracovnom čase a dobe odpočinku v doprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

nú obuv,⁸⁾ ak pracujú v prostredí, v ktorom odev alebo obuv podlieha mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu,

b) zabezpečovať zamestnancom podľa vnútorného predpisu pitný režim, ak to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, a poskytovať umývacie, čistiace a dezinfekčné prostriedky potrebné na zabezpečenie telesnej hygieny.

(4) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby zamestnanci iného zamestnávateľa, ktorí budú vykonávať prácu na jeho pracoviskách a v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre jeho pracoviská a priestory, najmä informácie podľa § 7 ods. 6 písm. a) až c).

(5) Zamestnávateľ je povinný vydať zákaz fajčenia na pracoviskách, na ktorých pracujú aj nefajčiari, a zabezpečiť dodržiavanie tohto zákazu, ako aj zákazu fajčenia na pracoviskách.⁹⁾

(6) Zamestnávateľ je povinný starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia všetkých osôb, ktoré sa nachádzajú s jeho vedomím na jeho pracoviskách alebo v jeho priestoroch.

(7) Úlohy zamestnávateľa v oblasti starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sú povinní zabezpečovať vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia v rozsahu úloh vyplývajúcich z ich funkcií. Tieto úlohy sú rovnocennou a neoddeliteľnou súčasťou ich pracovných povinností.

(8) Zamestnávateľ, ktorý je fyzickou osobou, a štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, po oznámení podľa § 12 ods. 5 a § 22 ods. 8 sú povinní zabezpečiť vykonanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení; ak je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie, sú povinní konať bezodkladne.

(9) Povinnosti zamestnancov pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pri vykonávaní potrebných opatrení neovplyvňujú zodpovednosť zamestnávateľa za plnenie povinností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(10) Náklady spojené so zaisťovaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný znášať zamestnávateľ; tieto náklady nesmie presunúť na zamestnanca.

§ 7

Oboznamovanie a informovanie zamestnancov

(1) Zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca

a) s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na za-

istenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,¹⁰⁾ so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku a s bezpečnými pracovnými postupmi a overovať ich znalosť,

b) s vyskytujúcimi sa a predvídateľnými nebezpečenstvami, ich účinkami na zdravie a s ochranou pred nimi,

c) so zákazom vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť život alebo zdravie zamestnanca.

(2) Zamestnávateľ je povinný oboznámiť zrozumiteľne a preukázateľne zamestnanca so zoznamom prác a pracovísk podľa § 6 ods. 1 písm. m).

(3) Zamestnávateľ je povinný zamestnanca oboznámiť v súlade s odsekmi 1 a 2 pri jeho prijatí do zamestnania, preložení na iné pracovisko, zaradení alebo prevedení na inú prácu, zavedení novej technológie, nového pracovného postupu alebo nového pracovného prostriedku.

(4) Obsah oboznámenia a pravidelnosť opakovaného oboznámenia musia byť prispôbené charakteru práce vykonávanej zamestnancom, jeho pracovisku a iným okolnostiam, ktoré sa týkajú výkonu práce, najmä pracovným prostriedkom, pracovným postupom, novým alebo zmeneným nebezpečenstvám a ohrozeniam. Zamestnávateľ je povinný upraviť vnútorným predpisom pravidelnosť opakovaného oboznamovania tak, aby sa vykonávalo najmenej raz za dva roky, ak osobitný predpis neustanovuje kratší čas.

(5) Oboznamovanie a iné vzdelávanie vrátane praktického výcviku v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ďalej len „zástupca zamestnancov pre bezpečnosť“) sa musia uskutočňovať v pracovnom čase.

(6) Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o

a) nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť, a o výsledkoch posúdenia rizika,

b) preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach, ktoré zamestnávateľ vykonal na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ktoré sa vzťahujú všeobecne na zamestnancov a na nimi vykonávané práce na jednotlivých pracoviskách,

c) opatreniach a postupe v prípade poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, ako aj o opatreniach a postupe v prípade zdolávania požiaru, záchranných prác a evakuácie,

d) preventívnych opatreniach a ochranných opatre-

⁸⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 504/2002 Z. z. o podmienkach poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov.

⁹⁾ Napríklad zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 493/2002 Z. z. o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí.

¹⁰⁾ § 39 Zákonníka práce.

niach navrhnutých a nariadených príslušným inšpektorátom práce¹¹⁾ alebo orgánmi dozoru,¹²⁾

e) pracovných úrazoch, chorobách z povolania a o ostatných poškodeniach zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach.

(7) Zamestnávateľ poskytne potrebné informácie podľa odseku 6 najmä o faktoroch, ktoré ovplyvňujú alebo môžu ovplyvňovať bezpečnosť a zdravie zamestnancov, aj určeným odborne spôsobilým zamestnancom (ďalej len „odborný zamestnanec“) na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb vrátane tých, ktorí mu tieto služby poskytujú dodávateľským spôsobom (§ 21).

§ 8

Povinnosti zamestnávateľa pri bezprostrednom a vážnom ohrození života alebo zdravia

(1) Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci v prípade vzniku bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia je zamestnávateľ po zohľadnení veľkosti organizácie, charakteru práce, charakteru nebezpečenstiev a veľkosti rizika povinný

- a) vopred vykonať opatrenia a zabezpečiť prostriedky potrebné na ochranu života a zdravia zamestnancov a na poskytnutie prvej pomoci a na ten účel najmä
  1. písomne určiť postup pre prípad záchranných prác, evakuácie a vzniku poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci,
  2. vybaviť pracoviská potrebnými prostriedkami vrátane prostriedkov na poskytnutie prvej pomoci,
  3. určiť a odborne spôsobilými osobami vyškoliť a pravidelne školiť dostatočný počet zamestnancov na vykonávanie záchranných prác, evakuácie a na poskytovanie prvej pomoci, ako aj na hasenie požiaru,
  4. zabezpečiť potrebné kontakty s príslušnými zdravotníckymi pracoviskami, záchrannými pracoviskami a hasičskými jednotkami,
- b) vopred vykonať opatrenia, aby sa zamestnanci mohli postarať o svoje zdravie a bezpečnosť, prípadne o zdravie a bezpečnosť iných osôb, a aby podľa svojich možností zabránili následkom tohto ohrozenia,
- c) bezodkladne informovať o ohrození a o príslušných ochranných opatreniach všetkých zamestnancov, ktorí sú alebo môžu byť vystavení tomuto ohrozeniu,
- d) bezodkladne vydať pokyny a zabezpečiť, aby zamestnanci mohli zastaviť svoju prácu, okamžite opustiť pracovisko a odísť do bezpečia,
- e) nepožadovať od zamestnancov, okrem odôvodnených a výnimočných prípadov, aby pracovali alebo

sa zdržiavali na pracovisku, na ktorom existuje také ohrozenie.

(2) Zamestnávateľ nesmie posudzovať ako nesplnenie povinnosti, ak zamestnanec odmietol vykonať prácu, prerušil prácu alebo opustil pracovisko, aby odišiel do bezpečia, ak sa dôvodne domnieval, že je bezprostredne a vážne ohrozený jeho život alebo zdravie, alebo život alebo zdravie iných osôb.

§ 9

Kontrolná činnosť

(1) Zamestnávateľ je povinný sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov, najmä kontrolovať

- a) stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane stavu bezpečnosti technických zariadení; na ten účel v intervaloch určených osobitnými predpismi zabezpečovať kontrolu, meranie a hodnotenie faktorov pracovného prostredia, odborné prehliadky a odborné skúšky vyhradených technických zariadení,
- b) či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a či dodržiava určený zákaz fajčenia v priestoroch zamestnávateľa,
- c) činnosť zamestnanca na odlúčenom pracovisku a zamestnanca, ktorý pracuje na pracovisku sám,
- d) riadne používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, ochranných zariadení a iných ochranných opatrení.

(2) Zamestnávateľ je povinný odstraňovať nedostatky zistené kontrolnou činnosťou.

§ 10

Spolupráca zamestnávateľa a zamestnancov

Zamestnávateľ je povinný umožniť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť zúčastňovať sa na riešení problematiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a vopred s nimi prerokovať otázky, ktoré môžu podstatne ovplyvňovať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť podklady a poskytnúť primeraný čas na vyjadrenie sa k

- a) návrhu koncepcie politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, k návrhu programu jej realizácie a k ich vyhodnoteniu,
- b) návrhu na výber pracovných prostriedkov, technológií, organizácie práce, k pracovnému prostrediu a k pracovisku,
- c) návrhu na určenie odborných zamestnancov na vy-

¹¹⁾ Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹²⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 200/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- konávanie preventívnych a ochranných služieb a k úlohám podľa § 8 ods. 1 písm. a), § 21 ods. 1, § 22 ods. 1 a § 26,
- d) vykonávaniu úloh preventívnych a ochranných služieb, ak sa tieto úlohy vykonávajú dodávateľským spôsobom,
  - e) posúdeniu rizika, určeníu a vykonávaniu ochranných opatrení vrátane poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov a prostriedkov kolektívnej ochrany,
  - f) pracovným úrazom, nebezpečným udalostiam, chorobám z povolania a k ostatným poškodeniam zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a k návrhom opatrení,
  - g) spôsobu a rozsahu informovania zamestnancov, zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a určených odborných zamestnancov na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb,
  - h) plánovaniu a zabezpečovaniu oboznamovania a informovania zamestnancov podľa § 7 a ku školeniu zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť.

§ 11

Rekondičné pobyty

(1) Zamestnávateľ je v záujme predchádzania vzniku chorôb z povolania povinný zabezpečovať rekondičné pobyty zamestnancom, ktorí vykonávajú vybrané povolania. Na účely poskytovania rekondičných pobytov sú vybranými povolaniami tie, ktoré spĺňajú kritériá sťažených pracovných podmienok a súčasne spĺňajú podmienky účelnosti rekondičného pobytu z hľadiska prevencie profesijného poškodenia zdravia.

(2) Na základe návrhu zamestnávateľa vypracovaného v spolupráci s príslušným lekárom zabezpečujúcim preventívnu zdravotnú starostlivosť o zamestnancov určí záväzným vyjadrením vybrané povolania podľa odseku 1 príslušný orgán štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva po dohode so zamestnávateľom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť.

(3) Na rekondičnom pobyte je povinný zúčastniť sa zamestnanec, ktorý vykonáva vybrané povolania nepretržite počas najmenej piatich rokov alebo ak tieto povolania vykonáva za mimoriadne sťažených pracovných podmienok a v kontrolovaných pásmach počas najmenej štyroch rokov. Nepretržitým vykonávaním vybraného povolania je aj jeho prerušenie na menej ako osem týždňov.

(4) Na ďalšom rekondičnom pobyte je zamestnanec povinný zúčastniť sa raz za tri roky, ak odpracoval v tomto období vo vybraných povolaniach alebo v kontrolovaných pásmach s ionizujúcim a rádioaktívnym žiarením najmenej 600 pracovných zmien, a zamestnanec, ktorý pracuje s dokázanými chemickými karcinogénmi, ak odpracoval najmenej 400 pracovných zmien.

(5) Na ďalšom rekondičnom pobyte je zamestnanec povinný zúčastniť sa raz za dva roky, ak pracuje pod zemou pri ťažbe nerastov alebo pri razení tunelov a štôlní

a odpracoval v tomto období vo vybraných povolaniach najmenej 275 pracovných zmien.

(6) Za odpracovanú pracovnú zmenu sa na účely rekondičného pobytu považuje pracovná zmena, v ktorej zamestnanec odpracoval aspoň prevažnú časť pracovnej zmeny vo vybranom povolaní. U zamestnanca s nerovnomerne rozvrhnutým pracovným časom je podmienka odpracovaného počtu pracovných zmien splnená, ak ich počet po prepočítaní zodpovedá určenému počtu pracovných zmien zamestnanca s rovnomerne rozvrhnutým pracovným časom.

(7) Zamestnávateľ určí deň nástupu, miesto a dĺžku rekondičného pobytu na základe odporúčania príslušného lekára zabezpečujúceho preventívnu zdravotnú starostlivosť o zamestnancov. Dĺžka rekondičného pobytu je najmenej dva týždne. Rekondičný pobyt má spravidla nadväzovať na čerpanie dovolenky a bez vážnych dôvodov sa nemôže prerušiť.

(8) Zamestnancovi sa musí na celý čas rekondičného pobytu zabezpečiť programovo riadený zdravotný režim a pri internátnom rekondičnom pobyte aj ubytovanie a celodenné stravovanie.

(9) Zamestnávateľ určí zamestnancovi spôsob dopravy, prípadne ďalšie podmienky rovnako ako pri pracovnej ceste a poskytne cestovné náhrady.¹³⁾ Náklady na rekondičné pobyty je v súlade s § 6 ods. 10 povinný uhrádzať zamestnávateľ.

(10) Za škodu, ktorá vznikla zamestnancovi pri účasti na rekondičnom pobyte alebo v priamej súvislosti s ňou, zodpovedá zamestnávateľ, ktorý jeho účasť na rekondičnom pobyte určil. Za účasť na rekondičnom pobyte sa považuje plnenie rekondičného programu. V priamej súvislosti s účasťou na rekondičnom pobyte je i cesta naň a späť, stravovanie a osobné voľno v rekondičnom objekte; nie je ňou povolená, ale poskytovateľom rekondičného pobytu neorganizovaná vychádzka.

§ 12

Práva a povinnosti zamestnancov

(1) Zamestnanec má právo

- a) prerokovať so zamestnávateľom všetky otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci súvisiace s jeho prácou; v prípade potreby možno po vzájomnej dohode prizvať na rokovanie aj odborníkov v danom odbore,
- b) odmietnuť vykonať prácu alebo opustiť pracovisko a odobrať sa do bezpečia, ak sa dôvodne domnieva, že je bezprostredne a vážne ohrozený jeho život alebo zdravie, alebo život alebo zdravie iných osôb.

(2) Zamestnanec je povinný

- a) dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce, zásady ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečného správania na

¹³⁾ Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

- pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený,
- b) spolupracovať so zamestnávateľom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť v potrebnom rozsahu tak, aby im umožnil plniť povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a úlohy uložené príslušným inšpektorátom práce alebo orgánom dozoru,
- c) vykonávať práce, obsluhovať a používať pracovné prostriedky, materiály, nebezpečné látky a ostatné prostriedky v súlade s
1. návodom na používanie, s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený,
  2. poznatkami, ktoré sú súčasťou vedomostí a zručností v rámci získanej odbornej spôsobilosti,
- d) obsluhovať pracovné prostriedky a vykonávať činnosti s vyšším rizikom, ktoré ustanovujú osobitné predpisy, len ak má na ich obsluhu a vykonávanie osvedčenie alebo preukaz a ak je zamestnávateľom poverený na túto obsluhu alebo vykonávanie činnosti,
- e) náležite používať bezpečnostné a ochranné zariadenia, nevyraďovať ich z prevádzky a svojvoľne ich nemeniť,
- f) používať určeným spôsobom pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky,
- g) dodržiavať zákaz vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti ustanovené osobitnými predpismi, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť jeho život alebo zdravie,
- h) zúčastňovať sa na oboznamovaní a inom vzdelávaní zabezpečovanom zamestnávateľom v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobiť sa overovaniu jeho znalostí,
- i) podrobiť sa lekárske preventívnym prehliadkam,
- j) oznamovať bez zbytočného odkladu vedúcemu zamestnancovi alebo podľa potreby bezpečnostnému technikovi, zástupcovi zamestnancov pre bezpečnosť, príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru tie nedostatky, ktoré by pri práci mohli ohroziť bezpečnosť alebo zdravie, najmä bezprostredné a vážne ohrozenie života alebo zdravia, a podľa svojich možností zúčastňovať sa na ich odstraňovaní,
- k) nepožívať alkoholické nápoje, omamné látky a psychotropné látky na pracoviskách a v priestoroch zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk a priestorov, nenastupovať pod ich vplyvom do práce,
- l) podrobiť sa vyšetreniu, ktoré vykonáva zamestnávateľ alebo príslušný orgán štátnej správy,¹⁴⁾ aby zistil, či zamestnanec nie je pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok; okruh zamestnancov zamestnávateľa a iných osôb oprávne-

- ných dať zamestnancovi pokyn, aby sa podrobil vyšetreniu, uvedie zamestnávateľ v pracovnom poriadku alebo vo vnútornom predpise,
- m) dodržiavať určený zákaz fajčenia na pracoviskách,
- n) zúčastňovať sa na rekondičných pobytoch.

(3) Zákaz požívať alkoholické nápoje na pracoviskách a v priestoroch zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk sa nevzťahuje na zamestnanca, u ktorého je výnimočne požívanie alkoholických nápojov súčasťou plnenia pracovných úloh alebo je s plnením týchto úloh zvyčajne spojené.

(4) Ustanovenia odsekov 2 a 3 sa primerane vzťahujú na zamestnávateľa a ustanovenia odseku 2 písm. a), c) až g), i) až m) a odseku 3 sa primerane vzťahujú na fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, ak vykonávajú prácu osobne.

(5) Vedúci zamestnanec je povinný nedostatky zistené v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bezodkladne oznámiť svojmu vedúcemu zamestnancovi, ak vykonanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení je nad rámec jeho pracovných povinností.

§ 13

Bezpečnosť stavieb, pracovných priestorov, pracovných prostriedkov a pracovných postupov

(1) Technická dokumentácia pracovných prostriedkov a pracovných postupov, ktoré sa používajú pri práci, musí obsahovať požiadavky podľa osobitných predpisov¹⁵⁾ a požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri ich výrobe, preprave, montáži, inštalácii, prevádzke, používaní, údržbe, oprave, rekonštrukcii a likvidácii. Technická dokumentácia stavieb musí obsahovať požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na prípravu, výstavbu, prestavbu a ich budúcu prevádzku. Súčasťou technickej dokumentácie je aj návod na bezpečné používanie a údržbu a podmienky vykonávania kontrol a prehliadok.

(2) Zamestnávateľ je povinný počas užívania stavieb a ich súčastí, pracovných priestorov, prevádzky pracovných prostriedkov a používania pracovných postupov zabezpečiť vedenie predpisanej technickej dokumentácie tak, aby zodpovedala skutočnému stavu.

(3) Zamestnávateľ môže užívať stavby, ich súčasti a pracovné priestory, prevádzkovať pracovné prostriedky a používať pracovné postupy, len ak zodpovedajú predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak sú dodržané podmienky, ktoré vymedzil ich projektant, konštruktér, tvorca alebo výrobca a po vykonaní údržby, prehliadok, kontrol, skúšok

¹⁴⁾ Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 125/2006 Z. z.

¹⁵⁾ Napríklad zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 571/2001 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na výťahy v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 327/2003 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 310/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na strojové zariadenia.

alebo odborných prehliadok a odborných skúšok ustanovených osobitnými predpismi¹⁶⁾ alebo technickou dokumentáciou výrobcu.

(4) Podrobnosti o požiadavkách na stavby a ich súčasti, komunikácie, pracoviská, pracovné prostriedky, pracovné postupy a činnosti z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ustanovujú osobitné predpisy.¹⁶⁾

(5) Zamestnávateľ je povinný určiť zamestnanca na vykonanie činností ustanovených osobitnými predpismi, ktoré sú nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri užívaní stavieb a ich súčastí, prevádzke pracovných prostriedkov a používaní pracovných postupov.

(6) Zamestnávateľ je povinný zreteľne označovať pracoviská a zariadenia, ktoré môžu ohroziť alebo poškodiť zdravie zamestnanca, a používať označenia, symboly a signály na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade s osobitným predpisom.¹⁷⁾

(7) Odseky 1 až 6 sa vzťahujú aj na spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu v bytovom dome a na nebytové priestory s výnimkou bytov a rodinných domov v osobnom vlastníctve; úlohy zamestnávateľa plní spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome alebo správca spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, nebytových priestorov a príslušenstva, ktoré sú v spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

§ 14

Overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení

(1) Overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení zahŕňa

- a) overovanie odbornej spôsobilosti zamestnávateľa na odborné prehliadky a odborné skúšky a opravy vyhradeného technického zariadenia, plnenia tlakovej nádoby na dopravu plynov vrátane plnenia nádrží motorového vozidla plynom a vydávanie oprávnení na tieto činnosti,
- b) vykonávanie prehliadky, riadenie a vyhodnocovanie alebo vykonávanie opakovanej úradnej skúšky a inej skúšky na vyhradených technických zariadeniach vrátane označenia vyhradeného technického zariadenia a vydávanie príslušných dokladov,
- c) overovanie odbornej spôsobilosti fyzickej osoby na skúšky, odborné prehliadky a odborné skúšky, op-

ravy a na obsluhu vyhradených technických zariadení a vydávanie osvedčenia alebo preukazu na túto činnosť a

- d) posudzovanie, či technické zariadenia, materiál, projektová dokumentácia stavieb s technickým zariadením a jej zmeny, dokumentácia technických zariadení a technológií spĺňajú požiadavky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a vydávanie odborného stanoviska.

(2) Plnenie požiadaviek bezpečnosti technických zariadení overuje oprávnená právnická osoba len na základe oprávnenia vydaného Národným inšpektorátom práce. Činnosť oprávnenej právnickej osoby sa nevzťahuje na technické zariadenia podliehajúce dozoru orgánov podľa osobitných predpisov.¹⁸⁾

(3) Národný inšpektorát práce vydá po preverení splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom oprávnenie na overovanie bezpečnosti technických zariadení podľa odseku 1 právnickej osobe na základe jej písomnej žiadosti, ktorá obsahuje jej názov, sídlo a identifikačné číslo. Súčasťou písomnej žiadosti sú doklady, ktorými právnická osoba preukáže, že

- a) predmet jej činnosti nesúvisí priamo alebo nepriamo s overovaním odbornej spôsobilosti podľa odseku 1 písm. a) a s overovaním plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa odseku 1 písm. d),
- b) činnosti budú vykonávať odborne spôsobilé fyzické osoby, s ktorými má uzatvorený pracovný pomer,
- c) má primerané technické a prístrojové vybavenie potrebné na vykonávanie činností,
- d) má činnosť odborne a organizačne zabezpečenú vrátane pracovných postupov na jej vykonávanie a má systém zabezpečovania kvality a
- e) je akreditovaná podľa osobitného predpisu¹⁹⁾ na overovanie bezpečnosti technických zariadení podľa odseku 1.

(4) Národný inšpektorát práce v oprávnení uvedie názov, sídlo a identifikačné číslo oprávnenej právnickej osoby, prípadne ďalšie údaje. Oprávnenie sa vydáva na päť rokov.

(5) Činnosti podľa odseku 1 sa vykonávajú za úhradu. Na činnosť oprávnenej právnickej osoby sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

(6) Oprávnená právnická osoba je po celý čas činnosti povinná dodržiavať podmienky uvedené v odseku 3. Ak oprávnená právnická osoba vo svojej činnosti neplní podmienky uvedené v odseku 3 alebo porušuje predpi-

¹⁶⁾ Napríklad nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 159/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 470/2003 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 201/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 510/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 282/2004 Z. z.

¹⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 444/2001 Z. z. o požiadavkách na používanie označenia, symbolov a signálov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

¹⁸⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov. § 49 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. § 39 zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 580/2003 Z. z. § 3 a 5 zákona č. 435/2000 Z. z. o námornej plavbe.

¹⁹⁾ Zákon č. 264/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.

sy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, Národný inšpektorát práce jej odoberie oprávnenie.

(7) Národný inšpektorát práce zverejňuje zoznam oprávnených právnických osôb, v ktorom uvedie ich názov, sídlo a zoznam odobratých oprávnení.

(8) Odseky 1 až 6 sa vzťahujú aj na spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu v bytovom dome a na nebytové priestory s výnimkou bytov a rodinných domov v osobnom vlastníctve; úlohy zamestnávateľa plní spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome alebo správca spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, nebytových priestorov a príslušenstva, ktoré sú v spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

§ 15

Oprávnenie na činnosť

(1) Zamestnávateľ môže vykonávať odborné prehliadky, odborné skúšky a opravy vyhradeného technického zariadenia a plnenie tlakovej nádoby na dopravu plynov vrátane plnenia nádrže motorového vozidla plynom len na základe oprávnenia na činnosť (ďalej len „oprávnenie“).

(2) Na činnosti podľa odseku 1 vydáva oprávnenie oprávnená právnická osoba na základe písomnej žiadosti. Žiadosť, ktorej prílohou sú doklady preukazujúce splnenie podmienok podľa odseku 3, obsahuje

- meno, priezvisko, dátum narodenia a adresu trvalého pobytu fyzickej osoby,
- názov, sídlo, identifikačné číslo, ak už bolo pridelené, a názov a sídlo organizačnej zložky, pre ktorú sa žiada oprávnenie, ak ide o právnickú osobu,
- druh a rozsah činnosti, na ktorú sa žiada oprávnenie.

(3) Podmienky na vydanie oprávnenia sú

- uzatvorená pracovná zmluva medzi zamestnávateľom a zamestnancom, ktorý má príslušný doklad o odbornej spôsobilosti podľa § 16, na vykonávanie činnosti podľa odseku 1,
- primeraný spôsob a rozsah zabezpečenia vykonávania činnosti z technického, technologického, personálneho a organizačného hľadiska.

(4) Oprávnená právnická osoba vydá oprávnenie po preverení splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(5) Oprávnenie sa vydáva na päť rokov. V oprávnení sa uvedie

- názov a sídlo oprávnenej právnickej osoby, ktorá oprávnenie vydala,
- evidenčné číslo oprávnenia,
- názov a sídlo právnickej osoby alebo meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorá je zamestnávateľom, ktorej bolo vydané oprávnenie,
- druh a rozsah činnosti, na ktorú je oprávnenie vydané, a podľa potreby aj osobitné podmienky na jej vykonávanie,
- dátum vydania, odtlačok pečiatky a meno, funkcia a podpis zástupcu oprávnenej právnickej osoby.

(6) Zamestnávateľ, ktorému bolo vydané oprávnenie, je povinný

- predložiť oprávnenej právnickej osobe výpis z obchodného registra alebo kópiu preukazu živnostenského oprávnenia do 30 dní po jeho vydaní, ktorá obsahuje činnosť podľa vydaného oprávnenia,
- dodržiavať pri vykonávaní činnosti podľa oprávnenia podmienky ustanovené v odseku 3 a v odseku 5 písm. d).

(7) Príslušný inšpektorát práce odoberie oprávnenie

- za závažné porušenie alebo opakované porušenie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- za nedodržanie podmienok ustanovených v odseku 3 a v odseku 5 písm. d),
- ak zamestnávateľ, ktorému bolo vydané oprávnenie, nemá živnostenský list alebo výpis z obchodného registra s predmetom činnosti podľa odseku 1,
- ak o to požiada zamestnávateľ, ktorému bolo vydané oprávnenie.

(8) Platnosť oprávnenia zaniká

- výmazom právnickej osoby z obchodného registra,
- zánikom živnostenského oprávnenia,
- uplynutím času, na ktorý bolo vydané,
- nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia príslušného inšpektorátu práce o jeho odobratí.

(9) Fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, môže vykonávať činnosť podľa odseku 1, ak je odborne spôsobilá na jej vykonávanie; odborná spôsobilosť sa preukazuje dokladom podľa § 16.

§ 16

Osvedčenie na vykonávanie činnosti a preukaz na vykonávanie činnosti

(1) Fyzická osoba môže obsluhovať určený pracovný prostriedok a vykonávať určené činnosti ustanovené právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri jeho prevádzke len na základe platného osvedčenia na vykonávanie činnosti alebo preukazu na vykonávanie činnosti (ďalej len „osvedčenie alebo preukaz“) vydaného oprávnenou právnickou osobou alebo fyzickou osobou, alebo právnickou osobou, ktorá má oprávnenie podľa § 27 ods. 3 (ďalej len „osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie“). Osvedčenie alebo preukaz sa vydáva na základe písomnej žiadosti, v ktorej fyzická osoba uvedie údaje podľa osobitného predpisu.

(2) Podmienkou na vydanie osvedčenia alebo preukazu pre fyzickú osobu je

- vek najmenej 18 rokov,
- vzdelanie a prax podľa osobitného predpisu,
- zdravotná spôsobilosť podľa osobitného predpisu,
- absolvovanie odbornej prípravy v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,
- overenie odborných vedomostí.

(3) Osvedčenie alebo preukaz sa vydáva na neurčitý čas. V osvedčení a v preukaze sa uvedie najmä

- názov a sídlo fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá vydáva osvedčenie alebo preukaz, spolu s číslom oprávnenia,

- b) evidenčné číslo osvedčenia alebo preukazu,
- c) ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, podľa ktorého sa vydáva osvedčenie alebo preukaz,
- d) činnosť, na ktorú sa osvedčenie alebo preukaz vydáva, a podľa potreby aj rozsah činnosti,
- e) meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorej sa osvedčenie alebo preukaz vydáva,
- f) dátum vykonania záverečnej skúšky,
- g) dátum a miesto vydania osvedčenia alebo preukazu,
- h) odtlačok pečiatky a podpis fyzickej osoby alebo zástupcu právnickej osoby, ktorá vydáva osvedčenie alebo preukaz.

(4) Fyzická osoba, ktorá má osvedčenie alebo preukaz, je povinná každých päť rokov absolvovať aktualizáciu odbornú prípravu u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie. Osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie uvedie v osvedčení alebo v preukaze obdobie, v ktorom fyzická osoba absolvovala aktualizáciu odbornú prípravu.

(5) Fyzická osoba, ktorá má osvedčenie alebo preukaz, je povinná vo svojej odbornej činnosti dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(6) Ak fyzická osoba, ktorá má osvedčenie alebo preukaz, vo svojej odbornej činnosti závažným spôsobom alebo opakovane koná v rozpore s právnymi predpismi a s ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, príslušný inšpektorát práce jej odobere osvedčenie alebo preukaz. Fyzická osoba, ktorej bolo odobraté osvedčenie alebo preukaz, môže požiadať o jeho vydanie najskôr šesť mesiacov po jeho odobratí. Národný inšpektorát práce zverejňuje zoznam fyzických osôb, ktorým bolo osvedčenie alebo preukaz odobraté, spolu s údajmi podľa odseku 3 písm. d).

(7) Osvedčenie alebo preukaz stráca platnosť odobratím podľa odseku 6, alebo ak fyzická osoba, ktorá má osvedčenie alebo preukaz, neabsolvovala aktualizáciu odbornú prípravu.

(8) Odseky 1 až 7 sa vzťahujú aj na spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu v bytovom dome a na nebytové priestory s výnimkou bytov a rodinných domov v osobnom vlastníctve; úlohy zamestnávateľa plní spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome alebo správca spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, nebytových priestorov a príslušenstva, ktoré sú v spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

§ 17

Pracovný úraz, iný úraz, choroba z povolania, nebezpečná udalosť a závažná priemyselná havária

(1) Zamestnanec je povinný bezodkladne oznámiť zamestnávateľovi vznik

- a) pracovného úrazu alebo služobného úrazu²⁰⁾ (ďalej len „pracovný úraz“), ktorý utrpel, ak mu to dovoľuje jeho zdravotný stav,
- b) iného úrazu ako pracovného úrazu alebo smrti, ku ktorej nedošlo následkom pracovného úrazu, ak vznikli na pracovisku alebo v priestoroch zamestnávateľa,
- c) nebezpečnej udalosti,
- d) bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie a závažnej priemyselnej havárie.²¹⁾

(2) Povinnosť oznámiť zamestnávateľovi vznik udalosti uvedenej v odseku 1 má aj zamestnanec alebo fyzická osoba, ktorá bola svedkom vzniku uvedenej udalosti. Zamestnávateľ je povinný vnútorným predpisom určiť, komu a akým spôsobom sa oznamuje vznik udalosti podľa odseku 1.

(3) Zamestnávateľ je povinný po oznámení podľa odseku 1 bezodkladne vykonať potrebné opatrenia, aby nedošlo k ďalšiemu ohrozeniu života a zdravia. Stav pracoviska, ak ide o udalosť podľa odseku 5 písm. a) druhého bodu a tretieho bodu, nemožno meniť do príchodu príslušných vyšetrojúcich orgánov, okrem vykonania nevyhnutných opatrení na ochranu života a zdravia alebo na zabránenie veľkej hospodárskej škody. Ak sa stav pracoviska mení v dôsledku vykonania opatrení, aby sa zabránilo ďalšiemu možnému ohrozeniu života a zdravia alebo veľkej hospodárskej škode, zamestnávateľ je povinný vyhotoviť dokumentáciu o stave pracoviska potrebnú na vyšetrovanie príčin vzniku takej udalosti.

- (4) Zamestnávateľ je povinný registrovať pracovný úraz, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo smrť zamestnanca, ku ktorej došlo následkom pracovného úrazu (ďalej len „registrovaný pracovný úraz“), tak, že
  - a) zistí príčinu a všetky okolnosti jeho vzniku, a to za účasti zamestnanca, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, ak je to možné so zreteľom na jeho zdravotný stav, a za účasti príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť; v prípade smrti, ťažkej ujmy na zdraví alebo ak predpokladaná dĺžka liečenia je najmenej 42 dní (ďalej len „závažný pracovný úraz“), zamestnávateľ je povinný prizvať k zisťovaniu príčin aj autorizovaného bezpečnostného technika,
  - b) spíše záznam o registrovanom pracovnom úraze najneskôr do štyroch dní po oznámení vzniku registrovaného pracovného úrazu,
  - c) prijme a vykoná potrebné opatrenia, aby sa zabránilo opakovaniu podobného pracovného úrazu.

(5) Zamestnávateľ je povinný po prijatí oznámenia bezodkladne oznámiť vznik

- a) registrovaného pracovného úrazu
  1. príslušnému zástupcovi zamestnancov pre bezpečnosť,
  2. príslušnému útvaru Policajného zboru,²²⁾ ak zis-

²⁰⁾ Napríklad Zákonník práce, zákon č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 200/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ Zákon č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²²⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

- tené skutočnosti nasvedčujú, že v súvislosti s pracovným úrazom bol spáchaný trestný čin,
3. príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru, ak ide o závažný pracovný úraz,
- b) bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie, vznik závažnej priemyselnej havárie, choroby z povolania, ohrozenia chorobou z povolania príslušnému inšpektorátu práce.
- (6) Ak zamestnanec utrpel registrovaný pracovný úraz na pracovisku u iného zamestnávateľa,
- a) tento zamestnávateľ je povinný
1. splniť oznamovaciu povinnosť podľa odseku 5 písm. a),
  2. zistiť príčinu vzniku registrovaného pracovného úrazu podľa odseku 4 písm. a),
  3. po spísaní podkladu pre záznam o registrovanom pracovnom úraze podľa odseku 4 písm. b) zaslať tento podklad zamestnávateľovi zamestnanca,
  4. prijať a vykonať opatrenia podľa odseku 4 písm. c),
- b) zamestnávateľ zamestnanca je povinný splniť povinnosti podľa odseku 4 písm. b) a c), odseku 5 písm. a) a odsekov 7, 8 a 12.
- (7) Zamestnávateľ je povinný
- a) záznam o registrovanom pracovnom úraze do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel,
1. zaslať príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru,
  2. doručiť zamestnancovi, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, alebo pozostalým, ak zamestnanec zomrel v dôsledku pracovného úrazu,
- b) zaslať príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru správu o prijatých a vykonaných opatreniach pri závažnom pracovnom úraze, pri chorobe z povolania, pri ohrození chorobou z povolania do ôsmich dní odo dňa, keď podľa záznamu o registrovanom pracovnom úraze sa malo opatrenie vykonať.
- (8) Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu
- a) pracovných úrazov, v ktorej uvedie údaje potrebné na spísanie záznamu o registrovanom pracovnom úraze, ak sa následky pracovného úrazu prejavia neskôr,
- b) iných úrazov ako pracovných úrazov a nebezpečných udalostí, v ktorej uvedie údaje o príčine vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach na predchádzanie podobným úrazom a udalostiam,
- c) priznaných chorôb z povolania²³⁾ a ohrozenia chorobou z povolania, v ktorej uvedie údaje o príčine vzniku, o prijatých a vykonaných opatreniach na predchádzanie tej istej alebo podobnej chorobe z povolania.
- (9) Zamestnávateľ je povinný plniť povinnosti podľa odseku 4 písm. a) a c) a odseku 5 písm. a) prvého bodu aj pri nebezpečnej udalosti, pracovnom úraze, inom úraze, chorobe z povolania, ohrození chorobou z povolania.

(10) Ošetrojúci lekár alebo zdravotnícke zariadenie sú povinní zamestnávateľovi, príslušnému inšpektorátu práce a príslušnému orgánu dozoru na požiadanie bezodkladne oznámiť, či ide o závažný pracovný úraz podľa odseku 4 písm. a).

(11) Štátny orgán, poisťovňa,²⁴⁾ Sociálna poisťovňa, zdravotná poisťovňa, lekár a iný zdravotnícky zamestnanec, fyzická osoba a právnická osoba poskytujúca bezpečnostnotechnickú službu a pracovnú zdravotnú službu sú povinní bezodkladne oznámiť príslušnému inšpektorátu práce a príslušnému orgánu dozoru pracovný úraz, chorobu z povolania, ohrozenie chorobou z povolania, bezprostrednú hrozbu závažnej priemyselnej havárie a závažnú priemyselnú haváriu, o ktorých sa pri svojej činnosti dozvedeli, ak je odôvodnené podozrenie, že uvedená udalosť nebola oznámená podľa odseku 5. Oznámenie obsahuje základné údaje o osobe a zamestnávateľovi, ktorých sa uvedená udalosť týka.

(12) Zamestnávateľ je povinný uchovávať záznam o registrovanom pracovnom úraze podľa odseku 4 písm. b) päť rokov od vzniku tohto úrazu; rovnaká lehota platí aj pre evidenciu podľa odseku 8.

§ 18

Spolupráca zamestnávateľov

(1) Ak zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie plnia úlohy na spoločnom pracovisku tak, že môže byť ohrozená ich bezpečnosť alebo zdravie, je spolupráca zamestnávateľov a týchto osôb pri prevencii, príprave a vykonávaní opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, koordinácia činností a vzájomná informovanosť súčasťou uzavretých zmlúv. Zmluva určí, kto z nich je povinný vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov na spoločnom pracovisku a v akom rozsahu.

(2) Zamestnávateľa, ktorých zamestnanci plnia úlohy na spoločnom pracovisku, sú povinní navzájom sa informovať najmä o možných ohrozeniach, preventívnych opatreniach a opatreniach na poskytnutie prvej pomoci, na zdlhávanie požiarov, na vykonanie záchranných prác a na evakuáciu zamestnancov. Tieto informácie je každý zamestnávateľ povinný poskytnúť svojim zamestnancom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť.

(3) Zamestnávateľ vykonávajúci montážne, opravárenské, stavebné a iné práce pre iné fyzické osoby a právnické osoby je povinný dohodnúť s objednávateľom prác zabezpečenie a vybavenie pracoviska na bezpečný výkon práce. Práce sa môžu začať až vtedy, keď je pracovisko náležite zabezpečené a vybavené.

(4) Stavebník, zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, zabezpečujúci práce spojené s výstavbou, sú povinní okrem povinností ustanovených týmto zákonom dodržiavať podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri

²³⁾ Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

²⁴⁾ Zákon č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

príprave projektu stavby a uskutočňovaní stavby v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi.²⁵⁾

(5) Stavebník je povinný na účely stavebného konania predložiť oprávnenej právnickej osobe na posúdenie projektovú dokumentáciu stavby podľa § 14 ods. 1 písm. d), ktorá je vyhotovená v súlade s § 4, ak je určená na plnenie úloh zamestnávateľa a fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom. Kópiu vydaného odborného stanoviska oprávnená právnická osoba zašle bezodkladne príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru.

§ 19

Zástupca zamestnancov pre bezpečnosť

(1) Zamestnávateľ je povinný vymenovať jedného zamestnanca alebo viacerých zamestnancov za zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť, a to na základe návrhu príslušného odborového orgánu, zamestnaneckej rady alebo voľby zamestnancov, ak u zamestnávateľa nepôsobí odborový orgán alebo zamestnanecká rada. Zamestnanca možno navrhnúť alebo zvoliť za zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť len s jeho písomným súhlasom.

(2) Jeden zástupca zamestnancov pre bezpečnosť u zamestnávateľa, ktorý vykonáva činnosti podľa prílohy č. 1, môže zastupovať najviac 50 zamestnancov. U ostatných zamestnávateľov môže jeden zástupca zamestnancov pre bezpečnosť zastupovať viac ako 50 zamestnancov, ale nie viac ako 100 zamestnancov.

(3) Zástupca zamestnancov pre bezpečnosť je oprávnený

- a) vykonávať kontroly pracovísk a overovať plnenie opatrení z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- b) vyžadovať od zamestnávateľa informácie o skutočnostiach ovplyvňujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci; tie môže prerokúvať s odborovou organizáciou alebo so zamestnaneckou radou, ktorá pôsobí u zamestnávateľa, a po dohode so zamestnávateľom aj s odborníkmi v danom odbore pod podmienkou, že sa nevyzradia utajované skutočnosti chránené osobitnými predpismi,²⁶⁾
- c) spolupracovať so zamestnávateľom a predkladať návrhy na opatrenia na zvýšenie úrovne bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- d) požadovať od zamestnávateľa odstránenie zistených nedostatkov; ak zamestnávateľ neodstráni nedostatky, na ktoré bol upozornený, je oprávnený dávať podnety príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru,
- e) zúčastňovať sa na rokovaniach organizovaných zamestnávateľom týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vyšetřovania príčin vzniku pracovných úrazov, chorôb z povolania a ďalších udalostí podľa § 17, merania a hodnotenia faktorov pracovného prostredia, zúčastňovať sa na kontrolách vy-

konávaných príslušným inšpektorátom práce alebo príslušným orgánom dozoru a od zamestnávateľa požadovať informácie o výsledkoch a záveroch týchto kontrol a plnení uložených opatrení, meraní a hodnotení,

- f) predkladať pripomienky a návrhy príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru pri výkone inšpekcie práce alebo dozoru u zamestnávateľa.

(4) Ak u zamestnávateľa nie je vymenovaný zástupca zamestnancov pre bezpečnosť, oprávnenia podľa odseku 3 písm. b) až f) vykonávajú zamestnanci a zamestnávateľ plní povinnosti ustanovené týmto zákonom, ktoré má voči zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť, priamo voči zamestnancom spôsobom, ktorý zabezpečí primeranú spoluúčasť zamestnancov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(5) Zamestnávateľ je povinný zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť zabezpečiť na plnenie úloh podľa odseku 3 vzdelávanie, poskytnúť v primeranom rozsahu pracovné voľno s náhradou mzdy a vytvoriť nevyhnutné podmienky na výkon ich funkcie.

(6) Zamestnávateľ je povinný sprístupniť na svojich pracoviskách na obvyklom a voľne prístupnom mieste zoznam zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť spolu s uvedením pracoviska, na ktorom pracujú.

§ 20

Komisia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

(1) Zamestnávateľ, ktorý zamestnáva viac ako 100 zamestnancov, zriadi ako svoj poradný orgán komisiu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorú tvoria zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a zástupcovia zamestnávateľa, najmä odborníci v danom odbore, pričom nadpolovičnú väčšinu tvoria zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť.

(2) Komisia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je oprávnená

- a) pravidelne hodnotiť stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, stav a vývoj pracovnej úrazovosti, chorôb z povolania a ďalších udalostí podľa § 17 a hodnotiť ostatné otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane pracovného prostredia a pracovných podmienok,
- b) navrhovať opatrenia v oblasti riadenia, kontroly a zlepšovania stavu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- c) vyjadrovať sa ku všetkým otázkam súvisiacim s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci,
- d) požadovať od zamestnávateľa nevyhnutné informácie potrebné na výkon svojej činnosti.

(3) Ustanovením komisie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nie sú dotknuté oprávnenia zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť.

(4) Ak u zamestnávateľa nie sú vymenovaní zástup-

²⁵⁾ Napríklad zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 510/2001 Z. z. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 282/2004 Z. z.

²⁶⁾ § 17 Obchodného zákonníka.

Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 638/2005 Z. z.

covia zamestnancov pre bezpečnosť, môžu oprávnenia podľa odseku 2 vykonávať zamestnanci.

§ 21

Preventívne a ochranné služby

(1) Preventívne a ochranné služby na účely tohto zákona sú odborné služby poskytované zamestnávateľovi, ktoré súvisia s výberom, organizovaním a vykonávaním odborných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predovšetkým s prevenciou rizík vrátane psychosociálnych rizík a ochranou pred nimi.

(2) Na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb, ktorými sú bezpečnostnotechnická služba (§ 22) a pracovná zdravotná služba (§ 26), je zamestnávateľ povinný určiť dostatočný počet odborných zamestnancov, ktorí sú s ním v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu. Zamestnávateľ, ktorý vykonáva preventívne a ochranné služby vlastnými odbornými zamestnancami, musí byť primerane technicky a prístrojovo vybavený potrebnými pracovnými prostriedkami.

(3) Ak zamestnávateľ so zreteľom na veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky, rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík, nemá dostatok odborných zamestnancov, je povinný zmluvne dohodnúť vykonávanie preventívnych a ochranných služieb dodávateľským spôsobom s jednou fyzickou osobou alebo s viacerými fyzickými osobami, ktoré sú podnikateľmi, alebo s právnickými osobami a ktoré sú oprávnené na výkon preventívnej a ochrannej služby.

(4) Zamestnávateľ je povinný poskytnúť odbornému zamestnancovi a dohodnúť s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, alebo s právnickou osobou a ktoré sú oprávnené na výkon preventívnej a ochrannej služby, dostatočný čas na plnenie odborných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý je nevyhnutný na zabezpečenie potrebných preventívnych a ochranných opatrení. Pri určovaní dostatočného času zamestnávateľ zohľadňuje veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky a rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík.

(5) Odborný zamestnanec preukazuje odbornú spôsobilosť dokladom o odbornej spôsobilosti.

(6) Odborný zamestnanec a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba, ktorí vykonávajú u zamestnávateľa preventívnu a ochrannú službu, sú povinní podľa potreby navzájom koordinovať svoju činnosť a spolupracovať. Bezpečnostnotechnická služba a pracovná zdravotná služba sú povinné najmenej raz do roka vykonať spoločnú previerku pracovísk zamestnávateľa.

(7) Bezpečnostnotechnická služba a pracovná zdravotná služba sú povinné spolupracovať s príslušnými organizačnými útvarmi zamestnávateľa a so zástupcami zamestnancov pre bezpečnosť. Zriadením bezpečnostnotechnickej služby a pracovnej zdravotnej služby alebo plnením ich úloh dodávateľským spôsobom nie

sú dotknuté povinnosti zamestnávateľa v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ani jeho zodpovednosť za zaistenie bezpečnosti a zdravia zamestnanca pri práci.

(8) Bezpečnostnotechnickú službu alebo pracovnú zdravotnú službu môže dodávateľským spôsobom vykonávať len fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba, ak majú na výkon bezpečnostnotechnickej služby oprávnenie vydané Národným inšpektorátom práce a na výkon pracovnej zdravotnej služby oprávnenie vydané Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „úrad verejného zdravotníctva“). Fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, je oprávnená osobne vykonávať bezpečnostnotechnickú službu dodávateľským spôsobom bez tohto oprávnenia, ak je bezpečnostným technikom alebo autorizovaným bezpečnostným technikom.

(9) Národný inšpektorát práce alebo úrad verejného zdravotníctva vydajú oprávnenie podľa odseku 8 na základe písomnej žiadosti, v ktorej žiadateľ o oprávnenie uvedie najmä druh činnosti, ktorú chce vykonávať, svoj názov, sídlo a identifikačné číslo. Súčasťou písomnej žiadosti je doklad o zaplatení správneho poplatku a doklady, ktorými žiadateľ o oprávnenie preukáže, že na výkon bezpečnostnotechnickej služby alebo pracovnej zdravotnej služby

- a) má odborných zamestnancov, s ktorými má uzatvorený pracovný pomer,
- b) má vypracované pracovné postupy na vykonávanie jednotlivých odborných činností a primerané organizačné zabezpečenie na ich vykonávanie,
- c) má primerané pracovné priestory,
- d) je primerane technicky a prístrojovo vybavený,
- e) je nezávislý pri vykonávaní odborných činností vo vzťahu k zamestnávateľom.

(10) Národný inšpektorát práce alebo úrad verejného zdravotníctva vydajú oprávnenie podľa odseku 8 po overení splnenia podmienok podľa odseku 9. V oprávnení uvedú názov, sídlo a identifikačné číslo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom, alebo právnickej osoby, ktorým je vydané oprávnenie, druh a evidenčné číslo oprávnenia. Oprávnenie sa vydáva na päť rokov. Národný inšpektorát práce a úrad verejného zdravotníctva vedú evidenciu vydaných oprávnení a zverejňujú zoznam právnických osôb a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi, a bolo im vydané oprávnenie na výkon bezpečnostnotechnickej služby alebo pracovnej zdravotnej služby, v ktorom uvedú ich názov a sídlo.

(11) Fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba oprávnené na výkon bezpečnostnotechnickej služby alebo pracovnej zdravotnej služby sú povinné dodržiavať nestrannosť, presadzovať u zamestnávateľov dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a sústavne plniť podmienky uvedené v odseku 9. Ak fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba oprávnené na výkon bezpečnostnotechnickej služby alebo pracovnej zdravotnej služby vo svojej odbornej činnosti poruší podmienky uvedené v odseku 9 alebo opakovane alebo zá-

važným spôsobom poruší právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Národný inšpektorát práce jej odoberie oprávnenie na výkon bezpečnostnotechnickej služby a úrad verejného zdravotníctva jej odoberie oprávnenie na výkon pracovnej zdravotnej služby.

§ 22

Bezpečnostnotechnická služba

(1) Bezpečnostnotechnická služba poskytuje zamestnávateľovi poradenské služby v oblasti odborných, metodických, organizačných, kontrolných, koordinačných, vzdelávacích úloh a iných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, najmä z hľadiska primeranosti pracovných priestorov a stavieb, pracovných procesov a pracovných postupov, pracovných prostriedkov a iných technických zariadení, pracovného prostredia a ich technického, organizačného a personálneho zabezpečenia. Bezpečnostnotechnická služba primerane plní úlohy ustanovené v § 26 a v záujme optimalizácie pracovných podmienok ovplyvňuje postoje zamestnávateľa, vedúcich zamestnancov a zamestnancov k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

(2) Úlohy bezpečnostnotechnickej služby vykonáva bezpečnostný technik a autorizovaný bezpečnostný technik a podľa potreby aj iný odborník na prevenciu a ochranu v špecifickej oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(3) Úlohy bezpečnostnotechnickej služby vykonáva bezpečnostný technik a u zamestnávateľa, ktorý vykonáva činnosť podľa prílohy č. 1, samostatne vykonáva autorizovaný bezpečnostný technik. Bezpečnostný technik môže vykonávať odborné úlohy u zamestnávateľa, ktorý vykonáva činnosť podľa prílohy č. 1, na účely získania odbornej praxe na vykonanie odbornej skúšky podľa § 24 ods. 1, len pod dozorom autorizovaného bezpečnostného technika.

(4) Zamestnávateľ je pri určovaní jedného alebo viacerých bezpečnostných technikov alebo autorizovaných bezpečnostných technikov povinný zohľadniť veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky, rôznorodosť a náročnosť pracovných procesov, ako aj rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík. Počet bezpečnostných technikov musí zaručovať efektívne a účinné organizovanie a vykonávanie odborných úloh súvisiacich so zaisťovaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predovšetkým s prevenciou rizík a ochranou pred nimi. Jeden bezpečnostný technik musí pripadať najviac na 600 zamestnancov, a ak zamestnávateľ vykonáva činnosti podľa prílohy č. 1, jeden autorizovaný bezpečnostný technik musí pripadať najviac na 400 zamestnancov.

(5) Funkciu bezpečnostného technika je možné kumulovať s inými obdobnými funkciami; u zamestnávateľa, ktorý vykonáva činnosť podľa prílohy č. 1, je možné funkciu autorizovaného bezpečnostného technika

kumulovať len s funkciou koordinátora bezpečnosti²⁷⁾ alebo technika požiarnej ochrany.

(6) Zamestnávateľ, ktorým je fyzická osoba, alebo štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, môže na svojich pracoviskách osobne vykonávať odborné úlohy bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika, ak je na ich plnenie odborne spôsobilý podľa odseku 7 a

- a) zamestnáva menej ako päť zamestnancov, ak vykonáva činnosť uvedenú v prílohe č. 1,
- b) zamestnáva menej ako 19 zamestnancov, ak vykonáva inú činnosť, ako je uvedená v prílohe č. 1.

(7) Zamestnávateľ, ktorým je fyzická osoba, alebo štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, je na osobné plnenie odborných úloh bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika na svojich pracoviskách odborne spôsobilý, ak

- a) získal odborné vzdelanie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci stredoškolským štúdiom alebo vysokoškolským štúdiom, alebo
- b) absolvoval špecifickú odbornú prípravu z bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v rozsahu najmenej 16 hodín u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou.

(8) Bezpečnostný technik a autorizovaný bezpečnostný technik je oprávnený u zamestnávateľa, u ktorého vykonáva odbornú činnosť, uložiť príslušnému vedúcemu zamestnancovi vykonať nevyhnutné opatrenie na ochranu bezpečnosti a zdravia zamestnancov, ak je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie zamestnanca; uložené opatrenie, o ktorom bezpečnostný technik alebo autorizovaný bezpečnostný technik bezodkladne informuje štatutárny orgán zamestnávateľa, platí až do jeho zrušenia alebo zmeny štatutárnym orgánom zamestnávateľa.

§ 23

Bezpečnostný technik

(1) Bezpečnostným technikom môže byť fyzická osoba, ktorá

- a) má úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie, absolvovala odbornú prípravu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na základe vykonanej skúšky získala osvedčenie o odbornej spôsobilosti bezpečnostného technika (ďalej len „osvedčenie bezpečnostného technika“) u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou, alebo
- b) získala odborné vzdelanie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a osvedčenie bezpečnostného technika na základe vykonanej skúšky v rámci stredoškolského štúdia ukončeného maturitnou skúškou alebo vysokoškolského štúdia na oprávnenej škole (ďalej len „škola“), ktorá obsah a rozsah študijného zamerania bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci vymedzila po dohode s Národným inšpekto-

²⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 510/2001 Z. z. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 282/2004 Z. z.

rátom práce, a tak získala oprávnenie na výchovu a vzdelávanie bezpečnostného technika.

(2) Minimálny obsah a rozsah odbornej prípravy a odborného vzdelávania bezpečnostného technika a obsah špecifickej odbornej prípravy zamestnávateľa podľa § 22 ods. 7 písm. b) ustanoví osobitný predpis.

(3) Pri skúške musí fyzická osoba preukázať odborné vedomosti, znalosť a schopnosť uplatňovať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a schopnosť prakticky vykonávať požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. V skúšobnej komisii na vykonanie skúšky zriadenej osobou oprávnenou na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou, musia byť najmenej traja členovia, z toho najmenej jeden autorizovaný bezpečnostný technik s odbornou praxou aspoň tri roky. Ak fyzická osoba nevykonala skúšku úspešne, môže ju opakovanne vykonať najskôr po uplynutí jedného mesiaca odo dňa neúspešne vykonanej skúšky.

(4) Osvedčenie bezpečnostného technika sa vydá do 15 dní po úspešnom vykonaní skúšky pred komisiou organizovanou školou alebo osobou oprávnenou na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou. Škola a osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou, vedie evidenciu vydaných osvedčení bezpečnostného technika.

(5) V osvedčení bezpečnostného technika sa uvedie

- a) názov školy alebo osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou,
- b) číslo oprávnenia na výchovu a vzdelávanie,
- c) evidenčné číslo osvedčenia,
- d) ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, podľa ktorého sa osvedčenie bezpečnostného technika vydáva,
- e) meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorej sa osvedčenie bezpečnostného technika vydáva,
- f) obdobie, v ktorom sa štúdium alebo odborná príprava absolvovali,
- g) dátum vykonania skúšky,
- h) dátum a miesto vydania osvedčenia bezpečnostného technika,
- i) meno, priezvisko a podpis predsedu skúšobnej komisie,
- j) odtlačok pečiatky školy alebo osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou, meno, priezvisko a podpis štatutárneho zástupcu školy alebo osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou.

(6) Osvedčenie bezpečnostného technika sa vydáva na neurčitý čas. Bezpečnostný technik je povinný absolvovať najmenej každých päť rokov od vydania osvedčenia bezpečnostného technika aktualizáciu odbornú prípravu podľa osobitného predpisu u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou. Bez potvrdenia o absolvovaní aktualizácie odbornej prípravy je osvedčenie bezpečnostného technika neplatné.

(7) Bezpečnostný technik písomne oznámi a doloží škole alebo právnickej osobe, ktorá vydala osvedčenie

bezpečnostného technika, každú zmenu údajov podľa odseku 5 písm. e). Škola alebo právnická osoba, ktorá vydala pôvodné osvedčenie bezpečnostného technika, bezplatne vydá nové osvedčenie bezpečnostného technika s aktualizovanými údajmi po predložení pôvodného osvedčenia bezpečnostného technika.

(8) Bezpečnostný technik, ktorému bolo odobraté osvedčenie bezpečnostného technika, môže vykonať skúšku najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od odobratia osvedčenia bezpečnostného technika.

§ 24

Autorizovaný bezpečnostný technik

(1) Autorizovaný bezpečnostný technik je bezpečnostný technik podľa § 23, ktorý po absolvovaní najmenej dvoch rokov odbornej praxe po získaní osvedčenia úspešne vykoná skúšku pred skúšobnou komisiou vymenovanou Národným inšpektorátom práce.

(2) Autorizovaným bezpečnostným technikom je aj osoba, ktorej po preukázaní najmenej päťročného plnenia odborných činností v štátnej správe na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci Národný inšpektorát práce vydá osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika. O vydanie osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika možno písomne požiadať najneskôr do dvoch rokov od skončenia plnenia uvedených odborných činností.

(3) Žiadateľ o vykonanie skúšky a vydanie osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika (ďalej len „žiadateľ“) podá na Národný inšpektorát práce písomnú žiadosť, v ktorej uvedie meno, priezvisko, titul, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu. K žiadosti priloží

- a) doklad o skončení úplného stredného vzdelania, úplného stredného odborného vzdelania alebo vysokoškolského vzdelania,
- b) osvedčenie bezpečnostného technika,
- c) doklad o splnení podmienky dĺžky odbornej praxe, ak ide o osobu podľa odseku 1,
- d) správny poplatok.

(4) Odborná prax podľa odseku 1 sa preukazuje písomným potvrdením zamestnávateľa o výkone odborných činností a jeho dĺžke s uvedením odvetvia ekonomickej činnosti, do ktorej je zamestnávateľ zaradený. Pri dodávateľskom spôsobe výkonu úloh bezpečnostného technika sa odborná prax preukazuje príslušnou zmluvou o výkone odborných činností s uvedením dĺžky výkonu u jednotlivých odberateľov jeho služieb s priradením odvetvia ekonomickej činnosti, do ktorej je zaradený odberateľ jeho služby.

(5) Predseda a členovia skúšobnej komisie sú vymenovaní z radov odborníkov z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Do skúšobnej komisie musí byť vymenovaný najmenej jeden autorizovaný bezpečnostný technik s odbornou praxou aspoň tri roky a jeden inšpektor práce s odbornou praxou inšpektora práce aspoň tri roky. Skúška pozostáva z písomnej časti a ústnej časti. Dátum konania skúšky Národný inšpektorát práce oznámi žiadateľovi najmenej tri týždne vopred.

(6) Pri odbornej skúške musí žiadateľ preukázať znalosť právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a schopnosť uplatňovať ich a znalosť požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a schopnosť prakticky ich vykonávať; okruh požiadaviek Národný inšpektorát práce zverejňuje obvyklým spôsobom.

(7) Národný inšpektorát práce je povinný vydať žiadateľovi do 15 dní po úspešne vykonanej skúške alebo podaní žiadosti podľa odseku 2 osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika. Osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika sa vydáva na neurčitú dobu a obsahuje

- a) názov a sídlo Národného inšpektorátu práce,
- b) ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, na základe ktorého sa vydáva osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika,
- c) evidenčné číslo osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia a adresu trvalého pobytu,
- e) dátum vykonania skúšky; to neplatí pre osvedčenie podľa odseku 2,
- f) dátum a miesto vydania osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika,
- g) meno, priezvisko a podpis predsedu skúšobnej komisie; to neplatí pre osvedčenie podľa odseku 2,
- h) odtlačok pečiatky, meno, priezvisko, funkciu a podpis zástupcu Národného inšpektorátu práce.

(8) Žiadateľ, ktorý nevykonal skúšku úspešne, môže o jej nové vykonanie požiadať, ak v písomnej žiadosti o opakovanie skúšky preukáže absolvovanie najmenej troch mesiacov odbornej praxe po neúspešne vykonanej skúške.

(9) Autorizovaný bezpečnostný technik je povinný absolvovať najmenej každých päť rokov od vydania osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika aktualizáciu odbornú prípravu podľa osobitného predpisu u osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou.

(10) Autorizovaný bezpečnostný technik, ktorému bolo odobraté osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika, môže o vykonanie odbornej skúšky požiadať najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od odobratia osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika.

(11) Národný inšpektorát práce je povinný bezplatne vydať autorizovanému bezpečnostnému technikovi nové osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika, ak písomne oznámi a dokladmi preukáže zmenu svojho mena, priezviska alebo adresy trvalého pobytu a priloží pôvodné osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika.

(12) Národný inšpektorát práce vedie evidenciu osvedčení autorizovaného bezpečnostného technika a zverejňuje ich zoznam. Národný inšpektorát práce vyčiarke z evidencie vydaných osvedčení autorizovaného bezpečnostného technika osvedčenie, ktoré bolo

odobraté podľa § 25. Osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika stráca platnosť, ak autorizovaný bezpečnostný technik neabsolvoval aktualizáciu odbornú prípravu podľa odseku 9.

§ 25

Odobratie osvedčenia bezpečnostného technika alebo osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika

Príslušný inšpektorát práce je povinný odobrať osvedčenie bezpečnostného technika a Národný inšpektorát práce je povinný odobrať osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika, ak bezpečnostný technik alebo autorizovaný bezpečnostný technik pri plnení odborných činností závažným spôsobom alebo opakovane konal v rozpore s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

§ 26

Pracovná zdravotná služba

(1) Pracovná zdravotná služba u zamestnávateľa najmä

- a) zisťuje nebezpečenstvá a hodnotí zdravotné riziká, ktoré ohrozujú zdravie zamestnancov pri práci,
- b) dohliada na faktory pracovného prostredia a na stav pracovných podmienok, ktoré môžu ovplyvňovať zdravie zamestnancov,
- c) podporuje prispôsobovanie práce zamestnancom,
- d) poskytuje poradenstvo zamestnávateľovi i zamestnancom, najmä pri
  1. plánovaní a organizácii práce a odpočinku vrátane usporiadania pracovísk a pracovných miest,
  2. technológiách a látkach, ktoré sa používajú pri práci a ktoré môžu ohroziť zdravie,
  3. ochrane a kladnom ovplyvňovaní zdravia, hygieny, fyziológie a psychológie práce, ergonómii vrátane prostriedkov individuálnej ochrany a kolektívnej ochrany,
- e) zúčastňuje sa
  1. na vypracúvaní programov ochrany a podpory zdravia zamestnancov, na zlepšovaní pracovných podmienok a na vyhodnocovaní nových zariadení a technológií zo zdravotného hľadiska,
  2. na opatreniach pracovnej rehabilitácie,
  3. na rozboroch pracovnej neschopnosti, chorôb z povolania, ochorení súvisiacich s prácou a zdravotných rizík,
  4. na organizovaní systému prvej pomoci v prípade ohrozenia života alebo zdravia zamestnancov,
- f) školí zamestnancov na poskytovanie prvej pomoci (§ 8 ods. 1 písm. a) tretí bod),
- g) spolupracuje pri poskytovaní informácií, výcviku a výchovy v oblasti ochrany a kladného ovplyvňovania zdravia, hygieny, fyziológie a psychológie práce a ergonómie,
- h) dohliada na zdravie zamestnancov v súvislosti s prácou.

(2) Úlohy pracovnej zdravotnej služby plnia odborní zdravotnícki pracovníci kvalifikovaní na výkon pracovnej zdravotnej služby.²⁸⁾

§ 27

Výchova a vzdelávanie

(1) Problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a metódy prevencie rizík sú predmetom výučby na školách pripravujúcich žiakov a študentov na výkon povolania a ďalšieho vzdelávania dospelých vrátane re-kvalifikácií.

(2) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby súčasťou programu vzdelávania a odbornej výchovy všetkých zamestnancov bola bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a prevencia rizík.

(3) Fyzická osoba a právnická osoba môžu organizovať a vykonávať výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce v rozsahu jednotlivých činností podľa prílohy č. 2 pre inú fyzickú osobu a právnickú osobu len na základe oprávnenia vydaného Národným inšpektorátom práce alebo príslušným orgánom dozoru;²⁹⁾ oprávnenie sa nevyžaduje pre strednú školu a vysokú školu, ktoré pripravujú žiakov a študentov na výkon povolania. Výchovu a vzdelávanie bezpečnostného technika a zamestnávateľa, ktorý bude osobne vykonávať úlohy bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika, môže organizovať a vykonávať len škola alebo osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou. Oprávnenie na vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce v rozsahu príslušnej činnosti (ďalej len „oprávnenie na výchovu a vzdelávanie“) sa vydáva na základe písomnej žiadosti.

(4) O vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie môže požiadať

a) fyzická osoba, ktorá má

1. odbornú spôsobilosť na činnosť, na ktorú žiada vydať oprávnenie na výchovu a vzdelávanie, má odbornú prax najmenej tri roky a má osvedčenie o absolvovaní lektorského kurzu alebo doklad o absolvovaní pedagogickej prípravy (ďalej len „lektorská spôsobilosť“), alebo

2. jedného zástupcu alebo podľa potreby viacerých zástupcov s odbornou spôsobilosťou na činnosť, na ktorú žiada vydať oprávnenie na výchovu a vzdelávanie (ďalej len „odborný zástupca“), a má jednu osobu alebo viaceré osoby s odbornou spôsobilosťou, s odbornou praxou najmenej tri roky a lektorskou spôsobilosťou (ďalej len „školiteľ“) na jednotlivé činnosti, ak sama nemá odbornú spôsobilosť na činnosť, na ktorú žiada vydať oprávnenie na výchovu a vzdelávanie,

b) právnická osoba, ak má určeného jedného odborného zástupcu alebo viacerých odborných zástupcov a určeného jedného školiteľa alebo viacerých školi-

teľov s odbornou spôsobilosťou na činnosť, na ktorú žiada vydať oprávnenie na výchovu a vzdelávanie.

(5) Na účely vydania oprávnenia na výchovu a vzdelávanie sa preukazuje

a) odborná spôsobilosť na činnosť, na ktorú sa žiada vydať oprávnenie na výchovu a vzdelávanie, príslušným osvedčením alebo preukazom, alebo iným dokladom,

b) lektorská spôsobilosť osvedčením vydaným akreditovanou vzdelávacou ustanovitzňou³⁰⁾ alebo iným dokladom.

(6) Odborný zástupca zodpovedá za odborné vykonávanie činnosti, na ktorú sa požaduje vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie. Odborný zástupca je k žiadateľovi o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie v pracovnom pomere alebo je konateľom alebo spoločníkom právnickej osoby a nemôže túto činnosť vykonávať pre inú fyzickú osobu alebo právnickú osobu.

(7) V žiadosti o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie fyzická osoba uvedie

a) meno, priezvisko, dátum narodenia a adresu trvalého pobytu,

b) identifikačné číslo, ak už bolo pridelené, obchodné meno a miesto podnikania,

c) osobné údaje odborného zástupcu,

d) osobné údaje školiteľa,

e) činnosť, na ktorú žiada vydať oprávnenie na výchovu a vzdelávanie.

(8) V žiadosti o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie právnická osoba uvedie

a) názov, sídlo, právnu formu a identifikačné číslo,

b) osobné údaje štatutárneho orgánu,

c) osobné údaje odborného zástupcu,

d) osobné údaje školiteľa,

e) činnosť, na ktorú žiada vydať oprávnenie na výchovu a vzdelávanie.

(9) K žiadosti fyzická osoba alebo právnická osoba pripojí aj

a) doklady o svojej odbornej spôsobilosti alebo odbornej spôsobilosti odborného zástupcu,

b) doklady o svojej lektorskej spôsobilosti, ak bude školiteľom,

c) doklady o odbornej spôsobilosti a lektorskej spôsobilosti školiteľa,

d) vzorový projekt výchovy a vzdelávania vypracovaný osobitne pre každú požadovanú výchovnú a vzdelávaciu činnosť podľa prílohy č. 2,

e) vyhlásenie o materiálno-technickom zabezpečení výchovy a vzdelávania,

f) kópiu pracovnej zmluvy s odborným zástupcom,

g) správny poplatok na každú požadovanú činnosť osobitne.

(10) Vzorový projekt výchovy a vzdelávania musí žiadateľ o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie

²⁸⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 743/2004 Z. z. o spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializovaných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností.

²⁹⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

³⁰⁾ Zákon č. 386/1997 Z. z. o ďalšom vzdelávaní a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 70/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.

vypracovať na každú požadovanú výchovnú a vzdelávaciu činnosť samostatne a musí obsahovať

- a) názov výchovnej a vzdelávacej aktivity v súlade s činnosťou, na ktorú sa oprávnenie na výchovu a vzdelávanie požaduje,
- b) cieľ výchovy a vzdelávania,
- c) požadované ukončené vzdelanie na zaradenie uchádzača do výchovnej a vzdelávacej aktivity,
- d) používané formy a metódy výchovy a vzdelávania,
- e) učebný plán so stanoveným počtom hodín a učebnú osnovu vypracovanú pre teoretickú časť a praktickú časť výchovy a vzdelávania,
- f) zoznam školiteľov na jednotlivé témy uvedené v učebnom pláne alebo učebnej osnove,
- g) spôsob záverečného overenia vedomostí účastníka výchovnej a vzdelávacej aktivity, osobitne na teoretickú časť a praktickú časť výchovy a vzdelávania.

(11) Národný inšpektorát práce vydá žiadateľovi oprávnenie na výchovu a vzdelávanie do 60 dní od podania žiadosti.

(12) Oprávnenie na výchovu a vzdelávanie sa vydáva na päť rokov a obsahuje

- a) obchodné meno a osobné údaje fyzickej osoby,
- b) názov, sídlo a právnu formu právnickej osoby,
- c) ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, na základe ktorého sa oprávnenie na výchovu a vzdelávanie vydáva,
- d) evidenčné číslo,
- e) názov činnosti, na ktorú sa vydáva oprávnenie na výchovu a vzdelávanie, podľa prílohy č. 2,
- f) dátum vydania oprávnenia na výchovu a vzdelávanie a dátum jeho platnosti,
- g) odtlačok pečiatky a podpis zástupcu Národného inšpektorátu práce.

(13) Osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie je povinná

- a) Národnému inšpektorátu práce
  1. predložiť do 15 dní od získania živnostenského oprávnenia jeho kópiu alebo výpis z obchodného registra s predmetom činnosti podľa vydaného oprávnenia na výchovu a vzdelávanie, ak neboli pripojené k žiadosti o vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie,
  2. bezodkladne písomne oznámiť zmenu údajov podľa odseku 7 písm. a) až d) a podľa odseku 8 písm. a) až d) a zmenu ďalších podmienok, za ktorých bolo oprávnenie na výchovu a vzdelávanie vydané, spolu s predložením príslušných dokladov,
- b) dodržiavať pri výchove a vzdelávaní podmienky tohto ustanovenia,
- c) vypracovať projekt výchovy a vzdelávania pre každú výchovnú a vzdelávaciu aktivitu zameranú na výchovu a vzdelávanie zamestnancov a vedúcich zamestnancov podľa prílohy č. 2 skupiny 01, ktorého obsahová náplň je v súlade s § 7 ods. 1 a 4 prispôbená charakteru práce vzdelávanej skupiny zamestnancov alebo vedúcich zamestnancov; kópiu projektu je povinná odovzdať príslušnému zamestnávateľovi,
- d) založiť a viesť záznamovú knihu o výchovných a vzdelávacích aktivitách,
- e) vykonávať výchovu a vzdelávanie len školiteľmi uve-

denými v schválenom vzorovom projekte výchovy a vzdelávania alebo inými školiteľmi oznámenými podľa písmena a) druhého bodu,

- f) vydať osvedčenie, preukaz alebo iný doklad po úspešnom overení vedomostí účastníkov,
- g) viesť osobitnú evidenciu vydaných osvedčení alebo preukazov.

(14) Národný inšpektorát práce odoberie oprávnenie na výchovu a vzdelávanie, ak

- a) zistí závažné alebo opakujúce sa nedostatky pri vykonávaní výchovy a vzdelávania,
- b) zistí závažné alebo opakované porušovanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri vykonávaní výchovy a vzdelávania,
- c) osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie nemá živnostenský list alebo výpis z obchodného registra s predmetom činnosti, na ktorú jej bolo vydané oprávnenie na výchovu a vzdelávanie,
- d) osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie, ktorá je fyzickou osobou,
  1. odobratím príslušného osvedčenia alebo preukazu prestala spĺňať požiadavky odbornej spôsobilosti,
  2. neabsolvovala aktualizáciu odbornú prípravu,
- e) osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie nemá odborného zástupcu s odbornou spôsobilosťou.

(15) Platnosť oprávnenia na výchovu a vzdelávanie zaniká

- a) uplynutím doby, na ktorú bolo vydané,
- b) výmazom osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou, z obchodného registra alebo zánikom živnostenského oprávnenia,
- c) vyhlásením konkurzu na osobu oprávnenú na výchovu a vzdelávanie alebo zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu na oprávnenú osobu pre nedostatok majetku,
- d) smrťou fyzickej osoby, ktorá je osobou oprávnenou na výchovu a vzdelávanie, alebo jej vyhlásením za mŕtvu.

(16) Národný inšpektorát práce vedie evidenciu ním vydaných a odobratých oprávnení na výchovu a vzdelávanie a zverejňuje ich zoznam.

§ 28

Akreditačná komisia

(1) Akreditačná komisia zriadená podľa osobitného predpisu¹⁾

- a) posudzuje žiadosti na vydanie
  1. oprávnenia na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby podľa § 21,
  2. osvedčenia autorizovaného bezpečnostného technika podľa § 24,
  3. oprávnenia na výchovu a vzdelávanie podľa § 27,
- b) preveruje na podnet žiadateľa zamietnutie žiadosti na vydanie oprávnenia na činnosť podľa § 15 a osvedčenia alebo preukazu podľa § 16.

(2) Národný inšpektorát práce, po preverení podnetu podľa odseku 1 písm. b) akreditačnou komisiou a na jej návrh, vydá odborné stanovisko, ktoré je záväzné pre

ďalší postup príslušnej oprávnenej právnickej osoby alebo osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie.

§ 29

Kontrolná činnosť orgánov zastupujúcich zamestnancov

Odborové orgány a iné orgány zastupujúce zamestnancov kontrolujú plnenie úloh zamestnávateľov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Na plnenie týchto úloh si môžu vytvoriť vlastný systém kontroly.

§ 30

Splnomocňovacie ustanovenia

(1) Všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ustanovia

- a) podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností a na obsluhu niektorých technických zariadení,
- b) podrobnosti o požiadavkách a rozsahu výchovnej a vzdelávacej činnosti, o projekte výchovy a vzdelávania, vedení predpísanej dokumentácie, overovaní znalostí účastníkov výchovnej a vzdelávacej činnosti,
- c) technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia.

(2) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky po dohode so Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ustanoví vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze, ktorý bude obsahovať klasifikačné prvky podľa osobitného predpisu.³¹⁾

(3) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, ustanoví

- a) podrobnosti o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby, o zložení tímu odborníkov, ktorí ju vykonávajú, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť,
- b) spôsob hlásenia, registrácie a evidencie choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania.

TRETIA ČASŤ

TRANSFORMÁCIA TECHNICKEJ INŠPEKCIE

§ 31

Spôsob založenia

(1) Technická inšpekcia zriadená podľa doterajších predpisov ako príspevková organizácia na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti vyhradených technických zariadení a technických zariadení sa transformuje na Technickú inšpekciu, akciovú spoločnosť (ďalej len „akciová spoločnosť“).

(2) Zakladateľom akciovej spoločnosti podľa odseku 1 je štát; v jeho mene koná Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Zakladateľskú listinu a stanovky akciovej spoločnosti schvaľuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

(3) Založenie, vznik, postavenie a právne pomery akciovej spoločnosti upravuje Obchodný zákonník, ak tento zákon neustanovuje inak. Osobitný predpis³²⁾ sa pri založení a vzniku akciovej spoločnosti nepoužije.

§ 32

Predmet vkladu

(1) Na založenie akciovej spoločnosti sa použije majetok štátu v správe štátnej príspevkovej organizácie Technická inšpekcia.

(2) Predmetom nepeňažného vkladu do akciovej spoločnosti je majetok štátu v správe štátnej príspevkovej organizácie Technická inšpekcia, ktorý sa na účely tohto zákona považuje za podnik podľa § 5 a § 59 ods. 4 Obchodného zákonníka. Ustanovenia o prechode záväzku a možnosti podať odpor podľa § 477 ods. 3 a § 478 Obchodného zákonníka sa nepoužijú.

§ 33

Určenie hodnoty nepeňažného vkladu

(1) Hodnota nepeňažného vkladu do akciovej spoločnosti sa určí znaleckým posudkom vypracovaným ku dňu založenia akciovej spoločnosti ako všeobecná hodnota vkladateľného majetku.

(2) Hodnota nepeňažného vkladu do akciovej spoločnosti určená podľa odseku 1 je peňažným vyjadrením súčtu hodnoty vkladu do jej základného imania a hodnoty rezervného fondu vytvoreného dňom jej vzniku.

§ 34

Prechod vlastníckeho práva a práv a povinností z pracovnoprávných a iných vzťahov

(1) K návrhu na zápis akciovej spoločnosti do obchodného registra sa neprikladá doklad o splatení nepeňažného vkladu pred vznikom akciovej spoločnosti.

(2) Vlastnícke právo k nepeňažnému vkladu prechádza na akciovú spoločnosť dňom jej vzniku. Ku dňu vzniku akciovej spoločnosti je zakladateľ povinný odovzdať a akciová spoločnosť je povinná prevziať veci zahrnuté do nepeňažného vkladu.

(3) O odovzdaní a prevzatí vecí zahrnutých do nepeňažného vkladu sa spíše zápisnica podpísaná oboma stranami; ustanovenia o povinnosti zaplatiť hodnotu nepeňažného vkladu, o správe vkladu a o prechode vlastníckeho práva podľa § 59 ods. 2, § 60 a § 483 Obchodného zákonníka sa nepoužijú.

(4) Dňom vzniku akciovej spoločnosti na ňu prechádzajú práva a povinnosti vrátane neukončených prípa-

³¹⁾ § 19 ods. 2 zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike.

³²⁾ Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

dov výkonu činnosti a neuhradených pohľadávok voči tretím stranám vyplývajúce z právnych vzťahov, ako aj práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov k zamestnancom.

§ 35

Predmet podnikania

(1) Akciová spoločnosť overuje plnenie požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa § 14 tohto zákona.

(2) Akciová spoločnosť môže vykonávať aj iné činnosti za podmienok ustanovených Obchodným zákonníkom.

§ 36

Základné imanie, rezervný fond a akcie

(1) Základné imanie akciovej spoločnosti pri jej vzniku tvorí hodnota nepeňažného vkladu znížená o hodnotu rezervného fondu; ustanovenie o základnom imaní podľa § 58 ods. 1 Obchodného zákonníka sa nepoužije.

(2) Rezervný fond akciovej spoločnosti pri jej vzniku tvorí 5 % z hodnoty nepeňažného vkladu do majetku spoločnosti.

(3) Akcie akciovej spoločnosti znejú na meno a majú podobu zaknihovaného cenného papiera; zmena ich podoby alebo formy sa zakazuje.

§ 37

Dňom vzniku akciovej spoločnosti zaniká štátna príspevková organizácia Technická inšpekcia.

ŠTVRTÁ ČASŤ SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 38

(1) Ak zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, plnia povinnosti ustanovené týmto zákonom a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci spôsobom alebo postupom upraveným v slovenskej technickej norme, toto plnenie sa považuje za splnenie požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; tieto povinnosti možno splniť aj iným preukázateľne primeraným spôsobom.

(2) Zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť, zamestnanci zamestnávateľa, ktorí vykonávajú preventívne a ochranné služby, zamestnanci fyzickej osoby a právnickej osoby, ktoré vykonávajú preventívne a ochranné služby dodávateľským spôsobom, a zamestnanci oprávnenej právnickej osoby sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sú predmetom obchodného tajomstva podľa osobitných predpisov,²⁶⁾ o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s vykonávaním oprávnení a úloh podľa tohto zákona, ak to tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak,

alebo povinnosti mlčanlivosti ich nezbaví dotknutá osoba.

(3) Vo všetkých ustanoveniach právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa slová „Technická inšpekcia“ v príslušnom tvare nahrádzajú slovami „oprávnená právnická osoba“ v príslušnom tvare.

§ 39

Prechodné ustanovenia

(1) Oprávnenou právnickou osobou na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa § 14 je do 31. decembra 2006 Technická inšpekcia, akciová spoločnosť.

(2) Podmienky podľa § 14 ods. 3 sa u Technickej inšpekcie, akciovej spoločnosti, považujú za splnené do 31. decembra 2006.

(3) Osvedčenie bezpečnostného technika vydané do 30. júna 2006 stráca platnosť 31. decembra 2007, ak bezpečnostný technik neabsolvoval aktualizáciu odbornú prípravu podľa § 23 ods. 6.

(4) Fyzická osoba s osvedčením bezpečnostného technika vydaným do 30. júna 2006 môže vykonávať činnosť autorizovaného bezpečnostného technika na základe osvedčenia vydaného Národným inšpektorátom práce aj bez vykonania skúšky podľa § 24, ak do 30. júna 2006 sústavne najmenej päť rokov vykonávala úlohy bezpečnostného technika u zamestnávateľa, ktorý vykonáva činnosť podľa prílohy č. 1, a absolvovala aktualizáciu odbornú prípravu podľa § 24 ods. 9 najneskôr do 31. decembra 2007.

(5) Osvedčenie a preukaz vydané do 30. júna 2006 sa považujú za osvedčenie a preukaz podľa § 16, ak fyzická osoba, ktorá má osvedčenie alebo preukaz, absolvovala aktualizáciu odbornú prípravu podľa § 16 ods. 4; inak osvedčenie alebo preukaz stráca platnosť najneskôr 30. apríla 2008.

(6) Oprávnenia na činnosť, ktorými sú odborné prehliadky, odborné skúšky a opravy vyhradeného technického zariadenia a plnenie tlakovej nádoby na dopravu plynov vrátane plnenia nádrže motorového vozidla plynom vydané podľa doterajších predpisov do 30. júna 2006, strácajú platnosť najneskôr 31. decembra 2007.

(7) Oprávnenie na výchovu a vzdelávanie stráca platnosť

- a) 31. augusta 2006, ak bolo vydané podľa doterajších predpisov do 31. decembra 1996,
- b) 31. decembra 2006, ak bolo vydané podľa doterajších predpisov od 1. januára 1997 do 31. decembra 1997,
- c) 30. apríla 2007, ak bolo vydané podľa doterajších predpisov od 1. januára 1998 do 31. decembra 1998,
- d) 31. augusta 2007, ak bolo vydané podľa doterajších predpisov od 1. januára 1999 do 31. decembra 2000,
- e) 31. decembra 2007, ak bolo vydané podľa doterajších predpisov od 1. januára 2001 do 31. decembra 2002,

f) 30. apríla 2008, ak bolo vydané podľa doterajších predpisov od 1. januára 2003 do 30. júna 2006.

(8) Oprávnenie na výchovu a vzdelávanie odborných pracovníkov bezpečnosti práce vydané do 30. júna 2006 stráca platnosť 31. augusta 2006.

(9) Oprávnenie na poradenstvo v oblasti ochrany práce vydané podľa doterajších predpisov stráca platnosť 1. júla 2006.

§ 40

Týmto zákonom sa preberá právny akt Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedený v prílohe č. 3.

§ 41

Zrušujú sa:

1. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení zákona č. 95/2000 Z. z., zákona č. 158/2001 Z. z., zákona č. 215/2004 Z. z. a zákona č. 479/2005 Z. z.,
2. vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 111/1975 Zb. o evidencii a registrácii pracovných úrazov a o hlásení prevádzkových nehôd (havárií) a porúch technických zariadení v znení vyhlášky Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 483/1990 Z. z.,
3. vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce č. 66/1989 Zb. na zaistenie bezpečnosti technických zariadení v jadrovej energetike v znení vyhlášky č. 31/1991 Zb.

Čl. II

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 231/1992 Zb., zákona č. 600/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 216/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slo-

venskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z., zákona č. 288/1997 Z. z., zákona č. 379/1997 Z. z., zákona č. 70/1998 Z. z., zákona č. 76/1998 Z. z., zákona č. 126/1998 Z. z., zákona č. 129/1998 Z. z., zákona č. 140/1998 Z. z., zákona č. 143/1998 Z. z., zákona č. 144/1998 Z. z., zákona č. 161/1998 Z. z., zákona č. 178/1998 Z. z., zákona č. 179/1998 Z. z., zákona č. 194/1998 Z. z., zákona č. 263/1999 Z. z., zákona č. 264/1999 Z. z., zákona č. 119/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 236/2000 Z. z., zákona č. 238/2000 Z. z., zákona č. 268/2000 Z. z., zákona č. 338/2000 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 279/2001 Z. z., zákona č. 488/2001 Z. z., zákona č. 554/2001 Z. z., zákona č. 261/2002 Z. z., zákona č. 284/2002 Z. z., zákona č. 506/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 219/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 423/2003 Z. z., zákona č. 515/2003 Z. z., zákona č. 586/2003 Z. z., zákona č. 602/2003 Z. z., zákona č. 347/2004 Z. z., zákona č. 350/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 420/2004 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z., zákona č. 544/2004 Z. z., zákona č. 578/2004 Z. z., zákona č. 624/2004 Z. z., zákona č. 650/2004 Z. z., zákona č. 656/2004 Z. z., zákona č. 725/2004 Z. z., zákona č. 8/2005 Z. z., zákona č. 93/2005 Z. z., zákona č. 331/2005 Z. z., zákona č. 340/2005 Z. z., zákona č. 351/2005 Z. z., zákona č. 470/2005 Z. z., zákona č. 473/2005 Z. z., zákona č. 491/2005 Z. z., zákona č. 555/2005 Z. z. a zákona č. 567/2005 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 3 ods. 1 písm. d) bode 1 sa na konci pripájajú tieto slová: „a zdravotníckych pracovníkov v pracovnej zdravotnej službe,^{2b)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 2b znie:

„^{2b)} Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

2. V § 3 sa odsek 2 dopĺňa písmenom zu, ktoré znie: „zu) overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení.^{2b)}“.

3. V prílohe č. 2 – VIAZANÉ ŽIVNOSTI v SKUPINE 202 – Výroba strojov a prístrojov všeobecná a pre určité hospodárske odvetvia Živnosť poradové číslo 2 znie:

„2. Opravy, odborné prehliadky a odborné skúšky vyhradených technických zariadení

1. oprávnenie

§ 15 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov

2. doklad o odbornej spôsobilosti

§ 15 ods. 9 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

4. V prílohe č. 2 – VIAZANÉ ŽIVNOSTI v SKUPINE 202 – Výroba strojov a prístrojov všeobecná a pre určité hospodárske odvetvia Živnosť poradové číslo 5 znie:

„5. Projektovanie a konštruovanie vyhradených technických zariadení elektrických osvedčenie

§ 24 ods. 1 vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 718/2002 Z. z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení“.

5. V prílohe č. 2 – VIAZANÉ ŽIVNOSTI v SKUPINE 202 – Výroba strojov a prístrojov všeobecná a pre určité hospodárske odvetvia sa vypúšťa živnosť pod por. č. 6.

6. V prílohe č. 2 – VIAZANÉ ŽIVNOSTI v SKUPINE 213 – Stavebníctvo Živnosť sa dopĺňa poradovým číslom 18b, ktoré znie:

„18b. Vykonávanie činnosti koordinátora bezpečnosti

1. vysokoškolské vzdelanie stavebného alebo architektonického smeru alebo odborné stredoškolské vzdelanie stavebného smeru a najmenej tri roky praxe v odbore alebo
2. osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika

§ 22 ods. 3 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 5 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 510/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 282/2004 Z. z.“.

7. V prílohe č. 2 – VIAZANÉ ŽIVNOSTI v SKUPINE 214 – Ostatné Živnosť poradové číslo 22 znie:

„22. Poradenstvo, výchova a vzdelávanie v oblasti ochrany práce *) oprávnenie

§ 5 ods. 7 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov

*) len v oblasti pôsobnosti dozoru štátnej banskej správy“.

8. V prílohe č. 2 – VIAZANÉ ŽIVNOSTI v SKUPINE 214 – Ostatné Živnosť sa za poradové číslo 22 vkladá poradové číslo 22a, ktoré znie:

„22a. Výchova a vzdelávanie v oblasti ochrany práce oprávnenie

§ 27 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

9. V prílohe č. 2 – VIAZANÉ ŽIVNOSTI v SKUPINE
214 – Ostatné Živnosť poradové číslo 54 znie:

„54. Bezpečnostnotechnická služba	1. oprávnenie	§ 21 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
	2. osvedčenie bezpečnostného technika	§ 23 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
	3. osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika	§ 24 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

10. V prílohe č. 2 – VIAZANÉ ŽIVNOSTI v SKUPINE
214 – Ostatné Živnosť sa za poradové číslo 54 vkladajú
poradové čísla 54a, 54b, 54c, ktoré znejú:

„54a. Bezpečnostný technik	osvedčenie bezpečnostného technika	§ 23 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
54b. Autorizovaný bezpečnostný technik	osvedčenie autorizovaného bezpečnostného technika	§ 24 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
54c. Pracovná zdravotná služba	oprávnenie	§ 21 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

Čl. III

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. Z. o správnych poplatkoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 224/1996 Z. z., zákona č. 70/1997 Z. z., zákona č. 1/1998 Z. z., zákona č. 232/1999 Z. z., zákona č. 3/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 211/2000 Z. z., zákona č. 468/2000 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z., zákona č. 96/2002 Z. z., zákona č. 118/2002 Z. z., zákona č. 215/2002 Z. z., zákona č. 237/2002 Z. z., zákona č. 418/2002 Z. z., zákona č. 457/2002 Z. z., zákona č. 465/2002 Z. z., zákona č. 477/2002 Z. z., zákona č. 480/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 217/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 450/2003 Z. z., zákona č. 469/2003 Z. z., zákona č. 583/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 199/2004 Z. z., zákona

č. 204/2004 Z. z., zákona č. 347/2004 Z. z., zákona č. 382/2004 Z. z., zákona č. 434/2004 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z., zákona č. 541/2004 Z. z., zákona č. 572/2004 Z. z., zákona č. 578/2004 Z. z., zákona č. 581/2004 Z. z., zákona č. 633/2004 Z. z., zákona č. 653/2004 Z. z., zákona č. 656/2004 Z. z., zákona č. 725/2004 Z. z., zákona č. 5/2005 Z. z., zákona č. 8/2005 Z. z., zákona č. 15/2005 Z. z., zákona č. 93/2005 Z. z., zákona č. 171/2005 Z. z., zákona č. 308/2005 Z. z., zákona č. 331/2005 Z. z., zákona č. 341/2005 Z. z., zákona č. 342/2005 Z. z., zákona č. 473/2005 Z. z., zákona č. 491/2005 Z. z., zákona č. 538/2005 Z. z., zákona č. 558/2005 Z. z., zákona č. 572/2005 Z. z., zákona č. 573/2005 Z. z., zákona č. 610/2005 Z. z., zákona č. 14/2006 Z. z., zákona č. 15/2006 Z. z. a zákona č. 24/2006 Z. z. sa mení takto:

1. V prílohe k zákonu č. 145/1995 Z. z. v časti XIII Bezpečnosť práce a technické zariadenia položka 202 znie:

„Položka 202

- a) Vydanie oprávnenia právnickej osobe na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby⁴²⁾ ..... 5 000 Sk,
 b) Vydanie oprávnenia fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a podnikateľom na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby⁴²⁾ ..... 2 500 Sk,
 c) Vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce právnickej osobe⁴²⁾ ..... 5 000 Sk,
 d) Vydanie oprávnenia na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce fyzickej osobe,⁴²⁾ ktorá je zamestnávateľom a podnikateľom ..... 2 500 Sk,
 e) Vydanie osvedčenia autorizovanému bezpečnostnému technikovi⁴²⁾ ..... 1 000 Sk,
 f) Vydanie povolenia zamestnávateľovi na výkon ľahkých prác fyzickými osobami, ktoré nedovršili 15 rokov veku podľa Zákonníka práce⁴²⁾ ..... 500 Sk.“.

2. V poznámke pod čiarou k odkazu 42 sa citácia „§ 4 ods. 1 písm. i) a § 6 písm. d) zákona č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov“ nahrádza citáciou „Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

Čl. IV

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení zákona č. 165/2002 Z. z., zákona č. 408/2002 Z. z., zákona č. 413/2002 Z. z., zákona č. 210/2003 Z. z., zákona č. 461/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 82/2005 Z. z., zákona č. 131/2005 Z. z., zákona č. 244/2005 Z. z. a zákona č. 570/2005 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 11 ods. 4 sa za slovo „dochádzku“ vkladá slovo „len“.

2. V § 11 odsek 5 znie:

„(5) Fyzickej osobe, ktorá nedovršila 15 rokov veku, výkon ľahkých prác povoľuje príslušný inšpektorát práce po dohode s príslušným orgánom štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva. V povolení sa určí počet hodín a podmienky, za ktorých sa ľahké práce môžu vykonávať. Príslušný inšpektorát práce odoberie povolenie, ak podmienky povolenia nie sú dodržiavané.“.

3. V § 39 ods. 2 sa vypúšťajú slová „po dohode s príslušným orgánom inšpekcie práce, s príslušným orgánom na ochranu zdravia a so zástupcami zamestnancov“.

4. V § 41 odsek 2 znie:

„(2) Ak osobitný právny predpis vyžaduje na výkon práce zdravotnú spôsobilosť na prácu, psychickú spôsobilosť na prácu alebo iný predpoklad, zamestnávateľ môže uzatvoriť pracovnú zmluvu len s fyzickou osobou

zdravotne spôsobilou alebo psychicky spôsobilou na túto prácu alebo s fyzickou osobou, ktorá spĺňa iný predpoklad.“.

5. V § 75 sa odsek 2 dopĺňa písmenom f), ktoré znie: „f) údaj o poskytnutí odchodného podľa § 76 ods. 6.“.

6. V § 76 odsek 6 znie:

„(6) Pri prvom skončení pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na predčasný starobný dôchodok, starobný dôchodok a invalidný dôchodok, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 70 %, patrí zamestnancovi odchodné najmenej v sume jeho priemerného mesačného zárobku podľa § 134, ak požiada o poskytnutie uvedeného dôchodku pred skončením pracovného pomeru alebo bezprostredne po jeho skončení.“.

7. Doterajší text § 150 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Zamestnanci, ktorí sú poškodení porušením povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov, môžu podať sťažnosť na príslušnom orgáne inšpekcie práce.“.

8. Doterajší text § 254 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Slová „orgány na ochranu zdravia“ vo všetkých tvaroch sa v celom texte zákona nahrádzajú slovami „orgány štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva“ v príslušnom tvare a slová „zamestnanec so zmenenou pracovnou schopnosťou“ vo všetkých tvaroch sa v celom texte zákona nahrádzajú slovami „zamestnanec so zdravotným postihnutím“ v príslušnom tvare.“.

Čl. V

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2006.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha č. 1
k zákonu č. 124/2006 Z. z.**

Z O Z N A M

činností s vyšším rizikom, pri ktorých môže dôjsť k závažnému poškodeniu zdravia zamestnancov alebo pri ktorých častejšie dochádza k poškodeniu ich zdravia

Činnosti s vyšším rizikom, pri ktorých môže pri plnení pracovných povinností dôjsť k závažnému poškodeniu zdravia zamestnancov alebo pri ktorých častejšie dochádza k poškodeniu ich zdravia, podľa tohto zákona sa na základe odvetvovej klasifikácie ekonomických činností rozdeľujú takto:

Kód odvetvovej klasifikácie ekonomických činností (OKEČ)	Ekonomická činnosť
A	Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a lesníctvo
C	Ťažba nerastných surovín
DA	Výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov
DC	Spracúvanie kože a výroba kožených výrobkov
DD	Spracúvanie dreva a výroba výrobkov z dreva
DE	Výroba celulózy, papiera a výrobkov z papiera; vydavateľstvo a tlač
DF	Výroba koksu, rafinovaných ropných produktov a jadrového paliva
DG	Výroba chemikálií, chemických výrobkov a chemických vláken
DH	Výroba výrobkov z gumy a plastov
DI	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov
DJ	Výroba kovov a výroba kovových výrobkov
DK	Výroba strojov a zariadení inde nezaradených
DL	Výroba elektrických a optických zariadení
DM	Výroba dopravných prostriedkov
DN	Výroba i. n.
E	Výroba a rozvod elektriny, plynu, pary a vody
F	Stavebníctvo
I	Doprava, skladovanie a pošty okrem telekomunikácií, vzdušnej dopravy a činnosti cestovných kancelárií
N	Zdravotníctvo a sociálna pomoc
O	Ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby

**Príloha č. 2
k zákonu č. 124/2006 Z. z.****DRUHY OPRAVNENÍ NA VÝCHOVU A VZDELÁVANIE V OBLASTI OCHRANY PRÁCE**

Oprávnenie na výchovu a vzdelávanie vydáva príslušný orgán inšpekcie práce a príslušný orgán dozoru podľa § 27 ods. 3 v rozsahu

skupina 01 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a ustanovené pracovné podmienky

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

01.1 zamestnancov a vedúcich zamestnancov

01.2 bezpečnostných technikov

01.3 zamestnávateľov, ktorí budú osobne vykonať úlohy bezpečnostných technikov a autorizovaných bezpečnostných technikov

skupina 02 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci na vyhradených technických zariadeniach tlakových

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

02.1 revíznych technikov

02.2 osôb na obsluhu

02.3 osôb na opravy

skupina 03 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci na vyhradených technických zariadeniach zdvíhacích

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

03.1 revíznych technikov

03.2 osôb na obsluhu

03.3 osôb na opravy

03.4 viazačov bremien

skupina 04 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci na vyhradených technických zariadeniach plynových

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

04.1 revíznych technikov

04.2 osôb na obsluhu

04.3 osôb na opravy

skupina 05 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci na vyhradených technických zariadeniach elektrických

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

05.1 elektrotechnikov, samostatných elektrotechnikov a elektrotechnikov na riadenie činností alebo na riadenie prevádzky

05.2 revíznych technikov

skupina 06 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci pri obsluhu motorových vozíkov

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

06.1 vodičov motorových vozíkov

skupina 07 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci vo výške

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

07.1 zamestnancov pracujúcich vo výške

07.2 osôb na montáž a demontáž lešenia (lešenári)

skupina 08 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci so stavebnými strojmi a zariadeniami

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie zamestnancov

08.1 na obsluhu vybraných stavebných strojov a zariadení

skupina 09 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci s poľnohospodárskymi strojmi a zariadeniami

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie

09.1 zamestnancov na obsluhu vybraných poľnohospodárskych strojov a zariadení

skupina 10 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci s lesníckymi strojmi a zariadeniami

V rámci tejto skupiny činnosťou je výchova a vzdelávanie osôb na obsluhu

10.1 vybraných lesníckych strojov a zariadení

10.2 ručnej motorovej reťazovej píly pri ťažbe dreva

10.3 ručnej motorovej reťazovej píly pri inej činnosti

Príloha č. 3
k zákonu č. 124/2006 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ ÚNIE

Smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a zdravia pracovníkov pri práci (Ú. v. ES L 183, 29. 6. 1989).

125

Z Á K O N

z 2. februára 2006

o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon

- a) upravuje inšpekciu práce, ktorej prostredníctvom sa presadzuje ochrana zamestnancov pri práci a výkon štátnej správy v oblasti inšpekcie práce,
- b) vymedzuje pôsobnosť orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce a ich pôsobnosť pri výkone dohľadu podľa osobitného predpisu,¹⁾
- c) ustanovuje práva a povinnosti inšpektora práce a povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby.

§ 2

Rozsah inšpekcie práce

(1) Inšpekcia práce je

- a) dozor nad dodržiavaním
  1. pracovnoprávnych predpisov,²⁾ ktoré upravujú pracovnoprávne vzťahy, najmä ich vznik, zmenu a skončenie, mzdové podmienky a pracovné podmienky zamestnancov vrátane pracovných podmienok žien, mladistvých, domácych zamestnancov, osôb so zdravotným postihnutím a osôb, ktoré nedovršili 15 rokov veku,
  2. právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci³⁾ vrátane predpisov upravujúcich faktory pracovného prostredia,
  3. právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania,
  4. záväzkov, ktoré vyplývajú z kolektívnych zmlúv,
- b) vyvodzovanie zodpovednosti za porušovanie predpi-

sov uvedených v písmene a) a za porušovanie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv,

- c) poskytovanie bezplatného poradenstva zamestnávateľom, fyzickým osobám, ktoré sú podnikateľmi⁴⁾ a nie sú zamestnávateľmi, a zamestnancom v rozsahu základných odborných informácií a rád o spôsoboch, ako najúčinnejšie dodržiavať predpisy ustanovené v písmene a).

(2) Inšpekcia práce je aj dozor nad dodržiavaním právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa odseku 1 písm. a) druhého bodu u štátnych zamestnancov.⁵⁾

(3) Inšpekcia práce sa vykonáva

- a) na všetkých pracoviskách zamestnávateľov a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, vrátane pracovísk nachádzajúcich sa na súkromných pozemkoch a v obydlíach fyzických osôb,
- b) vo všetkých priestoroch, v ktorých domácky zamestnanec vykonáva dohodnutú prácu a v ktorých zamestnanec vykonáva prácu podľa dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.⁶⁾

(4) Inšpekciu práce na pracoviskách Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru, Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ozbrojených síl Slovenskej republiky, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, Železničnej polície a Colnej správy Slovenskej republiky vykonávajú ich orgány inšpekcie práce.

(5) Inšpekcia práce podľa tohto zákona sa nevykonáva

- a) na pracoviskách Vojenského spravodajstva, Slovenskej informačnej služby a Národného bezpečnostného úradu,
- b) v chránených priestoroch⁷⁾ Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky,
- c) na pracoviskách fyzickej osoby a právnickej osoby, ktoré požívajú diplomatické výsady a imunitu.⁸⁾

¹⁾ § 30 zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 436/2001 Z. z.

²⁾ Napríklad Zákonník práce, zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 39 Zákonníka práce.

⁴⁾ § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.

⁵⁾ Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ § 52, § 223 až 228 Zákonníka práce.

⁷⁾ Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 638/2005 Z. z.

⁸⁾ Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 157/1964 Zb. o Viedenskom dohovore o diplomatických stykoch.

Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 32/1969 Zb. o Viedenskom dohovore o konzulárnych stykoch.

(6) Inšpekcia práce nie je dozor, ktorý vykonávajú príslušné orgány podľa osobitných predpisov.⁹⁾

§ 3

Orgány štátnej správy v oblasti inšpekcie práce

Štátnu správu v oblasti inšpekcie práce vykonávajú orgány štátnej správy, ktorými sú Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 2 ods. 4).

§ 4

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“)

- a) zabezpečuje tvorbu a uskutočňovanie štátnej politiky ochrany práce,
- b) vypracúva koncepčné materiály, programové materiály a návrhy na zlepšenie stavu v oblasti ochrany práce,
- c) koordinuje činnosť orgánov štátnej správy v oblasti ochrany práce,
- d) riadi a kontroluje Národný inšpektorát práce a zodpovedá za výkon inšpekcie práce,
- e) je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol Národný inšpektorát práce,
- f) zabezpečuje a usmerňuje výskumnú činnosť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- g) vypracúva návrhy na plnenie záväzkov vyplývajúcich pre Slovenskú republiku z medzinárodných zmlúv a dohovorov v oblasti ochrany práce a zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu v súčinnosti s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy,
- h) rozhoduje pri pochybnostiach, či sa na pracovisku vykonáva inšpekcia práce,
  - i) predkladá vláde Slovenskej republiky správu o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce za predchádzajúci kalendárny rok do šiestich mesiacov po jeho skončení,
  - j) predkladá Európskej komisii každých päť rokov správu o uplatňovaní tohto zákona a osobitného predpisu¹⁰⁾ spolu so stanoviskami zástupcov zamestnávateľov a zástupcov zamestnancov.

Národný inšpektorát práce

§ 5

(1) Národný inšpektorát práce je orgán štátnej správy so sídlom v Košiciach. Národný inšpektorát práce je rozpočtová organizácia.¹¹⁾

(2) Národný inšpektorát práce riadi a za jeho činnosť zodpovedá generálny riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

(3) Národný inšpektorát práce zriaďuje akreditačnú komisiu, ktorá plní úlohy odborného poradného orgánu. Podrobnosti o zložení akreditačnej komisie a jej činnosti upraví štatút, ktorý vydá Národný inšpektorát práce po jeho schválení ministerstvom.

§ 6

- (1) Národný inšpektorát práce
- a) riadi a kontroluje inšpektoráty práce a zjednocuje a racionalizuje pracovné metódy inšpektorov práce,
  - b) je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol inšpektorát práce,
  - c) zabezpečuje prevádzku informačného systému ochrany práce a jeho programové a technické vybavenie,
  - d) vydáva a odoberá
    1. oprávnenie fyzickej osobe a právnickej osobe na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby,¹²⁾
    2. oprávnenie fyzickej osobe a právnickej osobe na vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce,
    3. oprávnenie právnickej osobe na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení,
    4. osvedčenie autorizovanému bezpečnostnému technikovi,
  - e) vydáva rozhodnutie o uznaní odbornej spôsobilosti fyzickej osoby, ktorá je občanom členského štátu Európskej únie, na vykonávanie činností, na ktorú osobitný predpis¹³⁾ požaduje odbornú spôsobilosť,
  - f) odborne usmerňuje výchovu a vzdelávanie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
  - g) zabezpečuje výchovu a odborné vzdelávanie inšpektorov práce,
  - h) organizuje vykonávanie odborných skúšok podľa § 11 a na ten účel zriaďuje skúšobnú komisiu,

⁹⁾ Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 580/2003 Z. z., zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁰⁾ Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹¹⁾ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ § 22 zákona č. 124/2006 Z. z.

¹³⁾ Napríklad zákon č. 124/2006 Z. z., vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 718/2002 Z. z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení.

- i) vydáva inšpektorom práce preukaz inšpektora práce,
- j) vydáva inšpektorom práce osobitné poverenie na výkon inšpekcie práce na zastupiteľských úradoch Slovenskej republiky a námorných lodiach a riečnych lodiach plávajúcich pod štátnou vlajkou Slovenskej republiky, ktoré sa nachádzajú mimo územia Slovenskej republiky,
- k) navrhuje ministerstvu opatrenia na zlepšenie stavu v oblasti ochrany práce,
- l) predkladá ministerstvu správy o stave ochrany práce a o činnosti Národného inšpektorátu práce za predchádzajúci kalendárny rok do troch mesiacov po jeho skončení,
- m) poskytuje informácie občanom Slovenskej republiky a občanom členských štátov Európskej únie o pracovných podmienkach podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ v Slovenskej republike a v členských štátoch Európskej únie,
- n) spolupracuje s príslušnými orgánmi Európskej únie a členských štátov Európskej únie pri zisťovaní, kontrole a hodnotení pracovných podmienok podľa písmena m) a poskytuje im príslušné informácie o pracovných podmienkach¹⁴⁾ v Slovenskej republike,
- o) spolupracuje s príslušnými orgánmi Európskej únie a členských štátov Európskej únie pri koordinovaní a zabezpečovaní výkonu dozoru nad dodržiavaním času vedenia motorového vozidla, doby odpočinku a bezpečnostnej prestávky¹⁵⁾ a poskytuje im informácie podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾
- p) spracúva a vyhodnocuje údaje o pracovných úrazoch na štatistické účely,
- q) zabezpečuje tvorbu, zhromažďovanie, šírenie, sprístupňovanie a publikovanie informácií v oblasti ochrany práce,
- r) vedie centrálny verejne prístupný zoznam fyzických osôb a právnických osôb, ktoré porušili zákaz nelegálneho zamestnávania,
- s) vedie verejne prístupný zoznam ním vydaných a odobratých oprávnení a osvedčení podľa osobitného predpisu,
- t) podieľa sa na medzinárodnej spolupráci v oblasti ochrany práce.

(2) Národný inšpektorát práce je v správnom konaní pri plnení úloh podľa odseku 1 písm. d) vo veci odobrania oprávnení a podľa odseku 1 písm. e) správnym orgánom prvého stupňa.

(3) Národný inšpektorát práce so súhlasom ministerstva zriaďuje a zrušuje svoje pracoviská mimo svojho sídla.

(4) Voči štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, a jeho občanom sa na účely odseku 1 písm. e), m) a n) postupuje rovnako ako voči členskému štátu Európskej únie a jeho občanom.

§ 7

Inšpektorát práce

(1) Inšpektoráty práce sú orgány štátnej správy. Inšpektoráty práce sú rozpočtové organizácie.¹¹⁾ Sídla a územné obvody inšpektorátov práce sú zhodné so sídlami a územnými obvody krajov.

(2) Inšpektorát práce riadi a za jeho činnosť zodpovedá hlavný inšpektor práce, ktorého na návrh generálneho riaditeľa vymenúva a odvoláva minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Hlavným inšpektorom práce môže byť inšpektor práce, ktorý má odbornú prax inšpektora práce najmenej päť rokov. Hlavný inšpektor práce zodpovedá za činnosť inšpektorátu práce generálnemu riaditeľovi.

(3) Inšpektorát práce

- a) zabezpečuje vykonávanie inšpekcie práce v rozsahu ustanovenom v § 2 ods. 1 a vykonávanie dohľadu podľa osobitného predpisu,¹⁾ najmä dozerá, či požiadavkám ochrany práce zodpovedajú
  - 1. výber, umiestnenie, usporiadanie, používanie, udržiavanie a kontrola pracoviska, pracovného prostredia, pracovných prostriedkov, ochranných prostriedkov, chemických faktorov, fyzikálnych faktorov, biologických faktorov, faktorov ovplyvňujúcich psychickú pracovnú záťaž a sociálnych opatrení a
  - 2. pracovné postupy, pracovný čas, organizácia ochrany práce a systém jej riadenia,
- b) vyšetruje príčiny vzniku závažného pracovného úrazu, bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie, závažnej priemyselnej havárie,¹⁶⁾ bezpečnostné, technické a organizačné príčiny profesionálnej otravy, choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania, vedie ich evidenciu a podľa potreby vyšetruje príčiny vzniku aj ostatných pracovných úrazov,
- c) uplatňuje záväzným stanoviskom požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri povoľovaní a kolaudácii stavieb a ich zmien, ktoré bude zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, používať na plnenie svojich úloh,
- d) vydáva a odoberá povolenie na vykonávanie ľahkých prác fyzickou osobou, ktorá nedovŕšila 15 rokov veku,¹⁷⁾
- e) odoberá
  - 1. oprávnenie, osvedčenie a preukazy vydané fyzickej osobe a právnickej osobe na vykonávanie činností podľa osobitných predpisov,¹³⁾
  - 2. osvedčenie bezpečnostného technika, o čom bezodkladne informuje právnickú osobu, ktorá vydala osvedčenie,
- f) preveruje dodržiavanie rozsahu a podmienok oprávnení, osvedčení a preukazov vydaných podľa tohto zákona a osobitných predpisov,¹³⁾

¹⁴⁾ § 5 ods. 2 až 5 Zákonníka práce.

¹⁵⁾ § 10 ods. 1 až 3 zákona č. 121/2004 Z. z. o pracovnom čase a dobe odpočinku v doprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁶⁾ Zákon č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ § 11 ods. 4 a 5 Zákonníka práce.

- g) predkladá návrh Národnému inšpektorátu práce na odobratie oprávnenia alebo osvedčenia vydaného podľa § 6 ods. 1 písm. d),
  - h) podieľa sa na odbornej výchove a vzdelávaní inšpektorov práce,
    - i) rozhoduje o uložení pokút podľa § 19 a 20,
    - j) prejednáva priestupky, rozhoduje o uložení pokút za priestupky a o zákaze činnosti podľa osobitných predpisov,¹⁸⁾
  - k) zisťuje, zhromažďuje, spracúva a odovzdáva informácie v oblasti ochrany práce pre informačný systém ochrany práce,
  - l) predkladá Národnému inšpektorátu práce podnety na zlepšenie ochrany práce,
  - m) oznamuje zistené prípady nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania Sociálnej poisťovni, Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, a ak ide o cudzinca, ktorý vykonával nelegálnu prácu, aj útvaru Policajného zboru,
  - n) vydáva na požiadanie na účely poskytnutia štátnej pomoci a na účely preukázania splnenia podmienok účasti vo verejnom obstarávaní potvrdenie o tom, že ku dňu požiadania nebolo zistené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania, a to do siedmich pracovných dní od požiadania,
  - o) poveruje prizvaného odborníka prípravou odborných podkladov v osobitných prípadoch, ak to vyžaduje povaha výkonu inšpekcie práce.
- (4) Inšpektorát práce je v správnom konaní správnym orgánom prvého stupňa.
- (5) Inšpektorát práce je nezávislý pri vykonávaní inšpekcie práce. Inšpektorát práce vykonáva inšpekciu práce podľa § 2 ods. 1 písm. a) prostredníctvom inšpektorov práce.

§ 8

Povinnosť zachovávať mlčanlivosť

- (1) Zamestnanec Národného inšpektorátu práce a zamestnanec inšpektorátu práce je povinný zachovávať mlčanlivosť o podnetoch na vykonanie inšpekcie práce, o ich obsahu a subjektoch, ktoré podnet podali, a zachovávať mlčanlivosť o ďalších skutočnostiach týkajúcich sa inšpekcie práce, o ktorých sa dozvedel pri výkone inšpekcie práce.
- (2) Povinnosť zamestnanca Národného inšpektorátu práce a zamestnanca inšpektorátu práce zachovávať mlčanlivosť podľa odseku 1 a povinnosť zachovávať mlčanlivosť podľa osobitných predpisov¹⁹⁾ platí aj vtedy, ak prestal byť zamestnancom Národného inšpektorátu práce alebo inšpektorátu práce. Tieto povinnosti platia rovnako aj pre prizvaného odborníka, a to aj po skončení jeho činnosti pre inšpektorát práce.
- (3) Zamestnanca Národného inšpektorátu práce aj v prípade, ak prestal byť zamestnancom Národného inšpektorátu práce, môže pre konkrétne prípady oslo-

bodiť od povinnosti mlčanlivosti písomne z vážnych dôvodov generálny riaditeľ, ak osobitný predpis⁷⁾ neustanovuje inak. Zamestnanca inšpektorátu práce aj v prípade, ak prestal byť zamestnancom inšpektorátu práce, a prizvaného odborníka, a to aj po skončení jeho činnosti pre inšpektorát práce, môže pre konkrétne prípady oslobodiť od povinnosti mlčanlivosti písomne z vážnych dôvodov hlavný inšpektor práce, ak osobitný predpis⁷⁾ neustanovuje inak.

(4) Povinnosť zachovávať mlčanlivosť podľa odsekov 1 a 2 sa nevzťahuje na zovšeobecnenú informáciu, z ktorej nie je možné určiť fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ku ktorej sa informácia viaže.

§ 9

Kontrola činnosti inšpektora práce

Zamestnanec Národného inšpektorátu práce je v rozsahu vymedzenom písomným poverením generálneho riaditeľa oprávnený pri kontrole činnosti inšpektora práce vstupovať do priestorov a na pracoviská podľa § 2 ods. 3 a požadovať informácie potrebné na vykonanie kontroly.

§ 10

Inšpektor práce

(1) Inšpektor práce je štátny zamestnanec⁵⁾ vykonávajúci štátnu službu v inšpektoráte práce, ak po absolvovaní špecializovanej teoretickej a praktickej odbornej prípravy získal osobitné kvalifikačné predpoklady úspešným vykonaním odbornej skúšky. Odborná príprava štátneho zamestnanca, ktorý sa uchádza o vymenovanie za inšpektora práce (ďalej len „uchádzač“), trvá jeden rok. Obsah odbornej prípravy určuje Národný inšpektorát práce.

(2) Inšpektora práce na návrh hlavného inšpektora práce vymenúva a odvoláva generálny riaditeľ. Inšpektorovi práce nemožno ukladať úlohy, ktoré prekážajú plneniu povinností vyplývajúcich z výkonu inšpekcie práce a ovplyvňujú jeho nezávislosť a nestrannosť. Inšpektor práce má v súvislosti s výkonom inšpekcie práce postavenie verejného činiteľa.

(3) Inšpektor práce sa pri výkone inšpekcie práce preukazuje preukazom inšpektora práce a je povinný postupovať tak, aby neboli dotknuté práva a právom chránené záujmy subjektu, v ktorom sa vykonáva inšpekcia práce.

(4) Inšpektor práce nesmie byť členom riadiacich, poradných ani kontrolných orgánov právnických osôb, ktoré podliehajú výkonu inšpekcie práce.

§ 11

Odborná skúška

(1) Účelom odbornej skúšky je overiť odborné vedo-

¹⁸⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

§ 12 zákona č. 121/2004 Z. z.

§ 11 zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 465/2005 Z. z.

¹⁹⁾ Napríklad § 17 Obchodného zákonníka, zákon č. 215/2004 Z. z.

mosti uchádzača, či pozná a je schopný uplatňovať právne predpisy a ostatné predpisy potrebné na výkon inšpekcie práce. Súčasťou odbornej skúšky je aj hodnotenie praktickej prípravy, ktoré vykoná hlavný inšpektor práce nadriadený uchádzačovi.

(2) Odborná skúška, ktorá pozostáva z písomnej časti a ústnej časti, sa vykonáva pred skúšobnou komisiou. Skúšobná komisia sa skladá z nepárneho počtu členov, z ktorých najmenej dvaja sú inšpektormi práce s odbornou praxou inšpektora práce viac ako päť rokov. Skúšobná komisia sa uznáva o výsledku odbornej skúšky väčšinou hlasov všetkých jej členov. Uznesenie skúšobnej komisie, ktoré sa vyhotoví písomne, znie „vyhovelo“ alebo „nevyhovelo“. Účasť členov skúšobnej komisie na činnosti skúšobnej komisie sa považuje za úkon vo všeobecnom záujme, pri ktorom patrí zamestnancovi pracovné voľno s náhradou mzdy.

(3) Výsledok odbornej skúšky Národný inšpektorát práce písomne oznámi uchádzačovi najneskôr do piatich kalendárnych dní od konania odbornej skúšky.

(4) O úspešne vykonanej odbornej skúške Národný inšpektorát práce vydá uchádzačovi osvedčenie.

(5) Ak uchádzač nevyhovelo požiadavkám odbornej skúšky, má právo opakovať odbornú skúšku. Odbornú skúšku možno opakovať len raz.

(6) Národný inšpektorát práce zabezpečí opakovanie odbornej skúšky na základe písomnej žiadosti uchádzača. Žiadosť o opakovanie odbornej skúšky musí byť Národnému inšpektorátu práce doručená písomne najneskôr do siedmich kalendárnych dní od doručenia oznámenia o výsledku odbornej skúšky.

(7) Opakovaná odborná skúška sa uskutoční najskôr štyri týždne a najneskôr šesť týždňov po neúspešne vykonanej odbornej skúške. Podmienky vykonania odbornej skúšky podľa odsekov 1 až 4 platia rovnako pre opakovanie odbornej skúšky.

§ 12

Oprávnenia inšpektora práce

(1) Inšpektor práce je pri výkone inšpekcie práce oprávnený

- vstupovať voľne a kedykoľvek do priestorov a na pracoviská podliehajúce inšpekcii práce a v nevyhnutnom rozsahu na súkromné pozemky a komunikácie,
- vykonávať kontrolu, skúšku, vyšetrovanie a iné úkony s cieľom zistiť, či sa dodržiavajú predpisy uvedené v § 2 ods. 1 písm. a) a záväzky vyplývajúce z kolektívnych zmlúv,
- požadovať od zamestnávateľa, fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, zamestnanca, zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, príslušného odborového orgánu a zamestnaneckej rady alebo zamestnanckého dôverníka v prítomnosti svedka alebo bez neho informácie a vysvetlenia, ktoré sa týkajú uplatňova-

nia predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv,

- požadovať predloženie dokumentácie, záznamov alebo iných dokladov potrebných na výkon inšpekcie práce a požadovať ich kópie,
- odoberať na rozbor nevyhnutne potrebné množstvo vzoriek materiálov alebo látok, ktoré sa používajú alebo s ktorými sa manipuluje na pracovisku, po oznámení zamestnávateľovi alebo ním poverenému zamestnancovi,
- používať technické prostriedky na zhotovenie fotodokumentácie, videodokumentácie a zvukových záznamov potrebných na výkon inšpekcie práce, ak ich použitie nezakazujú osobitné predpisy,⁷⁾
- požadovať preukázanie totožnosti od fyzickej osoby nachádzajúcej sa na pracovisku zamestnávateľa a vysvetlenie dôvodu jej prítomnosti.

(2) Na základe výsledkov inšpekcie práce a podľa závažnosti zistených skutočností je inšpektor práce oprávnený

- navrhnuť technické, organizačné a iné opatrenia potrebné na zlepšenie zisteného stavu,
- nariadiť odstránenie zistených nedostatkov ihneď alebo v lehotách ním určených,
- nariadiť, aby prítomné osoby ihneď opustili priestory, v ktorých je bezprostredne ohrozená ich bezpečnosť a zdravie,
- zakázať používanie pracovných a prevádzkových objektov, priestorov a pracovísk, strojov, zariadení a iných technických zariadení a pracovných prostriedkov, pracovných postupov, látok a vykonávanie činností a prác, ktoré bezprostredne ohrozujú bezpečnosť a zdravie zamestnancov a ostatných osôb zdržiavajúcich sa v priestoroch alebo na pracovisku zamestnávateľa s jeho vedomím,
- zakázať používanie motorového vozidla v prípadoch uvedených v osobitnom predpise,²⁰⁾
- zakázať prácu tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiacim ženám a mladistvým zamestnancom a zakázať iné práce a činnosti, ak sa vykonávajú v rozpore s osobitnými predpismi,
- nariadiť zachovanie pracoviska alebo jeho časti v pôvodnom stave až do skončenia vyšetrovania alebo zadokumentovať stav pracoviska alebo jeho časti,
- nariadiť vykonanie meraní, kontrol, skúšok a iných úkonov potrebných na výkon inšpekcie práce,
  - nariadiť zverejnenie informácií podľa osobitných predpisov²¹⁾ na mieste u zamestnávateľa obvyklom a voľne prístupnom,
  - podať návrh na začatie konania o
    - odobratí oprávnenia, osvedčenia, preukazu alebo povolenia podľa § 6 ods. 1 písm. d) a § 7 ods. 3 písm. d) a e),
    - uložení zákazu činnosti podľa § 7 ods. 3 písm. j),
    - uložení pokuty podľa § 7 ods. 3 písm. j), § 19 a 20,
- ukladať blokované pokuty za priestupky podľa osobitného predpisu.¹⁸⁾

²⁰⁾ § 11 zákona č. 121/2004 Z. z.

²¹⁾ Napríklad § 19 ods. 6 zákona č. 124/2006 Z. z.

(3) Na pracoviskách, na ktorých by mohlo dôjsť k bezprostrednému a vážnemu ohrozeniu života a zdravia inšpektora práce, môže inšpektor práce vykonať inšpekciu len za účasti príslušného zodpovedného zamestnanca.

§ 13

Povinnosti inšpektora práce

(1) Inšpektor práce je povinný

- a) oznámiť pred začatím inšpekcie práce svoju prítomnosť kontrolovanému zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, ak tým negatívne neovplyvní výkon inšpekcie práce,
- b) informovať o výsledku inšpekcie práce vykonanej u kontrolovaného zamestnávateľa v prípade zistenia nedostatkov príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, príslušný odborový orgán a zamestnaneckú radu alebo zamestnaneckého dôverníka.

(2) V prípade zistenia nedostatkov u kontrolovaného zamestnávateľa alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, je inšpektor práce povinný vypracovať protokol o výsledku inšpekcie práce a ten prerokovať so zamestnávateľom alebo ním povereným zamestnancom, alebo s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom. Jedno vyhotovenie protokolu o výsledku inšpekcie práce inšpektor práce odovzdá zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom.

§ 14

Protokol o výsledku inšpekcie práce

(1) Protokol o výsledku inšpekcie práce obsahuje označenie príslušného inšpektorátu práce, kto inšpekciu práce vykonal, označenie kontrolovaného zamestnávateľa alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, miesto a čas vykonania inšpekcie práce, predmet inšpekcie práce, zistené porušenia predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv, podpis a vyjadrenie zamestnávateľa alebo ním povereného zamestnanca, alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, k zisteným porušeniam predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv, dátum vypracovania a dátum prerokovania protokolu, podpis inšpektora práce a odťahok pečiatky.

(2) V protokole inšpektor práce navrhne opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. a), uloží opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. b) až i) a povinnosť

- a) prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin,
- b) predložiť príslušnému inšpektorátu práce informáciu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin.

(3) Protokol sa považuje za prerokovaný aj vtedy, ak sa zamestnávateľ alebo ním poverený zamestnanec,

alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, odmietne oboznámiť s protokolom, písomne sa k nemu vyjadriť alebo ho podpísať; túto skutočnosť treba uviesť v protokole.

(4) Inšpektor práce vypracuje záznam o inšpekcii práce, ak pri inšpekcii práce u kontrolovaného zamestnávateľa alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, nezistí porušenie predpisov podľa § 2 ods. 1 písm. a) a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv. Záznam sa vypracuje aj v prípade neumožnenia výkonu inšpekcie práce. Na vypracovanie záznamu o inšpekcii práce sa primerane použije ustanovenie odseku 1.

§ 15

Oprávnenia prizvaného odborníka a uchádzača

(1) V rozsahu písomného poverenia vydaného inšpektorátom práce

- a) je prizvaný odborník po predchádzajúcom oznámení zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, oprávnený v sprievode inšpektora práce vstupovať do priestorov a na pracoviská podliehajúce inšpekcii práce a v nevyhnutnom rozsahu vstupovať na súkromné pozemky a komunikácie, ak je to potrebné na výkon inšpekcie práce,
- b) prizvanému odborníkovi patria oprávnenia uvedené v § 12 ods. 1 písm. b) až f),
- c) uchádzačovi, ktorý je v sprievode inšpektora práce, patria oprávnenia uvedené v § 12 ods. 1.

(2) Prizvaný odborník a uchádzač sa pri výkone inšpekcie práce preukazujú písomným poverením inšpektorátu práce.

(3) Účasť prizvaného odborníka pri výkone inšpekcie práce sa považuje za úkon vo všeobecnom záujme, za ktorý patrí zamestnancom pracovné voľno s náhradou mzdy.

§ 16

Povinnosti fyzických osôb a právnických osôb

(1) Zamestnávateľ je povinný inšpektorovi práce pri výkone inšpekcie práce

- a) umožniť voľný vstup do priestorov a na pracoviská a utvárať podmienky na nerušený a rýchly výkon inšpekcie práce,
- b) poskytovať informácie o zistených neodstrániteľných nebezpečenstvách, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť a zdravie zamestnancov alebo iných fyzických osôb,
- c) umožniť odobratie nevyhnutne potrebného množstva vzoriek materiálov alebo látok na účely rozboru,
- d) umožniť používanie technických prostriedkov na zhotovenie fotodokumentácie, videodokumentácie a zvukových záznamov potrebných na výkon inšpekcie práce,
- e) predložiť na požiadanie alebo najneskôr v čase zisťovania totožnosti fyzických osôb nachádzajúcich sa

na jeho pracoviskách doklady, ktorými preukáže pracovnoprávny vzťah, obdobný pracovný vzťah alebo právny vzťah podľa osobitného predpisu²²⁾ k týmto osobám.

(2) Zamestnávateľ je na požiadanie povinný poskytnúť inšpektorátu práce alebo inšpektorovi práce

- a) všetky podklady a informácie potrebné na výkon inšpekcie práce vrátane prvopisov dokladov a technických nosičov údajov,
- b) meno osoby, ktorá vykonáva prácu podľa dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, adresu miesta výkonu práce, dátum vzniku pracovnoprávneho vzťahu a predpokladaný rozsah prác,
- c) meno domáceho zamestnanca a adresu miesta výkonu práce.

(3) Povinnosti uvedené v odseku 1 a v odseku 2 písm. a) je povinná plniť aj fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom.

(4) Povinnosti uvedené v odsekoch 1 a 2 má zamestnávateľ a povinnosti uvedené v odseku 1 a v odseku 2 písm. a) má fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, aj vo vzťahu k prizvanému odborníkovi.

(5) Fyzická osoba a právnická osoba je na požiadanie inšpektorátu práce alebo inšpektora práce povinná poskytnúť informácie potrebné na výkon inšpekcie práce, ak osobitný predpis neustanovuje inak.⁷⁾

§ 17

Spracúvanie a poskytovanie osobných údajov

(1) Národný inšpektorát práce a inšpektorát práce spracúva osobné údaje potrebné na činnosť orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce v rozsahu podľa odseku 2 a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby²³⁾ bez súhlasu dotknutých osôb.

(2) Na účely výkonu inšpekcie práce je zamestnávateľ povinný poskytnúť inšpektorátu práce osobné údaje

- a) zamestnanca, a to meno, priezvisko, titul, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu,
- b) fyzickej osoby v rozsahu podľa písmena a) nachádzajúcej sa na jeho pracovisku v čase výkonu inšpekcie práce alebo fyzickej osoby, ktorá môže poskytnúť informácie týkajúce sa vzniku pracovného úrazu, bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie, závažnej priemyselnej havárie, choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania podľa osobitného predpisu,²⁴⁾
- c) zamestnanca nevyhnutné na preukázanie dodržiavania ustanovených pracovných podmienok a podmienok zamestnávania, najmä zdravotnej spôsobilosti, tehotenstva, starostlivosti o jeho dieťa mladšie ako 15 rokov, osamelosti, mzdy (platu) a kvalifikácie.

(3) Osobné údaje podľa odseku 2 písm. c) zamestnávateľ preukazuje dokladmi.

§ 18

Koordinácia a spolupráca

(1) Príslušné orgány štátnej správy v oblasti inšpekcie práce pri výkone dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a príslušné orgány štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva koordinujú svoju dozornú činnosť; na ten účel dohodujú najmä plány dozornej činnosti.

(2) Príslušné orgány štátnej správy v oblasti inšpekcie práce pri výkone dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci v jadrovej energetike a Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky pri výkone štátneho dozoru nad jadrovou bezpečnosťou navzájom koordinujú svoju dozornú činnosť.

(3) Štatistický úrad Slovenskej republiky je povinný umožniť Národnému inšpektorátu práce a inšpektorátu práce bezplatný elektronický prístup k registru ekonomických subjektov.

(4) Orgány štátnej správy v oblasti inšpekcie práce pri výkone svojej činnosti spolupracujú s ostatnými orgánmi štátnej správy, s obcami, s organizáciami zamestnancov, s organizáciami zamestnávateľov, s verejnoprávnyimi inštitúciami a s ďalšími fyzickými osobami a právnickými osobami.

§ 19

Správne delikty

- (1) Inšpektorát práce je oprávnený uložiť pokutu
- a) zamestnávateľovi za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona, z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) alebo za porušenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv až do 1 000 000 Šk, a ak v dôsledku tohto porušenia došlo k smrteľnému pracovnému úrazu zamestnanca najmenej 100 000 Šk; za nesplnenie povinností uloženej podľa § 12 ods. 2 písm. b) až i) možno pokutu zvýšiť až na dvojnásobok,
  - b) fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona a z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) druhom a treťom bode v sume podľa písmena a),
  - c) vedúcim zamestnancom a štatutárnym orgánom podľa osobitného predpisu,²⁵⁾ ktorí svojím zavinením porušili povinnosti vyplývajúce z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a), záväzky vyplývajúce z kolektívnych zmlúv, dali pokyn na také porušenie alebo zatajili skutočnosti dôležité na výkon inšpekcie práce, až do trojnásobku ich priemerného mesačného zárobku,

²²⁾ Napríklad Obchodný zákonník, Občiansky zákonník.

²³⁾ § 235 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 43/2004 Z. z.

²⁴⁾ § 17 zákona č. 124/2006 Z. z.

²⁵⁾ Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

d) fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorá vykonáva bez oprávnenia, osvedčenia, preukazu alebo bez povolenia činnosť, na ktorú oprávnenie, osvedčenie, preukaz alebo povolenie vydáva Národný inšpektorát práce, inšpektorát práce, fyzická osoba alebo právnická osoba podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾ až do výšky 1 000 000 Sk.

(2) Pokutu podľa odseku 1 možno uložiť do dvoch rokov odo dňa prerokovania protokolu o výsledku inšpekcie práce a najneskôr do troch rokov odo dňa, keď bola porušená povinnosť.

(3) Pokutu podľa odseku 1 nemožno uložiť osobe, ktorej bola za to isté porušenie predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv už právoplatne uložená pokuta alebo iná majetková sankcia iným orgánom podľa osobitných predpisov; to neplatí, ak bola uložená bloková pokuta.

(4) Inšpektorát práce pri ukladaní pokuty podľa odseku 1 zohľadňuje jej preventívne pôsobenie a pri určovaní výšky pokuty prihliada najmä na

- a) závažnosť zisteného porušenia povinností a závažnosť ich následkov,
- b) počet zamestnancov zamestnávateľa a riziká, ktoré sa vyskytujú v činnosti zamestnávateľa,
- c) skutočnosť, či zistené porušenie povinností je dôsledkom neúčinného systému riadenia ochrany práce u zamestnávateľa alebo či ide o ojedinelý výskyt nedostatku,
- d) opakované zistenie toho istého nedostatku.

(5) Uložením pokuty vedúcemu zamestnancovi nie je dotknutá zodpovednosť zamestnávateľa za to isté porušenie povinnosti vyplývajúcej z tohto zákona a osobitných predpisov.

§ 20

Poriadkové pokuty

(1) Zamestnancom zamestnávateľa a osobám oprávneným robiť právne úkony za zamestnávateľa alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, ktorí v určenej lehote nesplnili povinnosti podľa § 16, bezodkladne neohlásili vznik závažného pracovného úrazu, bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie, závažnej priemyselnej havárie, choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania podľa osobitného predpisu²⁴⁾ príslušnému inšpektorátu práce alebo ktorí maria výkon inšpekcie práce, možno uložiť poriadkovú pokutu vo výške od 2 000 Sk až do 20 000 Sk, a to aj opätovne, ak sa povinnosť nesplnila ani v novourčenej lehote. Poriadkovú pokutu môže inšpektorát práce uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa povinnosť nesplnila.

(2) Fyzickej osobe nachádzajúcej sa na pracovisku zamestnávateľa, ktorá marí výkon inšpekcie práce, môže inšpektorát práce uložiť poriadkovú pokutu vo výške od 2 000 Sk až do 20 000 Sk.

Spoločné a prechodné ustanovenia

§ 21

(1) Náklady spojené s plnením opatrení nariadených inšpektorátom práce znáša zamestnávateľ alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom. Za odobraté vzorky materiálov alebo látok a kópie dokladov potrebných pre inšpektorát práce pri výkone inšpekcie práce sa náhrada neposkytuje.

(2) Na konanie podľa § 4 písm. e), § 6 ods. 1 písm. b), d) a e), § 7 ods. 3 písm. d), e) a i), § 12 ods. 2 písm. c) až g), § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,²⁶⁾ ak tento zákon neustanovuje inak. Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na vydanie oprávnenia, osvedčenia a povolenia podľa tohto zákona.

(3) Ak to vyžaduje naliehavosť situácie, možno zákaz alebo nariadenie podľa § 12 ods. 2 písm. c) až g) oznámiť ústne; písomné vyhotovenie rozhodnutia o zákaze a nariadení sa doručí bezodkladne. Proti rozhodnutiu o zákaze a nariadení oznámenom ústne možno podať odvolanie do troch dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. Odvolanie nemá odkladný účinok. Odvolací orgán o ňom rozhodne bezodkladne.

(4) Výkonom inšpekcie práce podľa tohto zákona nie sú dotknuté kontrolné oprávnenia iných orgánov podľa osobitných predpisov.²⁷⁾

§ 22

(1) Podmienky podľa § 7 ods. 2 sa u hlavného inšpektora práce vymenovaného pred 1. júlom 2006 považujú za splnené.

(2) Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem štátny odborný dozor v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vykonávaný podľa doterajších predpisov, rozumie sa tým inšpekcia práce.

(3) Na konanie začaté pred 1. júlom 2006 sa vzťahujú doterajšie predpisy.

§ 23

Týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe.

§ 24

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 231/2000 Z. z., zákona č. 121/2004 Z. z., zákona č. 215/2004 Z. z., zákona č. 541/2004 Z. z., zákona č. 82/2005 Z. z. a zákona č. 479/2005 Z. z.

²⁶⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

²⁷⁾ Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 314/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 126/2006 Z. z.

Čl. II

Zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa mení a dopĺňa takto:

1. Za § 2 sa vkladá § 2a, ktorý znie:

„§ 2a

(1) Nelegálne zamestnávanie nie je, ak pre fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom,¹⁾ vykonáva prácu jeho príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel, ktorý je dôchodkovo poistený, je poberateľom dôchodku podľa osobitných predpisov^{8a)} alebo je žiakom, alebo študentom do 26 rokov veku.

(2) Nelegálna práca nie je práca, ktorú vykonáva pre fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom,¹⁾ príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel, ktorý je dô-

chodkovo poistený, je poberateľom dôchodku podľa osobitných predpisov^{8a)} alebo je žiakom, alebo študentom do 26 rokov veku.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 8a znie:

„^{8a)}Zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“

2. V poznámke pod čiarou k odkazu 13 sa citácia „Zákon č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“ nahrádza citáciou „Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2006.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha
k zákonu č. 125/2006 Z. z.**

**ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
A EURÓPSKEJ ÚNIE**

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (Ú. v. ES L 018, 21. 1. 1997).
2. Smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a zdravia pracovníkov pri práci (Ú. v. ES L 183, 29. 6.1989).

126

Z Á K O N

z 2. februára 2006

o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

**PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA**

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje

- a) organizáciu a výkon verejného zdravotníctva,
- b) podmienky ochrany verejného zdravia a charakteristiky determinantov zdravia,
- c) opatrenia orgánov štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva (ďalej len „orgán verejného zdravotníctva“) pri mimoriadnych udalostiach,
- d) podmienky prevencie ochorení u ľudí,
- e) práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri ochrane verejného zdravia,
- f) výkon štátneho zdravotného dozoru,
- g) sankcie za porušenie povinností na úseku verejného zdravotníctva.

§ 2

Základné pojmy

Na účely tohto zákona

- a) verejné zdravotníctvo je systém zameraný na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia,
- b) zdravie je stav telesnej a duševnej pohody; je výsledkom vzťahov medzi ľudským organizmom a determinantmi zdravia,
- c) verejné zdravie je úroveň zdravia spoločnosti, ktorá zodpovedá úrovni poskytovanej zdravotnej starostlivosti a ekonomickej úrovni spoločnosti,
- d) determinanty zdravia sú faktory určujúce zdravie, ktorými sú prostredie, genetické faktory, zdravotná starostlivosť a spôsob života,
- e) prostredie tvoria fyzikálne, chemické, biologické, ekonomické a iné faktory životného prostredia a pracovného prostredia, ktoré majú vzťah k verejnému zdraviu,
- f) spôsob života je správanie človeka, ktorého základom je vzájomné pôsobenie životných podmienok, osobnostných vlastností, sociálnych faktorov a ekonomických faktorov,
- g) hodnotenie dopadov na verejné zdravie je súbor nástrojov, ktorých cieľom je posúdiť priame a nepriame vplyvy ľudskej aktivity na verejné zdravie,

- h) epidémia je nahromadenie ochorení vyvolaných v pomerne krátkom čase na ohraničenom mieste tým istým pôvodcom nákazy,
- i) pandémie je rozsiahla epidémia s neurčitým časovým ohraničením a miestnym ohraničením,
- j) karanténne opatrenia sú protiepidemické opatrenia zamedzujúce kontakt osoby podozrivej z ochorenia alebo z nákazy s inými osobami; karanténne opatrenia sú karanténa, zdravotný dozor a lekársky dohľad,
- k) epidemiologicky závažná činnosť je taká pracovná činnosť, ktorou možno pri zanedbaní postupov správnej praxe spôsobiť vznik alebo šírenie prenosného ochorenia,
- l) ionizujúcim žiarením je žiarenie prenášajúce energiu vo forme častíc alebo elektromagnetických vln s vlnovou dĺžkou do 100 nm alebo frekvenciou nad $3 \cdot 10^{15}$ Hz, ktoré má schopnosť priamo alebo nepriamo utvárať ióny,
- m) nakladanie s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi¹⁾ je zber, preprava, triedenie, skladovanie a spracovanie inštitucionálnych rádioaktívnych odpadov,
- n) systém rýchleho varovania je súhrn opatrení chrániacich verejné zdravie v prípade ohrozenia,
- o) prevádzkový poriadok je súhrn opatrení na ochranu zdravia zamestnanca a na ochranu verejného zdravia v zariadení, v ktorom existuje riziko poškodenia zdravia.

DRUHÁ ČASŤ**ORGANIZÁCIA A VÝKON
VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA**

§ 3

Orgány verejného zdravotníctva

- (1) Orgánmi verejného zdravotníctva sú v rozsahu ustanovenom týmto zákonom
- a) Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),
  - b) Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „úrad verejného zdravotníctva“),
  - c) regionálne úrady verejného zdravotníctva,
  - d) Ministerstvo obrany Slovenskej republiky,
  - e) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky,
  - f) Ministerstvo dopravy, pošt a telekomunikácií Slovenskej republiky,
  - g) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky,
  - h) Slovenská informačná služba.

¹⁾ § 2 písm. d) zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(2) Na zabezpečenie jednotného postupu v oblasti verejného zdravotníctva

- a) ústredné orgány štátnej správy uvedené v odseku 1 písm. d) až g) a Slovenská informačná služba postupujú v úzkej súčinnosti s ministerstvom,
- b) ministerstvo informuje ústredné orgány štátnej správy uvedené v odseku 1 písm. d) až g) a Slovenskú informačnú službu o opatreniach a metodických usmerneniach.

(3) Orgány verejného zdravotníctva spolupracujú v rámci svojej pôsobnosti pri ochrane a podpore verejného zdravia s

- a) ústrednými orgánmi štátnej správy a miestnymi orgánmi štátnej správy,
- b) obcami a samosprávnymi krajmi,
- c) vysokými školami, školami, výskumnými, výchovnými a vzdelávacími inštitúciami,
- d) poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti,
- e) zdravotnými poisťovňami a Sociálnou poisťovňou,
- f) inými právnickými osobami a fyzickými osobami,
- g) medzinárodnými organizáciami a s právnickými osobami založenými podľa osobitných predpisov.²⁾

(4) Úrad verejného zdravotníctva v oblasti zdravia pri práci spolupracuje aj s orgánmi štátnej správy v oblasti inšpekcie práce³⁾ a ostatnými orgánmi dozoru.⁴⁾

§ 4

Ministerstvo

Ministerstvo

- a) určuje smery, priority a podmienky výkonu politiky verejného zdravia a predkladá ich na schválenie vláde Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“),
- b) určuje smery vzdelávania vo verejnom zdravotníctve,
- c) koordinuje spoluprácu pri riešení významných programov verejného zdravotníctva,
- d) určuje limity fyzikálnych, chemických a biologických faktorov ovplyvňujúcich zdravie a verejné zdravie,
- e) metodicky usmerňuje vykonávanie hodnotenia dopadov na verejné zdravie,
- f) metodicky usmerňuje výkon štátneho zdravotného dozoru,
- g) vytvára podmienky pre integráciu a koordináciu informačných systémov o verejnom zdraví podľa § 43 ods. 1,
- h) v spolupráci so Štatistickým úradom Slovenskej republiky určuje rezortné štatistické zisťovania a administratívne zdroje v oblasti verejného zdravotníctva,
- i) rozhoduje v druhom stupni o odvolaniach proti rozhodnutiam, ktoré v prvom stupni vydal úrad verejného zdravotníctva,

- j) kontroluje výkon verejného zdravotníctva v Slovenskej republike,
- k) zriaďuje národné referenčné centrá a vedie register národných referenčných centier,
- l) zasiela Európskej komisii v intervaloch požadovaných osobitnými predpismi správu o praktickom uplatňovaní minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadaviek na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou faktorom práce a pracovného prostredia spolu so stanoviskami sociálnych partnerov; správa musí obsahovať opis najlepšej praxe na zabezpečenie prevencie pred škodlivými účinkami týchto faktorov práce a pracovného prostredia na zdravie a ostatných foriem organizácie práce spolu s opatreniami, ktoré štát prijal, aby oboznámil ostatné členské štáty Európskej únie s poznatkami o tejto najlepšej praxi.

§ 5

Úrad verejného zdravotníctva

(1) Úrad verejného zdravotníctva je rozpočtová organizácia štátu s pôsobnosťou pre územie Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, ktorá je zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva.

(2) Úrad verejného zdravotníctva riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister zdravotníctva Slovenskej republiky.

(3) Úrad verejného zdravotníctva je služobným úradom štátnych zamestnancov, ktorí vykonávajú štátnu službu⁵⁾ v úrade verejného zdravotníctva, a zamestnávateľom zamestnancov, ktorí vykonávajú práce vo verejnom záujme⁶⁾ v úrade verejného zdravotníctva.

(4) Vnútornú organizáciu úradu verejného zdravotníctva určuje úrad verejného zdravotníctva.

(5) Úrad verejného zdravotníctva v podpore verejného zdravia

- a) vykonáva monitoring vzťahov determinantov zdravia a verejného zdravia,
- b) zabezpečuje činnosť národných referenčných centier,
- c) vykonáva identifikáciu zdravotných rizík a navrhuje riešenie v oblasti verejného zdravia,
- d) vedie centrálny register rizikových prác,
- e) vedie register odborne spôsobilých osôb na činnosti podľa § 9 ods. 4,
- f) vykonáva prevenciu ochorení a iných porúch zdravia a dohľad nad jej vykonávaním,
- g) vykonáva hodnotenie dopadov na verejné zdravie na národnej úrovni a na regionálnej úrovni,
- h) vykonáva výchovu spoločnosti ku zdraviu, najmä prostredníctvom siete poradní zdravia,

²⁾ Napríklad zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z., zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, zákon č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁾ Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁴⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

- i) zúčastňuje sa na riešení národných a medzinárodných programov významných pre verejné zdravie.
- (6) Úrad verejného zdravotníctva v ochrane verejného zdravia
- a) vykonáva objektivizáciu, referenčné a špecializované testovanie zložiek životného a pracovného prostredia a biologického materiálu,
- b) zabezpečuje vnútorný kontrolný systém kvality meraní a jeho súlad s osobitným predpisom,⁷⁾
- c) plánuje a koordinuje kontrolu infekčných ochorení,
- d) plánuje, koordinuje a kontroluje imunizačný program,
- e) určuje antigény obsiahnuté v očkovacích látkach určených na očkovanie, nariaďuje mimoriadne očkovanie a schvaľuje aplikačné postupy,
- f) zabezpečuje monitorovanie kvality pitnej vody u spotrebiteľa a kvality vody na kúpanie v prírodných kúpaliskách,
- g) informuje Európsku komisiu o výsledkoch kontroly kvality pitnej vody, na ktorú bola udelená prvá výnimka, a o odôvodnení udelenia druhej výnimky (§ 11 ods. 3),
- h) využíva systémy rýchleho varovania pri ohrození verejného zdravia,
- i) spolupracuje s príslušnými orgánmi pri presadzovaní opatrení týkajúcich sa látok, ktoré možno zneužiť na výrobu chemických a biologických zbraní,⁸⁾
- j) riadi, usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy uskutočňovaný regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva,
- k) vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti na činnosti podľa § 9 ods. 4,
- l) vydáva záväzné stanoviská a rozhodnutia podľa tohto zákona vo veciach, ktoré presahujú hranice územného obvodu jedného regionálneho úradu verejného zdravotníctva, a rozhodnutia vo veciach, o ktorých podľa tohto zákona rozhoduje výlučne úrad verejného zdravotníctva,
- m) rozhoduje v druhom stupni o odvolaniach proti rozhodnutiam, ktoré v prvom stupni vydal regionálny úrad verejného zdravotníctva,
- n) vykonáva štátny zdravotný dozor, ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 37 ods. 5 a ukladá sankcie,
- o) vykonáva štátny zdravotný dozor v jadrových zariadeniach,
- p) informuje členské štáty Európskej únie a Európsku komisiu o tom, ktoré orgány verejného zdravotníctva vydávajú doklady o dĺžke odbornej praxe podľa § 9 ods. 20,
- r) zasiela členským štátom Európskej únie a Európskej komisii raz za štyri roky zoznam rozhodnutí o udelení výnimky podľa § 17 ods. 4 až 7 s uvedením dôvodov a okolností, ktoré viedli k ich vydaniu,
- s) udeľuje výnimky z požiadaviek uvedených v osobitných predpisoch.⁹⁾
- (7) Úrad verejného zdravotníctva v ochrane verejného zdravia pred účinkami ionizujúceho žiarenia
- a) určuje podmienky na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu a na zneškodňovanie a ukladanie rádioaktívnych odpadov z hľadiska ich možného negatívneho vplyvu na verejné zdravie,
- b) vydáva povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu, povolenia na uvádzanie rádioaktívnych látok do životného prostredia a povolenia na činnosti dôležité z hľadiska radiačnej ochrany, ak tento zákon neustanovuje inak,
- c) eviduje činnosti vedúce k ožiareniu vykonávané na základe oznámenia,
- d) vedie register činností vedúcich k ožiareniu, na ktorých vykonávanie vydal povolenie, a činnosti vedúcich k ožiareniu, ktoré zaevidoval na základe oznámenia,
- e) určuje medzné dávky pre optimalizáciu radiačnej ochrany pre jednotlivé činnosti vedúce k ožiareniu a jednotlivé zdroje ionizujúceho žiarenia,
- f) vykonáva štátny zdravotný dozor vo veciach radiačnej ochrany v Nitrianskom kraji, v Trenčianskom kraji a v Trnavskom kraji a v územných obvodoch týchto krajov vydáva rozhodnutia o návrhoch na činnosti uvedené v § 10 ods. 5 písm. b),
- g) vedie centrálny register zdrojov ionizujúceho žiarenia a centrálny register dávok,
- h) vydáva osobné radiačné preukazy pre externých pracovníkov vykonávajúcich činnosti vedúce k ožiareniu v kontrolovanom pásme,
- i) vykonáva monitorovanie radiačnej situácie a zber údajov na území Slovenskej republiky na účely hodnotenia ožiarenia a hodnotenia vplyvu žiarenia na verejné zdravie v spolupráci Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, Ministerstvom školstva Slovenskej republiky, Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a zabezpečuje a riadi činnosti ústredia radiačnej monitorovacej siete,
- j) spolupracuje s Európskou komisiou a príslušnými orgánmi a inštitúciami členských štátov Európskej únie a zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných organizáciách.
- (8) Úrad verejného zdravotníctva v ochrane verejného zdravia v oblasti kozmetických výrobkov
- a) rozhoduje o
1. obmedzení uvádzania kozmetických výrobkov do obehu ustanovením osobitných podmienok, ak kozmetické výrobky spĺňajú požiadavky osobitného predpisu, ale preukázateľne predstavujú riziko pre verejné zdravie,

⁷⁾ Zákon č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 431/2004 Z. z.

⁸⁾ Zákon č. 129/1998 Z. z. o zákaze chemických zbraní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 96/1975 Zb. o Dohovore o zákaze vývoja, výroby a hromadenia zásob bakteriologických (biologických) a toxínových zbraní a o ich zničení.

⁹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 416/2005 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 629/2005 Z. z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 658/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kozmetické výrobky.

2. použitie inej látky v kozmetických výrobkoch ako uvedenej v zoznamoch povolených látok okrem farbiva v kozmetických výrobkoch určených výlučne na farbenie vlasov, a to za podmienok podľa osobitného predpisu,
  3. neuvedenie látky v zozname zložiek v označení kozmetických výrobkov z dôvodu ochrany obchodného tajomstva,
  4. predĺženie rozhodnutia podľa druhého bodu a tretieho bodu,
  5. povolenie výnimky zo zákazu testovať zložky alebo kombináciu zložiek kozmetického výrobku na zvieratách a výnimky zo zákazu testovať konečný kozmetický výrobok alebo jeho prototyp na zvieratách,
- b) informuje členské štáty Európskej únie a Európsku komisiu
1. o vydaní, predĺžení a zrušení rozhodnutia o povolení na použitie inej látky v kozmetických výrobkoch ako uvedenej v zoznamoch povolených látok do dvoch mesiacov od dátumu nadobudnutia jeho účinnosti,
  2. o vydaní, predĺžení, zrušení, zamietnutí vydať alebo predĺžiť rozhodnutie o povolení na neuvedenie látky v zozname zložiek v označení kozmetických výrobkov a v informácii uvedie meno a adresu žiadateľa, názvy kozmetických výrobkov obsahujúcich látku, pre ktoré sa žiadosti vyhovel, a registračné číslo tejto látky,
  3. bezodkladne o rozhodnutí obmedziť uvádzanie kozmetických výrobkov do obehu, ak kozmetické výrobky spĺňajú požiadavky ustanovené osobitným predpisom, ale preukázateľne predstavujú riziko pre verejné zdravie a o dôvodoch tohto rozhodnutia,
  4. o orgáne vykonávajúcom pôsobnosť podľa druhého bodu a podľa písmen g) a j) a o jeho zmene,
- c) žiada Európsku komisiu o
1. stanovisko, ak vznesie námietku proti rozhodnutiu členského štátu Európskej únie podľa písmena d),
  2. zaradenie inej látky ako uvedenej v zozname povolených látok v kozmetických výrobkoch do zoznamu povolených látok,
  3. stanovisko k rozhodnutiu o povolení výnimky zo zákazu testovať zložky alebo kombináciu zložiek kozmetického výrobku na zvieratách a výnimky zo zákazu testovať konečný kozmetický výrobok alebo jeho prototyp na zvieratách,
  4. stanovisko k rozhodnutiu o obmedzení uvádzania kozmetických výrobkov do obehu ustanovením osobitných podmienok, ak kozmetické výrobky spĺňajú požiadavky osobitného predpisu, ale preukázateľne predstavujú riziko pre verejné zdravie,
- d) prijíma rozhodnutie členského štátu Európskej únie o povolení alebo predĺžení povolenia na neuvedenie látky v zozname zložiek v označení kozmetických výrobkov,
- e) žiada členský štát Európskej únie o zaslanie rozhodnutia o povolení na neuvedenie látky v zozname zložiek v označení kozmetických výrobkov a dokumentáciu k tomuto rozhodnutiu,
- f) zasiela členským štátom Európskej únie a Európskej komisii rozhodnutie o povolení na neuvedenie látky v zozname zložiek v označení kozmetických výrobkov a dokumentáciu k tomuto rozhodnutiu,
- g) vedie register osôb zodpovedných za umiestnenie kozmetických výrobkov na trh¹⁰⁾ a register údajov o látkach používaných v kozmetických výrobkoch potrebných na účely lekárskeho ošetrovania a poskytuje z nich údaje,
- h) zabezpečuje dodržiavanie povinnosti výrobcu alebo osoby zodpovednej za umiestnenie kozmetických výrobkov na trh sprístupňovať na požiadanie verejnosti údaje o kozmetických výrobkoch,
- i) zabezpečuje, aby údaje podľa písmen e) a f) neboli zverejnené a boli použité iba na účely štátneho zdravotného dozoru,
- j) vykonáva štátny zdravotný dozor nad kozmetickými výrobkami vrátane kozmetických výrobkov obsahujúcich inú látku ako uvedenú v zoznamoch povolených látok, na ktorú bolo vydané povolenie podľa písmena a) druhého bodu, a kontroluje údaje o kozmetických výrobkoch podľa osobitného predpisu,
- k) prideluje registračné číslo látke, na ktorú vydal povolenie podľa písmena a) tretieho bodu.

§ 6

Regionálny úrad verejného zdravotníctva

(1) Regionálny úrad verejného zdravotníctva je rozpočtová organizácia štátu zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva. Sídla a územné obvody regionálnych úradov verejného zdravotníctva sú uvedené v prílohe č. 1.

(2) Regionálny úrad verejného zdravotníctva riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ regionálneho úradu verejného zdravotníctva, ktorého vymenúva a odvoláva so súhlasom ministra zdravotníctva riaditeľ úradu verejného zdravotníctva. Riaditeľ regionálneho úradu verejného zdravotníctva je vedúcim služobného úradu pre štátnych zamestnancov, ktorí vykonávajú štátnu službu v regionálnom úrade verejného zdravotníctva.

(3) Regionálny úrad verejného zdravotníctva je služobným úradom štátnych zamestnancov, ktorí vykonávajú štátnu službu v regionálnom úrade verejného zdravotníctva; je zamestnávateľom zamestnancov, ktorí vykonávajú práce vo verejnom záujme v regionálnom úrade verejného zdravotníctva.

(4) Vnútornú organizáciu regionálneho úradu verejného zdravotníctva určuje úrad verejného zdravotníctva.

(5) Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo svojej pôsobnosti

- a) monitoruje vzťah determinantov zdravia a verejného zdravia,
- b) zabezpečuje činnosť národných referenčných centier,

¹⁰⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 658/2005 Z. z.

- c) vykonáva hodnotenie dopadov na verejné zdravie na regionálnej úrovni a na lokálnej úrovni,
- d) vykonáva prevenciu ochorení a iných porúch zdravia a dohľad nad jej vykonávaním,
- e) zabezpečuje monitorovanie kvality pitnej vody u spotrebiteľa a kvality vody na kúpanie v prírodných kúpaliskách,
- f) nariaďuje a odvoláva opatrenia na predchádzanie ochoreniam,
- g) využíva systémy rýchleho varovania pri ohrození verejného zdravia,
- h) vykonáva výchovu spoločnosti ku zdraviu, najmä prostredníctvom poradní zdravia,
- i) spolupracuje s obcami pri plnení úloh podľa osobitných predpisov,¹¹⁾
- j) vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti na činnosti podľa § 9 ods. 5 a vedie register odborne spôsobilých osôb,
- k) vydáva občanom Slovenskej republiky doklad o dĺžke odbornej praxe podľa § 9 ods. 20,
- l) vydáva záväzné stanoviská a rozhodnutia podľa tohto zákona,
- m) schvaľuje prevádzkové poriadky,
- n) vykonáva štátny zdravotný dozor, ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 37 ods. 5 a ukladá sankcie.

(6) Štátny zdravotný dozor vo veciach radiačnej ochrany a monitorovanie radiačnej situácie vykonáva a rozhodnutie o návrhoch na činnosti uvedené v § 10 ods. 5 písm. b) vydáva v

- a) Banskobystrickom kraji a v Žilinskom kraji regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici,
- b) Bratislavskom kraji regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave,
- c) Košickom kraji a v Prešovskom kraji regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach.

(7) Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici vedie centrálny register prenosných ochorení v Slovenskej republike a peľovú informačnú službu.

§ 7

Pôsobnosť orgánov verejného zdravotníctva mimo rezortu zdravotníctva

Orgány verejného zdravotníctva uvedené v § 3 ods. 1 písm. d) až h) v rámci svojej pôsobnosti

- a) spolupracujú s ministerstvom pri riešení významných programov verejného zdravotníctva, pri vypracúvaní návrhov zásadných smerov, priorit a podmienok výkonu politiky verejného zdravia,
- b) vykonávajú monitoring vzťahov determinantov zdravia a verejného zdravia,
- c) vykonávajú objektivizáciu a testovanie zložiek životného a pracovného prostredia,

- d) spolupracujú s príslušnými orgánmi pri presadzovaní opatrení týkajúcich sa látok, ktoré možno zneužiť na výrobu chemických a biologických zbraní,
- e) vykonávajú štátny zdravotný dozor, ukladajú opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,
- f) v spolupráci s ministerstvom určujú podmienky na vykonanie činností vedúcich k ožiareniu a činnosti dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany,
- g) v spolupráci s ministerstvom vydávajú povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu a činnosti dôležité z hľadiska radiačnej ochrany,
- h) vydávajú osvedčenia o odbornej spôsobilosti na činnosti vedúce k ožiareniu a na činnosti dôležité z hľadiska radiačnej ochrany, na prácu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami a jedovatými látkami a prípravkami¹²⁾ a na vykonávanie epidemiologicky závažných činností podľa § 33 ods. 1 písm. d),
- i) vydávajú záväzné stanoviská podľa § 10 ods. 3 a rozhodnutia podľa § 10 ods. 4 písm. a) až d), f) až h) a j),
- j) vykonávajú prevenciu ochorení a iných porúch zdravia a dohľad nad jej vykonávaním,
- k) nariaďujú a odvolávajú opatrenia na predchádzanie prenosným ochoreniam podľa § 33 ods. 1, 2, 5 a 6,
- l) odborne a metodicky zabezpečujú výchovu ku zdraviu,
- m) v rozsahu svojej pôsobnosti prejednávajú priestupky a iné správne delikty a ukladajú pokuty.

§ 8

Národné referenčné centrum

(1) Národné referenčné centrum je na účely tohto zákona špecializované pracovisko úradu verejného zdravotníctva alebo regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

(2) Národné referenčné centrum zriaďuje ministerstvo na základe žiadosti úradu verejného zdravotníctva alebo regionálneho úradu verejného zdravotníctva (ďalej len „žiadateľ“).

- (3) Národné referenčné centrum najmä
  - a) zabezpečuje špecializovanú nadstavbovú a konečnú laboratórnu diagnostiku a overovanie laboratórnych výsledkov,
  - b) stanovuje referenčné metódy a štandardy,
  - c) vykonáva expertízu, metodickú a publikačnú činnosť,
  - d) zabezpečuje epidemiologický dohľad,
  - e) uschováva vzorky biologického materiálu alebo iného materiálu, ktorý obsahuje pôvodcu ochorenia a ktorý bol získaný z potvrdeného prípadu ochorenia,
  - f) spolupracuje s príslušnými orgánmi a organizáciami Európskej únie a so Svetovou zdravotníckou organizáciou,
  - g) zabezpečuje zaškoľovanie v nových laboratórnych metodikách.

¹¹⁾ Zákon č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ § 3 ods. 1 písm. f) a g) zákona č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení neskorších predpisov.

(4) Ministerstvo zriadi národné referenčné centrum, ak má žiadateľ na jeho zriadenie

- a) dostatočné personálne zabezpečenie a dostatočné materiálno-technické vybavenie,
- b) platné osvedčenie o správnej laboratórnej praxi alebo osvedčenie o akreditácii;¹³⁾ to neplatí, ak národné referenčné centrum nemá laboratórium.

(5) Žiadateľ v žiadosti o zriadenie národného referenčného centra (ďalej len „žiadosť“) uvedie

- a) názov a sídlo žiadateľa,
- b) druh národného referenčného centra a miesto jeho prevádzkovania,
- c) údaje o vzdelaní, odborných znalostiach, výcviku a praxi odborných zamestnancov žiadateľa,
- d) zoznam technického zariadenia,
- e) návrh štatútu národného referenčného centra.

(6) Ak žiadateľ spĺňa podmienky podľa odseku 4 a žiadosť má požadované náležitosti, ministerstvo vydá rozhodnutie o zriadení národného referenčného centra. Ministerstvo zaregistruje národné referenčné centrum do registra národných referenčných centier do 30 dní odo dňa zriadenia národného referenčného centra.

(7) Ministerstvo rozhodne o zrušení národného referenčného centra, ak

- a) úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva poruší podmienky uvedené v rozhodnutí o zriadení národného referenčného centra,
- b) národné referenčné centrum prestane spĺňať podmienky podľa odseku 4,
- c) v žiadosti žiadateľ uvedie nesprávne, neúplné alebo nepravdivé údaje.

(8) Národné referenčné centrum zaniká súčasne so zrušením orgánu verejného zdravotníctva, ktorý o jeho zriadenie požiadal.

(9) Požiadavky na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie národných referenčných centier ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 9

Osvedčenie o odbornej spôsobilosti

(1) Osobitnou podmienkou na vykonávanie činností uvedených v odsekoch 4 a 5 je odborná spôsobilosť. Odborná spôsobilosť je preukázanie požadovaného vzdelania a odbornej praxe alebo úspešné vykonanie skúšky, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Odborná spôsobilosť sa preukazuje osvedčením o odbornej spôsobilosti. V prípade činností podľa odseku 5 písm. d) sa odborná spôsobilosť preukazuje osvedčením o odbornej spôsobilosti alebo dokladom o absolvovaní príslušného odborného vzdelania. Osvedčenie o odbornej spôsobilosti vydá úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva na základe žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti fyzickej osobe, ktorá

- a) predloží doklad o absolvovaní príslušného vysokoškolského vzdelania a doklad alebo čestné vyhlásenie o dĺžke odbornej praxe podľa požiadaviek uvedených v odseku 3 a úspešne vykoná skúšku pred skúšobnou komisiou zriadenou úradom verejného zdravotníctva, alebo
- b) úspešne vykonala skúšku pred skúšobnou komisiou zriadenou úradom verejného zdravotníctva alebo regionálnym úradom verejného zdravotníctva, alebo
- c) predložila doklad podľa odseku 19.

(3) Pre činnosti uvedené v odseku 4 písm. a) a b) sa vyžaduje ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore verejné zdravotníctvo alebo v lekárom odbore štúdia a najmenej trojročná odborná prax alebo ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v technickom odbore alebo v prírodovednom odbore a najmenej päťročná odborná prax.

(4) Úrad verejného zdravotníctva vydáva osvedčenie o odbornej spôsobilosti na

- a) kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie faktorov životného prostredia a pracovného prostredia na účely posudzovania ich možného vplyvu na zdravie,
- b) hodnotenie zdravotných rizík zo životného prostredia¹⁴⁾ na účely posudzovania ich možného vplyvu na zdravie,
- c) činnosti vedúce k ožiareniu a činnosti dôležité z hľadiska radiačnej ochrany,
- d) odber vzoriek zo životného prostredia a z pracovného prostredia na účely kvalitatívneho a kvantitatívneho zisťovania faktorov životného prostredia a pracovného prostredia.

(5) Regionálny úrad verejného zdravotníctva vydáva osvedčenie o odbornej spôsobilosti na

- a) prácu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami a jedovatými látkami a prípravkami,
- b) prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie,
- c) nákup, predaj a spracúvanie húb,
- d) vykonávanie epidemiologicky závažných činností podľa § 33 ods. 11; to neplatí, ak sa fyzická osoba preukáže dokladom o absolvovaní príslušného odborného vzdelania.

(6) Žiadosť o overenie odbornej spôsobilosti obsahuje

- a) meno, priezvisko, titul, bydlisko a dátum a miesto narodenia, ak je žiadateľom fyzická osoba; ak je žiadateľom fyzická osoba-podnikateľ, uvedie aj obchodné meno, miesto podnikania a identifikačné číslo, ak bolo pridelené,
- b) uvedenie činnosti, na ktorú žiada osvedčenie o odbornej spôsobilosti.

(7) K žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti žiadateľ priloží

- a) doklad o dosiahnutom vzdelaní, ak to vyžaduje tento zákon,
- b) doklad alebo čestné vyhlásenie o dĺžke odbornej praxe, ak to vyžaduje tento zákon,

¹³⁾ § 30 zákona č. 163/2001 Z. z. v znení zákona č. 308/2005 Z. z.

¹⁴⁾ Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- c) doklad o dĺžke odbornej praxe vydaný príslušným úradom alebo orgánom členského štátu Európskej únie v prípade uvedenom v odseku 19,
- d) kópiu potvrdenia o absolvovaní odbornej prípravy na činnosti vedúce k ožiareniu alebo na činnosti dôležité z hľadiska radiačnej ochrany podľa druhu vykonávanej činnosti, nie staršieho ako dva roky, ak žiada o overenie odbornej spôsobilosti na činnosti podľa odseku 4 písm. c).

(8) Ak žiadosť o overenie odbornej spôsobilosti má požadované náležitosti a žiadateľ splňa podmienky, ktoré vyžaduje tento zákon, môže vykonať skúšku pred skúšobnou komisiou.

(9) O priebehu a výsledku skúšky vyhotoví skúšobná komisia najneskôr v deň vykonania skúšky zápisnicu. Zápisnicu podpisujú všetci prítomní členovia skúšobnej komisie. Zápisnica, ktorej súčasťou je aj písomný test účastníka skúšky, slúži ako podklad na vydanie osvedčenia.

(10) Výsledok skúšky sa hodnotí súhrnným klasifikačným stupňom „vyhovel“ alebo „nevyhovel“. Skúšobná komisia oznámi účastníkovi skúšky výsledok skúšky v deň vykonania skúšky. Účastníka skúšky, ktorý bol hodnotený klasifikačným stupňom „nevyhovel“, poučí o možnostiach a podmienkach opakovania skúšky.

(11) Skúšku možno opakovať najskôr o jeden mesiac na základe žiadosti o opakovanie skúšky. V prípade žiadosti o opakovanie skúšky nie je potrebné uvádzať všetky údaje, ktoré boli uvádzané v pôvodnej žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti, a prikladať prílohy podľa odseku 7; to neplatí, ak sa pred vykonaním opakovanej skúšky zmenili skutočnosti uvedené v pôvodnej žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti alebo v prípade druhej a každej ďalšej opakovanej skúšky.

(12) Žiadateľ o overenie odbornej spôsobilosti na obchodovanie s veľmi jedovatými látkami a prípravkami, s jedovatými látkami a prípravkami, s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie alebo s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie, ktoré sú určené na dodanie konečnému spotrebiteľovi v pôvodnom balení, a ich distribúciu, nemusí vykonať skúšku pred skúšobnou komisiou, ak v inom členskom štáte Európskej únie

- a) vykonával niektorú z týchto činností samostatne alebo ako vedúci zamestnanec päť po sebe nasledujúcich rokov a v posledných dvoch rokoch pred podaním žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti vykonávanie tejto činnosti neukončil,
- b) vykonával niektorú z týchto činností samostatne alebo ako vedúci zamestnanec dva po sebe nasledujúce roky a vlastní doklad o schopnosti a spôsobilosti na túto činnosť, ktorý ho oprávňuje vykonávať túto činnosť v členskom štáte Európskej únie, z ktorého pochádza,
- c) vykonával niektorú z týchto činností samostatne alebo ako vedúci zamestnanec tri po sebe nasledujúce roky a pred vykonávaním tejto činnosti absolvoval odbornú prípravu, čo preukáže dokladom o schopnosti a spôsobilosti uznaným príslušným profesijným alebo obchodným orgánom,
- d) vykonával niektorú z týchto činností ako podriadený

zamestnanec tri po sebe nasledujúce roky a vlastní doklad o schopnosti a spôsobilosti na túto činnosť, ktorý ho oprávňuje vykonávať túto činnosť v členskom štáte Európskej únie, z ktorého pochádza,

- e) vykonával niektorú z týchto činností ako podriadený zamestnanec štyri po sebe nasledujúce roky a pred vykonávaním tejto činnosti absolvoval odbornú prípravu, čo preukáže dokladom o schopnosti a spôsobilosti uznaným príslušným profesijným alebo obchodným orgánom.

(13) Žiadateľ o overenie odbornej spôsobilosti na odborné využitie veľmi jedovatých látok a prípravkov, jedovatých látok a prípravkov, dezinfekčných prípravkov na profesionálne použitie alebo prípravkov na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie nemusí vykonať skúšku pred skúšobnou komisiou, ak v inom členskom štáte Európskej únie

- a) vykonával niektorú z týchto činností samostatne alebo ako vedúci zamestnanec šesť po sebe nasledujúcich rokov a v posledných dvoch rokoch pred podaním žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti vykonávanie tejto činnosti neukončil,
- b) vykonával niektorú z týchto činností samostatne alebo ako vedúci zamestnanec tri po sebe nasledujúce roky a vlastní doklad o schopnosti a spôsobilosti na túto činnosť, ktorý ho oprávňuje vykonávať túto činnosť v členskom štáte Európskej únie, z ktorého pochádza,
- c) vykonával niektorú z týchto činností samostatne alebo ako vedúci zamestnanec štyri po sebe nasledujúce roky a pred vykonávaním tejto činnosti absolvoval odbornú prípravu, čo preukáže dokladom o schopnosti a spôsobilosti uznaným príslušným profesijným alebo obchodným orgánom,
- d) vykonával niektorú z týchto činností ako podriadený zamestnanec štyri po sebe nasledujúce roky a vlastní doklad o schopnosti a spôsobilosti na túto činnosť, ktorý ho oprávňuje vykonávať túto činnosť v členskom štáte Európskej únie, z ktorého pochádza,
- e) vykonával niektorú z týchto činností ako podriadený zamestnanec päť po sebe nasledujúcich rokov a pred vykonávaním tejto činnosti absolvoval odbornú prípravu, čo preukáže dokladom o schopnosti a spôsobilosti uznaným príslušným profesijným alebo obchodným orgánom.

(14) Ustanovenia odseku 13 písm. a), c) a e) sa nevzťahujú na vykonávanie činností, ktoré zahŕňajú odborné využitie chemických látok uvedených v prílohe č. 2. V prípadoch uvedených v odseku 13 písm. b) a d) musia byť v doklade o schopnosti a spôsobilosti uvedené chemické látky, ktoré môže žiadateľ v členskom štáte Európskej únie, z ktorého pochádza, používať, a odborné využívanie chemických látok nesmie byť prerušené na viac ako dva roky pred podaním žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti.

(15) Platnosť osvedčenia o odbornej spôsobilosti je päť rokov od jeho vydania.

(16) Osvedčenie o odbornej spôsobilosti zaniká

- a) smrťou držiteľa osvedčenia o odbornej spôsobilosti alebo jeho vyhlásením za mŕtveho,

b) uplynutím doby platnosti.

(17) Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva môže osvedčenie o odbornej spôsobilosti odňať, ak

- a) sa dodatočne zistí, že žiadosť o overenie odbornej spôsobilosti alebo jej príloha obsahovala nepravdivé alebo neúplné údaje,
- b) držiteľ osvedčenia o odbornej spôsobilosti závažným spôsobom alebo opakovane porušuje povinnosti ustanovené týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia.

(18) Odborne spôsobilá osoba sa zapisuje do registra odborne spôsobilých osôb. Register odborne spôsobilých osôb je verejne prístupný.

(19) Splnenie podmienok podľa odsekov 12 a 13 sa preukazuje dokladom o dĺžke odbornej praxe vydaným príslušným úradom alebo orgánom členského štátu Európskej únie, z ktorého žiadateľ o overenie odbornej spôsobilosti pochádza. Tento doklad musí obsahovať údaje o rozsahu a o obmedzeniach pri výkone činnosti, ktorá je uvedená v doklade o schopnosti a spôsobilosti na vykonávanie tejto činnosti vydanom členským štátom Európskej únie, z ktorého žiadateľ o overenie odbornej spôsobilosti pochádza.

(20) Doklad o dĺžke odbornej praxe vydáva občanovi Slovenskej republiky regionálny úrad verejného zdravotníctva príslušný podľa miesta jeho bydliska. Regionálny úrad verejného zdravotníctva doklad o dĺžke odbornej praxe nevydá, ak nie sú splnené podmienky podľa odsekov 12 a 13. O vydaní dokladu o dĺžke odbornej praxe regionálny úrad verejného zdravotníctva bezodkladne informuje úrad verejného zdravotníctva.

(21) Regionálny úrad verejného zdravotníctva vydá občanovi členského štátu Európskej únie osvedčenie o odbornej spôsobilosti podľa odseku 2 po predložení dokladu podľa odseku 19. Regionálny úrad verejného zdravotníctva môže v osvedčení o odbornej spôsobilosti určiť rovnaký rozsah a rovnaké obmedzenia pri výkone činnosti, ako sú určené v doklade podľa odseku 19.

§ 10

Rozhodovacia činnosť

(1) Rozhodovacia činnosť na účely tohto zákona je proces vyhodnocovania zdraviu škodlivých faktorov výrobov, strojov, zariadení, technologických a pracovných postupov.

(2) Orgány oprávnené podľa osobitných predpisov¹⁵⁾ schvaľovať opatrenia, ktoré musí posúdiť úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva z hľadiska ich možného negatívneho vplyvu na verejné zdravie, vydávajú súhlas na ich vykonanie

až po vydaní kladného záväzného stanoviska úradu verejného zdravotníctva alebo regionálneho úradu verejného zdravotníctva. Ustanovenie sa neuplatňuje, ak ide o schvaľovanie podľa osobitného predpisu.¹⁶⁾

(3) Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva vydáva záväzné stanovisko podľa osobitných predpisov¹⁷⁾ k

- a) územnoplánovacím podkladom, ak boli úradu verejného zdravotníctva alebo regionálnemu úradu verejného zdravotníctva predložené,
- b) územným plánom a k návrhom na územné konanie,
- c) návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb,
- d) návrhom na určenie osobitného režimu územia,¹⁸⁾
- e) návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou a úžitkovou vodou.

(4) Ak tento zákon neustanovuje inak, úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva vydáva rozhodnutie o

- a) návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky a o návrhoch na zmeny v ich prevádzkovaní v prípadoch, ak činnosť, ktorá sa má v stavbách vykonávať, bude podliehať výkonu štátneho zdravotného dozoru vrátane návrhov na schválenie prevádzkových poriadkov a ich zmien v prípadoch ustanovených týmto zákonom,
- b) návrhoch na vodárenskú úpravu pitnej vody vrátane chemických látok používaných pri úprave pitnej vody,
- c) návrhoch na zavedenie nových technologických a nových pracovných postupov pri výrobe potravín,
- d) návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia a na činnosti, ktoré môžu mať za následok vystavenie zamestnancov biologickým faktorom,
- e) návrhoch na uvádzanie potravín alebo potravinových zložiek nového typu, nových prídavných látok do potravín a výživových doplnkov,¹⁹⁾
- f) návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín,²⁰⁾
- g) návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku vrátane azbestu a materiálov obsahujúcich azbest,
- h) návrhoch na nakladanie s nebezpečnými odpadmi a na prevádzkovanie zariadení na zneškodňovanie nebezpečných odpadov,
- i) návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória, na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov,
- j) návrhoch na schválenie alebo zmenu prevádzkového poriadku.

¹⁵⁾ Napríklad zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁾ § 37 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 442/2004 Z. z.

¹⁷⁾ § 20 ods. 4, § 21 ods. 3, § 22 ods. 5 a § 140b zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

¹⁸⁾ Napríklad zákon č. 24/2006 Z. z., zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, § 32 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 230/2005 Z. z.

¹⁹⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

²⁰⁾ Zákon č. 193/2005 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti.

(5) V ochrane verejného zdravia pred ionizujúcim žiarením vydáva

- a) úrad verejného zdravotníctva rozhodnutie o
  1. návrhoch na zrušenie pracoviska s rádioaktívnym zdrojom ionizujúceho žiarenia, na ktorého prevádzku bolo vydané povolenie úradu,
  2. návrhoch na umiestnenie a výstavbu jadrového zariadenia a na stavebné a technologické zmeny významné z hľadiska radiačnej ochrany počas výstavby jadrového zariadenia,
  3. aktívnych skúškach technologických zariadení s použitím rádioaktívnych látok,
  4. návrhoch na etapy uvádzania do prevádzky jadrového zariadenia, o návrhoch na vyradovanie jadrového zariadenia z prevádzky, o návrhoch na stavebné a technologické zmeny významné z hľadiska radiačnej ochrany počas uvádzania jadrového zariadenia do prevádzky, počas prevádzky jadrového zariadenia a počas vyradovania jadrového zariadenia z prevádzky, o návrhoch na nové technologické postupy pri vyradovaní jadrového zariadenia z prevádzky,
  5. návrhoch na výstavbu a zmeny dôležité z hľadiska radiačnej ochrany počas výstavby pracovísk s významnými zdrojmi ionizujúceho žiarenia,
  6. návrhoch na stavebné a technologické zmeny dôležité z hľadiska radiačnej ochrany na pracoviskách, na ktorých prevádzku bolo vydané povolenie úradu,
  7. návrhoch na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi a vyhoreným jadrovým palivom,
  8. návrhoch na výnimočné ožiarenie pri činnostiach vedúcich k ožiareniu,
- b) regionálny úrad verejného zdravotníctva rozhodnutie o
  1. návrhoch na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení a vo veterinárnej praxi s výnimkou vysokoaktívnych rádioaktívnych žiaričov,
  2. návrhoch na používanie mikroštruktúrnych röntgenových zariadení, laboratórnych a meračích prístrojov a zariadení a technických röntgenových zariadení na kontrolu kvality výrobkov skonštruovaných tak, že na ktoromkoľvek voľne prístupnom mieste vo vzdialenosti 0,1 m od povrchu zariadenia je prikon dávkového ekvivalentu väčší ako 10 mikroSv/h,
  3. návrhoch na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia na nedeštruktívnu röntgenovú alebo gama defektoskopiu, na karotážne práce a na priemyslové indikačné zariadenia s výnimkou vysokoaktívnych rádioaktívnych žiaričov,
  4. návrhoch na prepravu rádioaktívnych žiaričov, rádioaktívnych látok, rádioaktívne kontaminovaných materiálov, predmetov a zariadení,
  5. návrhoch na nakladanie s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi,
  6. návrhoch na vykonávanie činnosti na pracoviskách so zvýšeným prírodným ionizujúcim žiarením v prípade, že aj po vykonaní opatrení na ob-

medzenie ožiarenia sú naďalej prekročené smerné hodnoty na vykonanie opatrení,

7. návrhoch na odber a na používanie otvorených rádioaktívnych žiaričov na pracoviskách kategórie I. a II. a uzavretých rádioaktívnych žiaričov, ak tento zákon neustanovuje inak.

(6) Úrad verejného zdravotníctva vydáva v oblasti kozmetických výrobkov rozhodnutie o

- a) obmedzení uvádzania kozmetických výrobkov do obehu ustanovením osobitných podmienok, ak kozmetické výrobky spĺňajú požiadavky ustanovené osobitným predpisom, ale preukázateľne predstavujú riziko pre verejné zdravie,
- b) povolení na použitie inej látky v kozmetických výrobkoch ako uvedenej v zoznamoch povolených látok okrem farbiva určeného výlučne na farbenie vlasov,
- c) povolení na neuvedenie látky v zozname zložiek v označení kozmetických výrobkov z dôvodu ochrany obchodného tajomstva,
- d) predĺžení platnosti rozhodnutia podľa písmen b) a c),
- e) povolení výnimky zo zákazu testovať zložky alebo kombináciu zložiek kozmetického výrobku na zvieratách a výnimky zo zákazu testovať konečný kozmetický výrobok alebo jeho prototyp na zvieratách v súlade s rozhodnutím Európskej komisie podľa § 5 ods. 8 písm. c) tretieho bodu; týmto rozhodnutím nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu.²¹⁾

(7) Úrad verejného zdravotníctva vydáva v ochrane zdravia pri práci rozhodnutie o

- a) návrhoch na vydanie oprávnenia na vykonávanie činnosti pracovnej zdravotnej služby,
- b) návrhoch na vydanie oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb.

(8) Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva vydá záväzné stanovisko podľa odseku 3 okrem posúdenia územnoplánovacej dokumentácie podľa odseku 3 písm. a) alebo rozhodnutia podľa odsekov 4 a 5 na základe žiadosti, ktorá musí obsahovať

- a) obchodné meno, právnu formu, sídlo, ak ide o právnickú osobu; meno, priezvisko a bydlisko, ak ide o fyzickú osobu,
- b) doklad o oprávnení na podnikanie a identifikačné číslo, ak bolo pridelené,
- c) meno, priezvisko a bydlisko alebo sídlo osoby zodpovednej za prevádzkovanie posudzovaných činností,
- d) dokumentáciu s opisom činnosti, ktorá je predmetom návrhu na posúdenie,
- e) ďalšie doklady potrebné na vydanie záväzného stanoviska alebo rozhodnutia, ktoré určí úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva.

(9) Lehota na vydanie rozhodnutia podľa odseku 6 písm. b), c) a e) je štyri mesiace; v súvislosti s ochranou zdravia môže úrad verejného zdravotníctva predĺžiť túto lehotu o ďalšie dva mesiace. Predĺženie lehoty oznámi úrad verejného zdravotníctva písomne žiadateľovi bezodkladne.

²¹⁾ Zákon č. 488/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(10) Úrad je v integrovanom povolení²²⁾ dotknutým orgánom.

TRETIA ČASŤ **DETERMINANTY ZDRAVIA**

§ 11

Voda určená na ľudskú spotrebu

(1) Voda určená na ľudskú spotrebu (ďalej len „pitná voda“) je voda v jej pôvodnom stave alebo po úprave určená na pitie, varenie, prípravu potravín alebo iné domáce účely bez ohľadu na jej pôvod a na to, či bola dodaná z rozvodnej siete, cisterny alebo ako voda balená do spotrebiteľského balenia a voda používaná v potravinárskych podnikoch pri výrobe, spracovaní, konzervovaní alebo predaji výrobkov alebo látok určených na ľudskú spotrebu.

(2) Pitná voda je zdravotne bezchybná, ak ani pri trvalom požívaní alebo používaní nezmení zdravie prítomnosťou mikroorganizmov a organizmov alebo látok ovplyvňujúcich zdravie akútnym, chronickým alebo neskorým pôsobením a ktorej vlastnosti vnímateľné zmyslami nezabraňujú jej požívaniu alebo používaniu. Zdravotná bezchybnosť pitnej vody sa hodnotí a kontroluje podľa ukazovateľov kvality pitnej vody a ich limitov. Zdravotne bezchybná pitná voda musí spĺňať minimálne požiadavky podľa ukazovateľov kvality pitnej vody a ich limitov.

(3) Na základe žiadosti fyzickej osoby-podnikateľa alebo právnickej osoby, ktorá vyrába a dodáva pitnú vodu a využíva vodárenské zdroje na zásobovanie pitnou vodou, môže úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva povoliť na obmedzený čas, najviac na tri roky, použitie vody, ktorá nespĺňa limity, ak nejde o vodu balenú do spotrebiteľského balenia. Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva povolenie vydá, len ak zásobovanie pitnou vodou nemožno zabezpečiť inak a ak nebude ohrozené zdravie ľudí. Po uplynutí obdobia výnimky môže úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva udeliť v odôvodnených prípadoch druhú výnimku. Obdobie platnosti druhej výnimky nesmie prekročiť tri roky. Vo výnimočných prípadoch môže po predchádzajúcom súhlase Európskej komisie úrad verejného zdravotníctva udeliť tretiu výnimku.

(4) Regionálny úrad verejného zdravotníctva je povinný poskytovať dostupným spôsobom informácie o udelených výnimkách a výsledkoch kontroly kvality pitnej vody u spotrebiteľa.

(5) Podľa miestnych podmienok a s prihliadnutím na epidemiologickú situáciu môže regionálny úrad verejného zdravotníctva z vlastného podnetu alebo na návrh fyzickej osoby-podnikateľa alebo právnickej osoby, ktorá vyrába a dodáva pitnú vodu a využíva vodárenské zdroje na zásobovanie pitnou vodou, rozšíriť rozsah a početnosť kontroly ukazovateľov kvality pitnej vody

o ďalšie ukazovatele, ktorých výskyt možno predpokladať, alebo ich môže zúžiť v prípade preukázateľne stálych a vyhovujúcich hodnôt ukazovateľov kvality pitnej vody a jej zdroja doložených štatisticky reprezentatívnym počtom údajov.

(6) Pitná voda určená na hromadné zásobovanie sa dezinfikuje. Druh a spôsob jej dezinfekcie schvaľuje regionálny úrad verejného zdravotníctva.

(7) Výrobky určené na styk s vodou sú najmä výrobky používané na zachytávanie, úpravu, akumuláciu, dopravu, meranie a odber množstva vody. Tieto výrobky musia byť vyrobené v súlade so správnou výrobnou praxou tak,

- a) aby za obvyklých a predvídateľných podmienok používania neuvolňovali do vody látky v množstvách, ktoré by mohli ohroziť ľudské zdravie alebo spôsobiť neprijateľné zmeny v zložení vody alebo nepriaznivo ovplyvniť senzorické vlastnosti,
- b) že nesmú obsahovať patogénne mikroorganizmy, nesmú byť zdrojom mikrobiálneho alebo iného znečistenia vody a obsahovať rádioaktívne látky nad limity ustanovené osobitným predpisom.

(8) Množstvo látok, ktoré sa uvoľní z výrobkov určených na styk s pitnou vodou, nesmie presiahnuť 10 percent limitu sledovaného ukazovateľa pitnej vody ustanoveného osobitným predpisom.

(9) Množstvo látok, ktoré sa uvoľní z výrobkov určených na styk s pitnou vodou, nesmie presiahnuť limit sledovaného ukazovateľa pitnej vody ustanoveného osobitným predpisom, ak ide o

- a) výrobky určené na krátkodobý styk s vodou,
- b) výrobky určené na styk s vodou, ktorých plocha styku nepresahuje 100 cm²,
- c) výrobky určené na styk s teplou a horúcou vodou.

(10) Pri migračných skúškach sa stanovujú koncentrácie látok alebo sa zisťuje prítomnosť látok, ktoré sú charakteristické ako prirodzená súčasť alebo možná nečistota skúšaného výrobku a ktoré sú zdravotným rizikom.

§ 12

Voda na kúpanie, prírodné kúpaliská a umelé kúpaliská

(1) Voda na kúpanie je každá tečúca alebo stojatá voda alebo jej časť využívaná na kúpanie, v ktorej je kúpanie povolené alebo nie je kúpanie zakázané. Prírodným kúpaliskom je prírodná vodná plocha označená na kúpanie a s ňou súvisiace prevádzkové plochy s vybavením. Umelým kúpaliskom je krytá alebo nekrytá stavba určená na kúpanie a s ňou súvisiace prevádzkové plochy s vybavením.

(2) Prevádzkovateľ kúpaliska je povinný

- a) na dostupnom mieste v bezprostrednej blízkosti vody na kúpanie sprístupniť obyvateľstvu aktuálne informácie o kvalite vody na kúpanie,
- b) zabezpečiť, aby voda na kúpanie neprekračovala

²²⁾ Zákon č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

medzné hodnoty ukazovateľov kvality vody na kúpanie,

- c) zabezpečiť, aby voda na kúpanie neobsahovala toxický vodný kvet, decht, materiály a predmety, ktoré by mohli ohroziť verejné zdravie, a zabezpečiť kontrolu kvality vody na kúpanie,
- d) zabezpečiť požiadavky na vybavenie, na priestory, na dispozičné riešenie a na prevádzku kúpaliska,
- e) zabezpečiť údržbu a čistenie priestorov kúpaliska,
- f) vypracovať prevádzkový poriadok a predložiť ho regionálnemu úradu verejného zdravotníctva na schválenie podľa § 10 ods. 4 písm. j),
- g) viesť evidenciu o výsledkoch kontroly kvality vody na kúpanie a uchovávať ju päť rokov.

(3) Prevádzkovateľ umelého kúpaliska je okrem povinností podľa odseku 2 ďalej povinný zabezpečiť

- a) úpravu, výmenu a kontrolu vody v bazénoch a jej recirkuláciu pri prevádzkovaní bazénu s recirkuláciou vody,
- b) čistenie bazénov a vyšetrenie sedimentov a nárastov v bazénoch,
- c) technické požiadavky a priestorové požiadavky na umelé kúpaliská a bazény,
- d) osvetlenie, tepelno-vlhkostnú mikroklimu, vykurovanie a vetranie pri prevádzkovaní krytého kúpaliska,
- e) miestnosť na poskytovanie prvej pomoci a na jej prevádzku, na viditeľných miestach vyvesiť pokyny na poskytovanie prvej pomoci a zabezpečiť dostatočný počet plavčiek na poskytovanie prvej pomoci.

(4) V prípade bezplatného využívania prírodného kúpaliska je osobou povinnou plniť ustanovenia tohto zákona vlastník pozemku, na ktorom sa nachádza vodná plocha.²³⁾ Ak vodná plocha nie je prevádzkovaná ako prírodné kúpalisko, vlastník pozemku, na ktorom sa nachádza vodná plocha, je povinný vyznačiť na viditeľnom mieste zákaz kúpania.

(5) Medzné hodnoty ukazovateľov kvality vody na kúpanie sa nevzťahujú na prírodné kúpaliská v pohraničnej oblasti, ak je kvalita vody na kúpanie ovplyvnená vodami prechádzajúcimi hranice; v takých prípadoch sa ukazovatele kvality vody na kúpanie a ich medzné hodnoty určia dohodou so susedným štátom.

(6) Ak sa zistia ďalšie faktory znečistenia, regionálny úrad verejného zdravotníctva nariadi ich vyšetrenie, vykonanie opatrenia na ochranu zdravia alebo zakáže používanie vody na kúpanie.

(7) Ak voda na kúpanie nespĺňa požiadavky podľa tohto zákona alebo jej používanie bolo regionálnym úradom verejného zdravotníctva zakázané, musí byť táto skutočnosť viditeľne a zreteľne uvedená v blízkosti vodnej plochy, na ktorú sa zákaz vzťahuje.

(8) Na prírodnom kúpalisku musí byť vyhradená vodná plocha na kúpanie, ktorá musí byť oddelená od vodnej plochy vyhradenej na používanie plavidiel so spaľovacími motormi.

§ 13

Vnútorne prostredie budov

(1) Vnútorne prostredie budov musí spĺňať požiadavky na osvetlenie, insoláciu a iné druhy optického žiarenia a požiadavky na tepelno-vlhkostnú mikroklimu, vykurovanie a vetranie.

(2) O vzdušie v budovách nesmie predstavovať zdravotné riziko v dôsledku prítomnosti fyzikálnych, chemických, biologických a iných zdraviu škodlivých faktorov a nesmie byť organolepticky zmenené.

(3) V novonavrhovaných budovách sa trvalé dopĺňanie prirodzeného osvetlenia svetlom zo zdrojov zabudovaného osvetlenia nesmie zriaďovať

- a) v obytných miestnostiach bytov,
- b) v izbách ubytovacích zariadení pre deti a v izbách zotavovní,
- c) v denných miestnostiach zariadení na predškolskú výchovu,
- d) v učebniach škôl okrem špeciálnych učební,
- e) v lôžkových izbách zdravotníckych zariadení, zariadení sociálnych služieb a zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.²⁴⁾

§ 14

Byty nižšieho štandardu a ubytovacie zariadenia

(1) Byty nižšieho štandardu sú byty v bytových domoch, ktorých obytná plocha, úžitková plocha a vybavenie musia zodpovedať minimálne stanoveným požiadavkám.

(2) Ubytovacie zariadenie, ktoré poskytuje hromadné ubytovanie, možno prevádzkovať, len ak spĺňa požiadavky ustanovené osobitným predpisom.

(3) Prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia je povinný

- a) zabezpečiť požiadavky na vnútorné prostredie, priestorové usporiadanie a funkčné členenie, vybavenie a prevádzku ubytovacieho zariadenia,
- b) vypracovať prevádzkový poriadok vrátane návrhu na jeho zmenu a predložiť ho regionálnemu úradu verejného zdravotníctva na schválenie.

§ 15

Telovýchovné zariadenia

(1) Telovýchovné zariadenia na účely tohto zákona sú kryté budovy pre šport, nekryté športové ihriská a pieskoviská. Pri prevádzke telovýchovných zariadení nesmie byť ich okolie ovplyvňované hlukom a prachom.

(2) Prevádzkovateľ telovýchovného zariadenia je povinný

- a) zabezpečiť požiadavky na vnútorné prostredie, priestorové usporiadanie a funkčné členenie, vybavenie a prevádzku telovýchovného zariadenia,
- b) používať len také telovýchovné náradie a prístroje, aby sa pri ich používaní podľa návodu výrobcu neohrozilo alebo nepoškodilo zdravie,

²³⁾ § 9 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon).

²⁴⁾ Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- c) dodržiavať požiadavky na úpravu pieskoviska,
- d) zabezpečiť dodržiavanie najvyššie prípustného množstva vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku v pieskoviskách.

§ 16

Zariadenia, pri ktorých prevádzke dochádza ku kontaktu s ľudských telom

(1) Zariadenia, pri ktorých prevádzke dochádza ku kontaktu s ľudským telom, sú najmä kaderníctvo, holičstvo, kozmetika, manikúra, pedikúra, solárium, masážny salón, sauna, tetovací salón, zariadenie na poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb.

(2) Prevádzkovateľ zariadenia podľa odseku 1 je povinný

- a) používať také pracovné postupy, prístroje, pracovné nástroje, pomôcky a prípravky, aby pri poskytovaní služby nedošlo k ohrozeniu zdravia alebo k poškodeniu zdravia,
- b) zabezpečiť lekárničku prvej pomoci,
- c) poučiť zákazníka o zdravotných rizikách spojených s poskytovanou službou.

(3) Prevádzkovateľ zariadenia podľa odseku 1 a jeho zamestnanci nesmú vykonať

- a) manipuláciu s jazvami,
- b) manipuláciu s materskými znamienkami,
- c) výkony na očnej spojovke a rohovke.

(4) Prevádzkovateľ solária je povinný

- a) dodržiavať limity ultrafialového žiarenia,
- b) viesť prevádzkovú dokumentáciu,
- c) na viditeľnom mieste umiestniť poučenie pre osoby, ktorým poskytuje služby.

(5) Prevádzkovateľ sauny je povinný zabezpečiť

- a) aby voda v ochladzovacom bazéne spĺňala limity ukazovateľov kvality vody na kúpanie,
- b) pravidelnú výmenu vody v ochladzovacom bazéne a jeho pravidelné čistenie,
- c) kontrolu kvality vody v ochladzovacom bazéne.

§ 17

Hluk, infrazvuk a vibrácie

(1) Každý, kto používa alebo prevádzkuje zdroje hľuku, infrazvuku alebo vibrácií, je povinný

- a) zabezpečiť, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia neprekročila najvyššie prípustné hodnoty pre deň, večer a noc,
- b) zabezpečiť ich objektivizáciu a hodnotenie.

(2) Pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb a infraštruktúry sa musí zabezpečiť, aby hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročil najvyššie prípustné hodnoty pri predpokladanom dopravnom zaťažení.

(3) Pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii budov sa musí zabezpečiť ochrana vnútorného prostredia budov pred hlukom z vonkajšieho prostredia pri súčasnom zachovaní ostatných potrebných vlastností vnútorného prostredia.

(4) Ak by vzhľadom na charakter práce mohlo úplné a riadne používanie chráničov sluchu spôsobiť väčšie riziko pre zdravie a bezpečnosť ako ich nepoužívanie, úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva môže vo výnimočných prípadoch udeliť výnimku z povinností ustanovených osobitným predpisom. Zamestnávateľ musí o udelenie výnimky požiadať.

(5) Ak sú zamestnanci v lodnej a leteckej doprave vystavení expozícii vibráciám na celé telo, úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva môže udeliť výnimku z povinnosti zamestnávateľa bezodkladne vykonať opatrenia na zníženie expozície vibráciám podľa osobitného predpisu. Zamestnávateľ musí o udelenie výnimky požiadať a musí preukázať, že využil všetky možné technické a organizačné opatrenia na zníženie expozície vibráciám podľa osobitného predpisu.

(6) Ak sú zamestnanci vystavení expozícii vibráciám, ktoré zvyčajne neprekračujú akčné hodnoty expozície vibráciám podľa osobitného predpisu, ale vibrácie sa v čase menia a môžu prekročiť limitné hodnoty expozície vibráciám podľa osobitného predpisu, úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva môže udeliť výnimku z povinnosti zamestnávateľa bezodkladne vykonať opatrenia na zníženie expozície vibráciám podľa osobitného predpisu. Zamestnávateľ musí o udelenie výnimky požiadať a musí preukázať, že priemerné hodnoty expozície vibráciám počas pracovného týždňa sú nižšie ako limitné hodnoty expozície vibráciám a že riziká z tohto typu expozície vibráciám pri práci sú nižšie, ako sú riziká, ktoré vznikajú v dôsledku expozície vibráciám dosahujúcej limitné hodnoty.

(7) Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva môže udeliť výnimku podľa odsekov 4 až 6 po prerokovaní so zamestnávateľom, so zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a s Národným inšpektorátom práce. V rozhodnutí o udelení výnimky úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva určí podmienky, ktoré musí vzhľadom na zvláštne okolnosti zamestnávateľ splniť, aby výsledné riziká boli znížené na najnižšiu možnú mieru a aby dotknutí zamestnanci boli podrobení zdravotnému dohľadu. Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva prehodnocuje udelenú výnimku raz za štyri roky a odvolá ju bezodkladne po tom, ako pominú okolnosti, ktoré viedli k jej udeleniu. Zamestnávateľ je povinný bezodkladne informovať o zmene okolností, ktoré viedli k udeleniu výnimky. Aktuálny zoznam výnimiek udelených podľa odsekov 4 až 6 zverejní úrad verejného zdravotníctva na svojej internetovej stránke.

§ 18

Elektromagnetické pole v životnom prostredí

(1) Prevádzkovateľ generátora nízkych frekvencií, generátora vysokých frekvencií a zariadenia, ktoré takéto generátory obsahujú (ďalej len „zdroje elektromagne-

tického poľa“), je povinný zabezpečiť technické, organizačné a iné opatrenia, ktoré vylúčia alebo znížia expozíciu obyvateľov na úroveň limitov.

(2) Zdroje elektromagnetického žiarenia pri navrhovaní a uskutočňovaní stavieb musia byť zabezpečené tak, aby nedošlo k prekračovaniu limitov expozície obyvateľov.

§ 19

Zdravie pri práci

- (1) Zamestnávateľ je povinný
- vykonávať kontrolu zdravotných rizík na pracovisku a zabezpečiť ich znižovanie,
  - zabezpečiť opatrenia, ktoré znížia expozíciu zamestnancov a obyvateľov fyzikálnym, chemickým, biologickým a iným faktorom práce a pracovného prostredia na úroveň limitov,
  - zabezpečiť pre svojich zamestnancov lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci,
  - predložiť lekárovi podľa odseku 5 zoznam zamestnancov, ktorí sa podrobia lekárskej preventívnej prehliadke; v zozname zamestnancov sa uvádza meno a priezvisko zamestnanca, dátum narodenia, názov pracoviska, druh práce, dĺžka expozície, faktory práce a pracovného prostredia a výsledky hodnotenia zdravotných rizík,
  - uchovávať záznamy o výsledkoch lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce najmenej 20 rokov od skončenia práce,
  - oznamovať regionálnemu úradu verejného zdravotníctva všetky informácie súvisiace s výskytom porúch zdravia u zamestnancov,
  - zamestnávať len osoby zdravotne a odborne spôsobilé na určený druh práce,
  - dodržiavať schválené technologické postupy a prevádzkové poriadky,
  - zohľadňovať v pracovnom procese špecifické zdravotné riziká,
  - vytvárať zamestnancom a mladistvým pri príprave na budúce povolanie podmienky podporujúce zdravie.

(2) Lekárska preventívna prehliadka vo vzťahu k práci sa vykonáva

- pred nástupom do práce,
- v súvislosti s výkonom práce,
- pred zmenou pracovného zaradenia,
- pri skončení pracovného pomeru.

(3) Lekárska preventívna prehliadka vo vzťahu k práci sa vykonáva

- pri pracovnej činnosti druhej kategórie jedenkrát za tri roky,
- pri pracovnej činnosti tretej a štvrtej kategórie jedenkrát ročne,
- pri prácach, pri ktorých sa vyžaduje osobitná zdravotná spôsobilosť, v intervaloch podľa osobitného predpisu.

(4) Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva môže nariadiť zamestnávateľovi vykonanie mimoriadnej lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci, ak sa výrazne zmenia faktory práce a pracovného prostredia alebo zdravotné riziká alebo dôjde k závažným zmenám zdravotného stavu zamestnancov vo vzťahu k vykonávanej práci.

(5) Lekársku preventívnu prehliadku vo vzťahu k práci vykonáva lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore ortopédia, oftalmológia alebo všeobecné lekárstvo alebo lekár s certifikátom v certifikačnom odbore klinické pracovné lekárstvo alebo klinická toxikológia.²⁵⁾ Lekársku preventívnu prehliadku vo vzťahu k práci u tehotných žien, matiek a dojčiacich žien v súvislosti s výkonom práce vykonáva lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodnictvo. Lekársku preventívnu prehliadku vo vzťahu k práci u mladistvých pred nástupom do práce vykonáva lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecná starostlivosť o deti a dorast.

(6) Lekár zaznamenáva všetky výsledky vyšetrení lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci spolu s posudkom o zdravotnej spôsobilosti na výkon práce do zdravotnej dokumentácie a záver posudku bez údajov o zdravotnom stave odovzdá zamestnávateľovi písomne.

(7) Náklady, ktoré vznikli v súvislosti s výkonom lekárskej preventívnej prehliadok vo vzťahu k práci, uhrádza zamestnávateľ.

§ 20

Rizikové práce

(1) Podľa miery výskytu a hodnotenia zdravotných rizík, faktorov práce a pracovného prostredia a na základe zmien zdravotného stavu zamestnancov sa pracovné činnosti zaraďujú do štyroch kategórií.

(2) Do prvej kategórie sa zaraďujú pracovné činnosti, v ktorých nie je riziko poškodenia zdravia zamestnanca vplyvom práce a pracovného prostredia.

(3) Do druhej kategórie sa zaraďujú pracovné činnosti, pri ktorých faktory práce a pracovného prostredia neprekračujú limity ustanovené osobitnými predpismi a úroveň zdravotných rizík nepoškodí zdravie.

(4) Do tretej kategórie sa zaraďujú pracovné činnosti, pri ktorých

- nie je expozícia zamestnanca faktorom práce a pracovného prostredia znížená technickými opatreniami na úroveň stanoveného limitu a na zníženie zdravotného rizika je potrebné vykonať organizačné opatrenia a použiť osobné ochranné pracovné prostriedky,
- je expozícia zamestnanca faktorom práce a pracovného prostredia znížená technickými opatreniami na úroveň stanoveného limitu, ale vzájomná kombinácia a pôsobenie faktorov práce a pracovného prostredia môže poškodiť zdravie,

²⁵⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 743/2004 Z. z. o spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 179/2005 Z. z.

c) nie sú stanovené limity, ale expozícia faktorom práce a pracovného prostredia môže u zamestnanca spôsobiť poškodenie zdravia.

(5) Do štvrtej kategórie sa zaraďujú pracovné činnosti, pri ktorých nie je možné znížiť technickými opatreniami expozíciu zamestnanca faktorom práce a pracovného prostredia na úroveň stanovenú limitom, expozícia faktorom práce a pracovného prostredia prekračuje limity a je potrebné vykonať organizačné opatrenia a použiť osobné ochranné pracovné prostriedky. Do štvrtej kategórie sa zaraďujú aj pracovné činnosti, ktoré podľa miery expozície jednotlivým faktorom práce a pracovného prostredia patria do tretej kategórie, ale vzájomná kombinácia faktorov zvyšuje riziko poškodenia zdravia. Prácu zaradenú do štvrtej kategórie môže zamestnanec vykonávať len výnimočne a na časovo obmedzené obdobie.

(6) Rizikovou prácou je pracovná činnosť tretej a štvrtej kategórie. O zaradení pracovných činností do tretej a štvrtej kategórie rozhoduje regionálny úrad verejného zdravotníctva.

(7) Návrhy na zaradenie pracovnej činnosti do rizikových prác predkladá regionálnemu úradu verejného zdravotníctva zamestnávateľ. Rizikové práce môže určiť regionálny úrad verejného zdravotníctva aj z vlastného podnetu.

(8) Zamestnávateľ je povinný bezodkladne oznámiť regionálnemu úradu verejného zdravotníctva každú zmenu podmienok výkonu pracovnej činnosti, ktorá by mohla mať vplyv na jej zaradenie do príslušnej kategórie, a je povinný viesť a uchovávať evidenciu o každom zamestnancovi, ktorý vykonáva rizikovú prácu. Zamestnávateľ musí každoročne k 31. decembru vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a opatreniach vykonaných na ich zníženie alebo odstránenie a predložiť ju regionálnemu úradu verejného zdravotníctva.

§ 21

Optické žiarenie pri práci

(1) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť dostatočné osvetlenie pracovných priestorov.

(2) Pracoviská, v ktorých je potrebné združené osvetlenie ako trvalé doplnenie nedostatočného denného osvetlenia svetlom zo zdrojov umelého osvetlenia alebo pracoviská bez denného osvetlenia, možno prevádzkovať len v prípade, ak z technických alebo prevádzkových príčin nie je možné zabezpečiť denné osvetlenie.

(3) Zamestnávateľ, ktorý používa alebo prevádzkuje zdroje optického žiarenia, je povinný zabezpečiť opatrenia na ochranu zdravia a bezpečnosť zamestnancov, ktoré vylúčia alebo znížia expozíciu zamestnancov škodlivým zložkám optického žiarenia na úroveň limi-

tu; za škodlivé zložky optického žiarenia sa považujú ultrafialové žiarenie, infračervené žiarenie, laserové žiarenie a modrá zložka viditeľného žiarenia, ak presahuje úroveň limitov.

§ 22

Záťaž teplom a chladom pri práci

(1) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť opatrenia, ktoré vylúčia alebo znížia nepriaznivé účinky faktorov tepelno-vlhkostnej mikroklimy na zdravie zamestnancov na úroveň limitu.

(2) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť

- a) na pracoviskách s trvalým výkonom práce dodržiavanie prípustných mikroklimatických podmienok v závislosti od tepelnej produkcie organizmu zamestnanca,
- b) výkon práce zamestnancov tak, aby neboli prekračované dlhodobé a krátkodobé únosné tepelné záťaže na takých pracoviskách, kde nemožno dodržať prípustné mikroklimatické podmienky z dôvodu tepelnej záťaže z technológie, ako aj na ostatných pracoviskách za mimoriadne teplých dní,
- c) dodržiavanie prípustných povrchových teplôt pevných materiálov a kvapalín, s ktorými prichádza do kontaktu pokožka zamestnanca,
- d) vhodný ochranný odev a pitný režim pri zvýšenej záťaži teplom alebo chladom.

§ 23

Fyzická, psychická a senzorická záťaž pri práci

(1) Zamestnávateľ je v ochrane zdravia pri práci pred nadmernou fyzickou záťažou povinný

- a) vylúčiť alebo znížiť nepriaznivé účinky nadmernej fyzickej záťaže na zdravie zamestnancov na úroveň limitu,
- b) usporiadať a vybaviť pracoviská a pracovné miesta v súlade s ergonomickými zásadami a požiadavkami fyziológie práce,
- c) dodržiavať najvyššie prípustné hodnoty celkovej a lokálnej fyzickej záťaže zamestnancov,
- d) dodržiavať limitné hodnoty vynakladaných svalových síl a frekvencie pohybov,
- e) dodržiavať smerné hmotnostné hodnoty pri manipulácii s bremenami, ako aj požiadavky uvedené v osobitnom predpise.²⁶⁾

(2) Zamestnávateľ je v ochrane zdravia pri práci pred nadmernou psychickou a senzorickou záťažou povinný

- a) zabezpečiť identifikáciu nadmernej psychickej a senzorickej záťaže zamestnancov,
- b) vykonávať opatrenia na predchádzanie nadmernej psychickej a senzorickej záťaži,
- c) dodržiavať požiadavky podľa osobitného predpisu.²⁷⁾

²⁶⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 204/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci s bremenami.

²⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 247/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami.

§ 24

Činnosti vedúce k ožiareniu

(1) Činnosť vedúca k ožiareniu je ľudská aktivita, ktorá vedie k ožiareniu osôb

- a) umelým zdrojom ionizujúceho žiarenia okrem prípadu ožiarenia v ohrození,
- b) prírodným ionizujúcim žiarením v prípadoch, keď sú materiály s obsahom prírodných rádionuklidov spracúvané pre ich rádioaktívne, štiepne alebo množivé charakteristiky.

(2) Činnosti vedúce k ožiareniu sú

- a) činnosti, na ktorých vykonávanie je potrebné povolenie podľa tohto zákona,
- b) činnosti, ktoré sa oznamujú podľa tohto zákona.

§ 25

Povoľovanie činností vedúcich k ožiareniu, činností dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany a uvádzania rádioaktívnych látok a kontaminovaných predmetov do životného prostredia

(1) Činnosti uvedené v odsekoch 2 až 4 možno vykonávať len na základe povolenia vydaného úradom verejného zdravotníctva na žiadosť fyzickej osoby-podnikateľa alebo právnickej osoby.

(2) Povolenie úradu verejného zdravotníctva je potrebné na vykonávanie týchto činností vedúcich k ožiareniu:

- a) na prevádzku jadrových zariadení a etapy vyradovania jadrových zariadení a zariadení na ťažbu a spracovanie uránovej rudy,
- b) na pridávanie rádionuklidov do spotrebných výrobkov a predmetov, do liečiv a do zdravotníckych výrobkov; na dovoz a vývoz takýchto výrobkov,
- c) na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia na ožarovanie potravín, predmetov bežného používania a iných materiálov, na nedeštruktívnu röntgenovú alebo gama defektoskopiu, na karotážne práce, na priemyslové ožarovanie predmetov a na priemyslové indikačné zariadenia,
- d) na vykonávanie inštalácie, údržby a opráv zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- e) na zber a na likvidáciu rádioaktívnych žiaričov vrátane ionizačných hlásičov požiaru,
- f) na výrobu, distribúciu, predaj a prenájom zdrojov ionizujúceho žiarenia, ktoré sa oznamujú alebo povoľujú, a na výrobu ionizačných hlásičov požiaru, na dovoz a na vývoz zdrojov ionizujúceho žiarenia z krajín mimo Európskej únie,
- g) na prepravu vysokoaktívnych zdrojov ionizujúceho žiarenia, rádioaktívnych odpadov a vyhorelého jadrového paliva,
- h) na nakladanie s rádioaktívnymi rezíduami, s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom,
- i) na pracoviskách so zvýšeným prírodným ionizujúcim žiarením v prípade, že aj po vykonaní opatrení na obmedzenie ožiarenia sú naďalej prekročené smerné hodnoty na vykonanie opatrení,
- j) na používanie otvorených rádioaktívnych žiaričov

a uzavretých rádioaktívnych žiaričov, ak tento zákon neustanovuje inak,

- k) na prevádzku urýchľovačov častíc, pri ktorých prevádzke vzniká žiarenie s energiou väčšou ako 1 MeV.

(3) Povolenie úradu verejného zdravotníctva je potrebné na vykonávanie týchto činností dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany:

- a) vykonávanie skúšok zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- b) poskytovanie služieb osobnej dozimetrie,
- c) určovanie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti základových pôd stavebného pozemku a objemovej aktivity radónu v ovzduší stavieb,
- d) určovanie obsahu rádionuklidov v stavebných výrobkoch, vo vode, v zložkách životného prostredia, v potravinovom reťazci a v iných materiáloch a predmetoch na účely hodnotenia ožiarenia osôb a regulácie spotreby potravín,
- e) vydávanie sprievodných listov otvorených rádioaktívnych žiaričov a osvedčení uzavretých rádioaktívnych žiaričov,
- f) poskytovanie služieb monitorovania ionizujúceho žiarenia na pracovisku alebo v jeho okolí na účely hodnotenia ožiarenia osôb,
- g) poskytovanie odbornej prípravy na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu a činností dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany.

(4) Povolenie úradu verejného zdravotníctva je potrebné na uvádzanie rádioaktívnych látok a kontaminovaných predmetov do životného prostredia, ich druhotné využitie, spaľovanie, skladovanie a ukladanie.

(5) Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva vydá povolenie fyzickej osobe-podnikateľovi alebo právnickej osobe, ak majú odborného zástupcu, ktorý spĺňa podmienky podľa odseku 6; to neplatí, ak podmienky podľa odseku 6 spĺňa fyzická osoba-podnikateľ. Odborný zástupca musí byť zamestnancom fyzickej osoby-podnikateľa alebo právnickej osoby, ktorá o vydanie povolenia žiada.

(6) Odborný zástupca musí

- a) byť spôsobilý na právne úkony v celom rozsahu,
- b) byť zdravotne spôsobilý,
- c) byť bezúhonný,
- d) mať požadovanú kvalifikáciu a odbornú prax,
- e) mať osvedčenie o odbornej spôsobilosti na činnosť, na ktorú žiada fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba vydať povolenie.

(7) Zdravotná spôsobilosť na prácu so zdrojmi ionizujúceho žiarenia sa preukazuje výsledkami lekárskeho preventívneho prehliadok. Pri podozrení, že pracovník so zdrojmi ionizujúceho žiarenia prijal jednorazovú efektívnu dávku ožiarenia väčšiu ako 100 mSv, a pri podozrení na ochorenie alebo poškodenie zdravia, ktoré môže viesť k zmene jeho zdravotnej spôsobilosti na prácu so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, úrad verejného zdravotníctva nariadi vykonanie mimoriadnej lekárskej preventívnej prehliadky (§ 19 ods. 4).

(8) Za bezúhonnú sa na účely vydávania povolenia na činnosti podľa odsekov 2 až 4 považuje fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trest-

ný čin alebo za trestný čin spáchaný z neobstaranosti v súvislosti s výkonom činnosti, na ktorú žiada fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba vydať povolenie.

(9) Požadovanou kvalifikáciou a odbornou praxou sa na účely vydávania povolenia na činnosti podľa odsekov 2 až 4 rozumie

- a) ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore verejné zdravotníctvo a najmenej dvojročná odborná prax,
- b) ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v lekárskom odbore štúdia, vo farmaceutickom odbore, v prírodovednom odbore alebo v technickom odbore a najmenej trojročná odborná prax,
- c) ukončené vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v odbore verejné zdravotníctvo a najmenej štvorročná odborná prax,
- d) ukončené vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v prírodovednom odbore alebo v technickom odbore a najmenej päťročná odborná prax,
- e) ukončené úplné stredné odborné vzdelanie technického smeru a najmenej sedemročná odborná prax.

(10) Žiadateľ v žiadosti o vydanie povolenia na činnosti podľa odsekov 2 až 4 uvedie

- a) obchodné meno, právnu formu, sídlo a identifikačné číslo, ak bolo pridelené, ak je žiadateľ právnická osoba, alebo meno, obchodné meno, miesto podnikania a identifikačné číslo, ak bolo pridelené, ak je žiadateľ fyzická osoba-podnikateľ,
- b) činnosť, na ktorú žiada vydať povolenie,
- c) miesto výkonu činnosti,
- d) meno priezvisko a bydlisko osoby alebo osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom, ak je žiadateľom právnická osoba,
- e) meno, priezvisko a bydlisko odborného zástupcu.

(11) Žiadateľ k žiadosti o vydanie povolenia na činnosti podľa odsekov 2 až 4 priloží

- a) doklad o dosiahnutom vzdelaní,
- b) doklad alebo čestné vyhlásenie o dĺžke odbornej praxe,
- c) osvedčenie o odbornej spôsobilosti na činnosť, na ktorú žiada vydať povolenie,
- d) doklad o zdravotnej spôsobilosti na prácu so zdrojmi ionizujúceho žiarenia,
- e) výpis z registra trestov, ktorý nesmie byť starší ako tri mesiace,
- f) charakteristiku plánovanej činnosti a technického vybavenia,
- g) osvedčenie o akreditácii v prípade žiadosti o vydanie povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu a na činnosti dôležité z hľadiska radiačnej ochrany.

(12) Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva vydá povolenie, ak žiadosť má požadované náležitosti a žiadateľ alebo odborný zástupca žiadateľa splňa podmienky podľa odseku 6.

(13) Rozhodnutie o vydaní povolenia obsahuje

- a) obchodné meno, právnu formu, sídlo a identifikačné číslo, ak bolo pridelené, ak je žiadateľ právnická osoba, alebo meno, obchodné meno, miesto podnikania a identifikačné číslo, ak bolo pridelené, ak je žiadateľ fyzická osoba-podnikateľ,

- b) mená štatutárných zástupcov a ich bydlisko, ak je žiadateľom právnická osoba,
- c) špecifikáciu povolovanej činnosti,
- d) dobu platnosti povolenia,
- e) podmienky na vykonávanie činnosti,
- f) meno, priezvisko a bydlisko odborného zástupcu, ak bol ustanovený,
- g) schválenú dokumentáciu.

(14) Povolenie platí päť rokov od jeho vydania, ak nie je v povolení určený kratší čas platnosti.

(15) Držiteľ povolenia je povinný oznámiť úradu verejného zdravotníctva každú zmenu skutočností, na ktorých základe bolo povolenie vydané, a to do 15 dní odo dňa ich vzniku.

(16) Na žiadosť držiteľa povolenia môže úrad verejného zdravotníctva predĺžiť platnosť povolenia najviac o päť rokov, ak držiteľ povolenia požiada o predĺženie platnosti povolenia najneskôr 30 dní pred uplynutím doby platnosti povolenia.

(17) Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva povolenie zmení, ak držiteľ povolenia požiada o zmenu osoby alebo osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom, alebo o zmenu osoby odborného zástupcu. Úrad verejného zdravotníctva môže povolenie zmeniť, ak sa zmenia podmienky na vykonávanie činnosti, na ktorú bolo povolenie vydané.

(18) Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva povolenie zruší, ak držiteľ povolenia

- a) požiada o zrušenie povolenia,
- b) jeho odborný zástupca prestal splňať podmienky podľa odseku 6, alebo
- c) závažným spôsobom, alebo opakovane porušuje všeobecne záväzné právne predpisy súvisiace s vykonávanou činnosťou a podmienky uvedené v povolení.

(19) Platnosť povolenia zaniká

- a) uplynutím doby platnosti povolenia, ak držiteľ povolenia nepožiadala o predĺženie jeho platnosti podľa odseku 16,
- b) smrťou fyzickej osoby alebo jej vyhlásením za mŕtvu,
- c) zánikom právnickej osoby.

(20) Fyzická osoba-podnikateľ a právnická osoba, ktoré na základe povolenia vykonávajú činnosti podľa odseku 2, sú povinné

- a) zabezpečiť opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov a obyvateľstva pred účinkami ionizujúceho žiarenia,
- b) zabezpečiť kvalitatívne a kvantitatívne monitorovanie ionizujúceho žiarenia a rádionuklidov, ktoré vznikajú alebo sa uvoľňujú v dôsledku ich činnosti v pracovnom a v životnom prostredí v okolí pracoviska,
- c) zabezpečiť sústavný dozor nad dodržiavaním požiadaviek na zabezpečenie ochrany zdravia pred ionizujúcim žiarením,
- d) oznamovať skutočnosti dôležité z hľadiska ochrany zdravia pred ionizujúcim žiarením, zasielať doklady a predkladať správy o zabezpečení ochrany zdravia pred ionizujúcim žiarením úradu verejného zdravotníctva v rozsahu a v lehotách stanovených v povolení na vykonávanie činnosti vedúcej k ožiareniu,

- e) oznamovať úradu verejného zdravotníctva evidované údaje do centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia a centrálného registra dávok,
- f) bezodkladne oznámiť úradu verejného zdravotníctva každé prekročenie limitov ožiarovania a každú radiačnú udalosť, radiačnú nehodu alebo radiačnú haváriu,
- g) zabezpečiť zdroje ionizujúceho žiarenia proti ich od cudzeniu,
- h) obmedzovať produkciu rádioaktívnych odpadov na nevyhnutnú mieru,
- i) viesť evidenciu rádioaktívnych odpadov podľa druhov odpadov tak, aby bola zrejmá ich charakteristika pre bezpečné nakladanie s nimi a dodržiavať podmienky bezpečného nakladania s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi a pravidelne vyhodnocovať ich dodržiavanie, najmenej však raz za rok,
- j) odovzdať inštitucionálne rádioaktívne odpady a nepoužívané rádioaktívne žiariče na ich spracovanie, úpravu a uloženie oprávneným organizáciám,
- k) uzavrieť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú iným osobám v súvislosti s výkonom činnosti, na ktorú bolo vydané povolenie; toto poistenie musí trvať po celý čas platnosti povolenia,
- l) zabezpečiť odborné vzdelávanie pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia a základnú a periodickú odbornú prípravu odborného zástupcu a zamestnancov, ktorí riadia práce so zdrojmi ionizujúceho žiarenia,
- m) zabezpečiť materiálnu a organizačnú pripravenosť na prípady radiačnej nehody alebo radiačnej havárie a pravidelne poučovať osoby o havarijnom pláne a spôsoboch radiačnej ochrany pri radiačnej nehode alebo radiačnej havárii,
- n) pred zrušením pracoviska so zdrojmi ionizujúceho žiarenia odstrániť všetky zdroje ionizujúceho žiarenia a rádioaktívne odpady z pracoviska a vykonať dekontamináciu pracovných plôch a priestorov, technologických a technických zariadení, v ktorých sa vykonávali činnosti s otvorenými rádioaktívnymi žiaričmi.

(21) Fyzická osoba-podnikateľ a právnická osoba, ktoré na základe povolenia vykonávajú činnosti podľa odseku 3, sú povinné

- a) plniť povinnosti podľa odseku 20 písm. c), d), e) a l),
- b) viesť a uchovávať predpísanú dokumentáciu.

(22) Fyzická osoba-podnikateľ a právnická osoba, ktoré na základe povolenia vykonávajú činnosti podľa odseku 4, sú povinné

- a) zabezpečiť, aby do životného prostredia boli uvádzané len rádioaktívne látky a kontaminované látky, ktorých aktivita je taká nízka, že jej ďalšie znižovanie nie je na základe optimalizácie radiačnej ochrany odôvodnené, pričom ožiarovanie obyvateľstva nimi spôsobené je nižšie ako prípustné hodnoty,
- b) zabezpečiť, aby rádioaktívne látky, ktoré obsahujú rádionuklidy s krátkym polčasom premeny, boli

uvádzané do životného prostredia až po vymretí krátko žijúcich rádionuklidov,

- c) voliť také spôsoby uvádzania, ktoré zabezpečia čo najnižšiu záťaž obyvateľstva a životného prostredia a ktoré zabezpečia, že v životnom prostredí nedôjde k ich koncentrácii do úrovni, ktoré by spôsobovali neodôvodnené ožiarovanie,
- d) zabezpečiť, aby pred uvedením rádioaktívnych látok do životného prostredia boli stanovené úrovne rádioaktívnej kontaminácie všetkých rádioaktívne kontaminovaných látok uvádzaných do životného prostredia,
- e) viesť evidenciu uvádzania rádioaktívnych látok do životného prostredia.

(23) Fyzická osoba-podnikateľ a právnická osoba, ktoré vykonávajú činnosti na pracovisku, na ktorom je riziko ožiarovania zamestnancov zvýšeným prírodným ionizujúcim žiarením, sú povinné zabezpečiť

- a) monitorovanie radiačnej situácie, ktorým sa preukáže úroveň ožiarovania zamestnancov,
- b) vykonanie opatrení na obmedzenie ožiarovania zamestnancov a kontrolovať ich účinnosť, ak sa monitorovaním zistí, že na pracovisku sú prekročené smerné hodnoty pre vykonanie opatrení na obmedzenie ožiarovania zamestnancov prírodným ionizujúcim žiarením.

(24) Za bezpečné nakladanie s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi od ich vzniku až po ich prevzatie na úpravu a na ukladanie zodpovedá pôvodca inštitucionálnych rádioaktívnych odpadov.

(25) Nakladanie s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi, ktorých pôvodca nie je známy, môže vykonávať len právnická osoba alebo fyzická osoba-podnikateľ na základe povolenia úradu verejného zdravotníctva podľa odseku 2 písm. h). Úrad verejného zdravotníctva určí právnickú osobu alebo fyzickú osobu-podnikateľa, ktorá má povolenie na nakladanie s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi, ktorých pôvodca nie je známy; v rozhodnutí vymedzí rozsah nakladania s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi a spôsob jeho úhrady.

(26) Náklady na nakladanie s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi, ktorých pôvodca nie je známy, uhrádza Štátny fond likvidácie jadroenergetických zariadení a nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi.²⁸⁾ Ak sa pôvodca inštitucionálnych rádioaktívnych odpadov dodatočne zistí, je povinný uhradiť náklady vzniknuté pri nakladaní s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi tomuto fondu.

§ 26

Oznamovanie činností vedúcich k ožiarovaniu

(1) Fyzická osoba-podnikateľ a právnická osoba sú povinné oznámiť úradu verejného zdravotníctva vykonávanie týchto činností vedúcich k ožiarovaniu:

- a) vykonávanie vyšetrení röntgenovým kostným denzitometrom,

²⁸⁾ § 4 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 254/1994 Z. z. o Štátnom fonde likvidácie jadroenergetických zariadení a nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v znení neskorších predpisov.

- b) používanie rádionuklidov pri laboratórnych vyšetreniach metódou rádioimunoanalýzy,
- c) používanie röntgenfluorescenčných analyzátorov,
- d) používanie kalibračných rádioaktívnych žiaričov, ktorých aktivita neprekračuje stonásobok aktivity podľa osobitného predpisu,
- e) používanie mikroštruktúrálnych röntgenových zariadení, laboratórnych a meracích prístrojov a zariadení, technických röntgenových zariadení na kontrolu kvality výrobkov skonštruovaných tak, že na ktoromkoľvek voľne prístupnom mieste vo vzdialenosti 0,1 m od povrchu zariadenia príkon dávkového ekvivalentu je menší ako 10 mikroSv/h,
- f) používanie zariadení obsahujúcich rádioaktívne žiarice, ktorých aktivita neprekračuje stonásobok aktivity, ktorá umožňuje vyňatie rádioaktívnej látky spod administratívnej kontroly,
- g) používanie röntgenového prístroja na kontrolu obsahu batožín,
- h) používanie technického röntgenového zariadenia na kontrolu kvality výrobkov,
- i) používanie otvorených rádioaktívnych žiaričov, pri ktorých súčet podielov aktivít jednotlivých rádionuklidov a hodnôt aktivít týchto rádionuklidov, ktoré umožňujú vyňatie rádioaktívnej látky spod administratívnej kontroly, je väčší ako jeden, ale menší ako desať a súčasne súčet podielov hmotnostných aktivít jednotlivých rádionuklidov a hodnôt hmotnostných aktivít týchto rádionuklidov, ktoré umožňujú vyňatie rádioaktívnej látky spod administratívnej kontroly, je väčší ako jeden,
- j) používanie uzavretých rádioaktívnych žiaričov, pri ktorých súčet podielov aktivít jednotlivých rádionuklidov a hodnôt aktivít týchto rádionuklidov, ktoré umožňujú vyňatie rádioaktívnej látky spod administratívnej kontroly, je väčší ako jeden a menší alebo sa rovná 100 a súčasne súčet podielov hmotnostných aktivít jednotlivých rádionuklidov a hodnôt hmotnostných aktivít týchto rádionuklidov, ktoré umožňujú vyňatie rádioaktívnej látky spod administratívnej kontroly, je väčší ako jeden.

(2) Oznamovacia povinnosť sa vzťahuje aj na činnosti vedúce k ožiareniu vykonávané externými dodávateľmi v kontrolovanom pásme pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.

(3) Oznámenie o plánovanom vykonávaní činnosti vedúcej k ožiareniu podliehajúcej zaevidovaniu musí byť doručené na úrad verejného zdravotníctva najneskôr posledný pracovný deň pred začatím plánovanej činnosti.

(4) Oznámené činnosti vedúce k ožiareniu úrad verejného zdravotníctva zaeviduje a do 30 dní odo dňa oznámenia vydá o zaevidovaní potvrdenie.

(5) Oznámenie o plánovanom vykonávaní činnosti vedúcej k ožiareniu podľa odseku 1 musí obsahovať tieto údaje:

- a) obchodné meno, právnu formu, sídlo a identifikačné číslo, ak bolo pridelené, ak je oznamovateľ právnická osoba, alebo meno, obchodné meno, miesto podnikania a identifikačné číslo, ak bolo pridelené, ak je oznamovateľ fyzická osoba-podnikateľ,

- b) opis činnosti vedúcej k ožiareniu,
- c) miesto používania zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- d) dátum začatia činnosti vedúcej k ožiareniu,
- e) špecifikáciu zdrojov ionizujúceho žiarenia, ich počet a predpokladaný spôsob skončenia činnosti vedúcej k ožiareniu so zdrojmi ionizujúceho žiarenia,
- f) meno, priezvisko a bydlisko osoby alebo osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom, ak je žiadateľom právnická osoba.

(6) Externí dodávatelia služieb pri činnostiach vedúcich k ožiareniu sú povinní písomne oznámiť úradu verejného zdravotníctva na účely zaevidovania

- a) obchodné meno, právnu formu, sídlo a identifikačné číslo, ak bolo pridelené, ak je oznamovateľ právnická osoba, alebo meno, obchodné meno, miesto podnikania a identifikačné číslo, ak bolo pridelené, ak je oznamovateľ fyzická osoba-podnikateľ,
- b) meno, priezvisko a bydlisko osoby alebo osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom, ak ide o právnickú osobu,
- c) opis a rozsah vykonávanej činnosti vedúcej k ožiareniu,
- d) miesto a dátum začatia činnosti vedúcej k ožiareniu,
- e) identifikačné údaje o držiteľovi povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu, na pracovisku ktorého budú vykonávať činnosť vedúcu k ožiareniu,
- f) meno, priezvisko, bydlisko a štátne občianstvo odborného zástupcu pre radiačnú ochranu,
- g) kópiu osvedčenia o odbornej spôsobilosti odborného zástupcu pre radiačnú ochranu.

(7) Fyzická osoba-podnikateľ a právnická osoba vykonávajúce na základe oznámenia činnosti podľa odseku 1 sú povinné

- a) používať zdroje ionizujúceho žiarenia podľa návodu na používanie,
- b) viesť a uchovávať evidenciu zdrojov ionizujúceho žiarenia v predpísanom rozsahu päť rokov od skončenia činnosti vedúcej k ožiareniu,
- c) bezodkladne oznámiť úradu verejného zdravotníctva každú zmenu údajov podľa odseku 5 písm. a) a b) a skončenie činnosti so zdrojmi ionizujúceho žiarenia do troch dní po ich skončení,
- d) oznamovať úradu verejného zdravotníctva každé nadobudnutie zdroja ionizujúceho žiarenia, jeho odovzdanie inej osobe a skončenie činnosti so zdrojmi ionizujúceho žiarenia do troch dní po skončení činnosti do centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- e) zabezpečiť bezpečné skončenie činnosti so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.

§ 27

Výchovné a výchovno-vzdelávacie zariadenia pre deti a mladistvých

(1) Výchovné a výchovno-vzdelávacie zariadenie pre deti a mladistvých musí zohľadňovať vekové, zdravotné, fyzické a psychické osobitosti detí a mladistvých a môže sa zriadiť len v prostredí, ktoré svojimi vplyvmi neohrozí alebo nepoškodí zdravie detí a mladistvých.

(2) Výchovné zariadenia pre deti sú aj zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

- (3) Prevádzkovateľ výchovného alebo výchovno-vzdelávacieho zariadenia pre deti a mladistvých je povinný
- a) zabezpečovať kontrolu ukazovateľov kvality pitnej vody a pri zásobovaní vodou z vlastného zdroja uchovávať o kontrolách záznamy,
  - b) zabezpečovať stravovanie podľa § 29,
  - c) pravidelne čistiť a udržiavať vonkajšie priestory výchovného alebo výchovno-vzdelávacieho zariadenia iba prostriedkami, ktoré nie sú klasifikované ako nebezpečné,²⁹⁾ a kontrolovať dodržanie normatívo- v prístupného množstva mikrobiálneho znečistenia,
  - d) dodržiavať protiepidemické opatrenia podľa § 33 ods. 2,
  - e) v zariadení pre deti predškolského veku (ďalej len „predškolské zariadenie“) zabezpečiť, aby osoba zodpovedná za každodenné prijímanie detí do zariadenia pre deti predškolského veku prijala dieťa pozorlivé z ochorenia iba na základe vyšetrenia jeho zdravotného stavu ošetrovateľom,
  - f) v predškolskom zariadení a v ubytovacom zariadení detí zabezpečiť izoláciu dieťaťa od ostatných detí, ak dieťa počas dňa prejavilo príznaky akútneho prenosného ochorenia, zabezpečiť nad ním dočasný dohľad a bez meškania informovať zákonného zástupcu.
- (4) Ustanovenie odseku 3 písm. e) sa primerane vzťahuje aj na prevádzkovateľa ubytovacieho zariadenia pre deti.

§ 28

Zotavovacie podujatia

- (1) Zotavovacie podujatie je organizovaný pobyt pre najmenej 15 detí vo veku do 15 rokov na čas dlhší ako štyri dni.
- (2) Organizátor zotavovacieho podujatia je povinný
- a) splniť povinnosti uvedené v § 27 ods. 3 písm. c) a d),
  - b) písomne oznámiť organizáciu zotavovacieho podujatia najmenej 30 dní pred jeho začatím regionálnemu úradu verejného zdravotníctva,
  - c) dodržiavať denný režim, ktorý zohľadňuje vekové, zdravotné, fyzické a psychické osobitosti detí,
  - d) zabezpečiť zdravotnú starostlivosť na zotavovacom podujatí najmenej jednou odborne spôsobilou osobou na 130 detí,
  - e) zabezpečiť lekárníčku prvej pomoci,
  - f) zabezpečiť starostlivosť lekára podľa územného obvodu zotavovacieho podujatia,
  - g) poučiť osoby na zotavovacom podujatí o predchádzaní ochoreniam a iným poruchám zdravia,
  - h) uchovávať povinnú dokumentáciu šesť mesiacov od skončenia podujatia,
  - i) informovať zákonného zástupcu o ochorení alebo inej poruche zdravia dieťaťa na podujatí.
- (3) Pri organizovanom pobyte detí, ktorý nie je zotavovacím podujatím, musí organizátor zabezpečiť
- a) také podmienky, ktoré neohrozia zdravie,
  - b) zdroj zdravotne bezchybnej pitnej vody (§ 11 ods. 2),
  - c) účasť len zdravotne spôsobilých osôb.
- (4) Povinnosti podľa odseku 3 sa nevzťahujú na podujatia organizované pre deti v rodinnom alebo obdobnom pomere.

§ 29

Zariadenia spoločného stravovania

(1) Zariadenia spoločného stravovania sú zariadenia, ktoré poskytujú stravovacie služby spojené s výrobou, prípravou a podávaním pokrmov a nápojov na pracoviskách, v školských zariadeniach, školách, zariadeniach sociálnych služieb, zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zdravotníckych zariadeniach, v prevádzkach verejného stravovania a na zotavovacích a iných hromadných podujatiach.

(2) Stravovacie služby možno poskytovať len v zariadeniach, ktoré spĺňajú požiadavky na prevádzku, stavebno-technické riešenie, priestorové usporiadanie, vybavenie a vnútorné členenie.

(3) Prevádzkovateľ zariadenia spoločného stravovania je povinný

- a) postupovať pri výrobe pokrmov a nápojov podľa zásad správnej výrobných praxe,
- b) dodržiavať pri použití potravín podliehajúcich rýchlej skaze osobitný režim podľa osobitného predpisu,
- c) zabezpečiť, aby do výrobných priestorov a do priestorov spoločného stravovania nevstupovali neoprávnené osoby alebo zvieratá s výnimkou priestorov pre konzumáciu stravy, kde môžu vstupovať zdravotne postihnuté osoby aj v sprievode psa so špeciálnym výcvikom,³⁰⁾
- d) zabezpečiť ochranu hotových pokrmov a nápojov pred ich znehodnotením,
- e) zabezpečiť kontrolu ukazovateľov kvality pitnej vody a dodržiavania podmienok pri výrobe, príprave a podávaní pokrmov a o vykonanej kontrole viesť evidenciu,
- f) dodržiavať nutričné hodnoty vydávanej stravy pre deti a mladistvých,
- g) zabezpečiť pred výdajom stravy okrem prevádzok verejného stravovania a hromadných podujatí odber vzoriek pokrmov, ich uchovanie a o odobratých vzorkách viesť evidenciu,
- h) kontrolovať dodržiavanie osobnej hygieny, čistotu zariadenia a iných priestorov.

ŠTVRTÁ ČASŤ

MIMORIADNE UDALOSTI

§ 30

Mimoriadna udalosť

(1) Mimoriadna udalosť je na účely tohto zákona každé nepredvídané a nekontrolované ohrozenie verejného zdravia chemickými, fyzikálnymi, biologickými alebo inými faktormi.

(2) Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva pri mimoriadnych udalostiach

- a) usmerňuje ochranu verejného zdravia, ukladá opatrenia podľa odseku 3 a navrhuje opatrenia pre komi-

²⁹⁾ § 24 zákona č. 163/2001 Z. z.

³⁰⁾ § 59 ods. 3 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

- sie na riešenie mimoriadnych udalostí podľa odseku 5,
- b) vykonáva vyšetrenia a identifikáciu fyzikálnych, biologických a chemických faktorov,
  - c) podporuje systém civilnej ochrany vrátane terénnej a laboratórnej diagnostiky,
  - d) spolupracuje s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a s príslušnými orgánmi štátnej správy,
  - e) využíva systém rýchleho varovania,
  - f) zabezpečuje vyhodnotenie mimoriadnej udalosti,
  - g) zabezpečuje informovanosť obyvateľstva,
  - h) spolupracuje na medzinárodnej úrovni pri riešení mimoriadnych udalostí,
  - i) zabezpečuje informovanie Európskej komisie a Svetovej zdravotníckej organizácie.
- (3) Opatrením pri mimoriadnych udalostiach je
- a) vyhlásenie mimoriadnej udalosti systémom rýchleho varovania,
  - b) bezodkladné informovanie obyvateľov a zamestnancov príslušnej organizácie o havárii alebo inej mimoriadnej udalosti a o prostriedkoch a spôsobe ochrany pred ich možnými negatívnymi vplyvmi na zdravie,
  - c) nariadenie a určenie miesta dekontaminácie osôb a prostredia,
  - d) nariadenie na ochranu zdravia a bezpečnosti členov krízových tímov,
  - e) zákaz výroby, úpravy, úschovy, dopravy, dovozu, predaja alebo nariadenie likvidácie vecí a zvierat, ktorými sa môžu šíriť ochorenia u ľudí, okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje osobitný predpis,³¹⁾
  - f) zákaz používania pôdy,
  - g) zákaz požívania pitnej vody a požívatín,
  - h) nariadenie a odvolanie regulácie spotreby určitých druhov požívatín a vody,
  - i) mimoriadne očkovanie, podávanie protilátok a iných liečivých prípravkov ľuďom,
  - j) príkaz na varovné označenie objektov,
  - k) nariadenie a odvolanie mimoriadneho vyčlenenia lôžok pre chorých a zasiahnutých s cieľom zabezpečiť izoláciu osôb podozrivých z ochorenia alebo inej poruchy zdravia,
  - l) príkaz na osobitnú manipuláciu s mŕtvymi a vyčlenenie miest a určenie spôsobu pochovávanania zvýšeného počtu mŕtvych.

(4) Na opatrenia podľa odseku 3 sa primerane vzťahujú ustanovenia § 37 ods. 5.

(5) Návrhmi na opatrenia pri mimoriadnych udalostiach sú návrhy na

- a) ukrytie, vykonanie iného zásahu na obmedzenie expozície osôb a iné režimové opatrenia,
- b) evakuáciu, ukončenie evakuácie, dočasné presídlenie alebo trvalé presídlenie,
- c) použitie profylaktík vrátane jódovej profylaxie alebo antidót,
- d) zákaz alebo reguláciu spotreby kontaminovaných potravín a krmovín,
- e) odstránenie rádioaktívnych zvyškov, rádioaktívnej

kontaminácie alebo rádioaktívne kontaminovaných materiálov.

(6) Ustanovenie odseku 5 sa vzťahuje aj na prípady mimoriadnej radiačnej udalosti.

§ 31

Mimoriadna radiačná udalosť

(1) Mimoriadna radiačná udalosť pri činnostiach vedúcich k ožiareniu je udalosť, pri ktorej došlo k ožiareniu alebo k hrozbe ožiarenia.

(2) Mimoriadnou radiačnou udalosťou je

- a) radiačná udalosť, ktorá je mimoriadnou udalosťou, pri ktorej došlo k neplánovanému alebo neočakávanému ožiareniu osôb na úrovni nižšej ako príslušné limity ožiarenia alebo došlo k rozptýleniu rádioaktívnych látok na pracovisku alebo v jeho okolí na úrovni, ktorá zaručuje, že ožiarenie osôb spôsobené uvoľnením alebo rozptýlením rádioaktívnych látok nemôže byť na úrovni príslušných limitov ožiarenia,
- b) radiačná nehoda, ktorá je mimoriadnou udalosťou, pri ktorej v dôsledku straty kontroly nad zdrojom ionizujúceho žiarenia došlo k ožiareniu pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia na úrovni limitov ožiarenia zamestnancov alebo vyššej alebo pri ktorej došlo k neprípustnému uvoľneniu rádioaktívnych látok,
- c) radiačná havária, ktorá je mimoriadnou udalosťou, pri ktorej v dôsledku straty kontroly nad zdrojom ionizujúceho žiarenia došlo k úniku rádioaktívnych látok alebo ionizujúceho žiarenia do životného prostredia, ktorý môže spôsobiť ožiarenie obyvateľov na úrovni limitov ožiarenia obyvateľov alebo ktorý vyžaduje zavedenie opatrení na ochranu.

(3) Držiteľ povolenia na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu je v prípade radiačnej udalosti povinný

- a) vykonať opatrenia na zamedzenie ďalšieho rozvoja radiačnej udalosti, na minimalizovanie a na odstránenie jej následkov,
- b) vyhodnotiť ožiarenie a kontamináciu osôb postihnutých radiačnou udalosťou,
- c) vyšetriť príčiny radiačnej udalosti a prijať opatrenia na zamedzenie jej opakovania,
- d) oznámiť radiačnú udalosť úradu verejného zdravotníctva podľa podmienok ustanovených v povolení na vykonávanie činnosti vedúcej k ožiareniu,
- e) vykonať predbežné zistenie okolností a dôsledkov radiačnej udalosti.

(4) Držiteľ povolenia na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu je v prípade radiačnej nehody alebo radiačnej havárie v rozsahu ustanovenom schváleným havarijným plánom povinný

- a) neodkladne vykonať opatrenia zamedzujúce ďalšie zhoršovanie mimoriadnej udalosti,
- b) varovať obyvateľstvo v oblasti ohrozenia,
- c) zabezpečiť ochranu zdravia osôb v mieste radiačnej nehody alebo radiačnej havárie podľa havarijného plánu,
- d) zaznamenávať údaje o priebehu radiačnej nehody

³¹⁾ § 13 ods. 2, § 32 a § 33 ods. 9 zákona č. 488/2002 Z. z. v znení zákona č. 442/2004 Z. z.

- alebo radiačnej havárie, údaje o prijatých opatreniach, zisťovať a analyzovať príčiny radiačnej nehody alebo radiačnej havárie,
- e) predložiť správu o radiačnej nehode alebo radiačnej havárii úradu verejného zdravotníctva do šiestich týždňov,
  - f) poskytnúť špeciálne prostriedky individuálnej ochrany,
  - g) neodkladne zabezpečiť monitorovanie úniku rádioaktívnych látok a ionizujúceho žiarenia do životného prostredia a zabezpečiť likvidáciu následkov radiačnej nehody alebo radiačnej havárie,
  - h) podieľať sa na činnosti radiačnej monitorovacej siete,
  - i) vykonať predbežné zistenie okolností a dôsledkov vzniknutej situácie a poskytnúť pomoc pri zásahu.

(5) Povinnosti podľa odseku 4 sa v rozsahu ustanovenom schváleným havarijným plánom vzťahujú aj na držiteľa povolenia na prepravu rádioaktívnych látok.

PIATA ČASŤ PREVENCIA OCHORENÍ

§ 32

Prevenia neprenosných ochorení

(1) Orgány verejného zdravotníctva vykonávajú prevenciu neprenosných ochorení a iných hromadne sa vyskytujúcich porúch zdravia (ďalej „neprenosné ochorenia“) z dôvodu epidemického výskytu alebo vysokej ekonomickej nákladovosti na liečbu a invaliditu.

(2) Úrad verejného zdravotníctva v prevencii ochorení zakáže

- a) alebo obmedzí uvádzanie do obehu a používanie kozmetických výrobkov,
- b) používanie pitnej vody, ktorá nespĺňa požiadavky podľa § 11,
- c) používanie vody na kúpanie, ktorá nespĺňa požiadavky podľa § 12,
- d) alebo obmedzí prevádzku v budovách alebo v iných priestoroch.

(3) Vo veciach, ktoré nepresahujú hranice územného obvodu regionálneho úradu verejného zdravotníctva, vykonáva činnosti podľa odseku 2 písm. b) až d) regionálny úrad verejného zdravotníctva.

(4) Úrad verejného zdravotníctva a regionálny úrad verejného zdravotníctva zriaďujú na účely výkonu podpory zdravia a prevencie ochorení a iných porúch zdravia aj poradne zdravia.

§ 33

Prevenia prenosných ochorení

(1) Regionálny úrad verejného zdravotníctva v prevencii prenosných ochorení vykonáva a nariaďuje

- a) odber vzoriek a laboratórne určovanie pôvodcov prenosných ochorení v biologickom materiáli a v materiáli z prostredia,

- b) priebežné a cielené vyšetrenia prítomnosti protilátok v krvi,
- c) očkovania ohrozených skupín obyvateľstva,
- d) poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti opatrenia na zabezpečenie dispenzárnej starostlivosti o osoby vylučujúce choroboplodné zárodky,
- e) určenie podmienok na vykonávanie epidemiologicky závažných činností,
- f) opatrenia proti šíreniu prenosných ochorení zo zvierat na ľudí,
- g) opatrenia zakazujúce alebo obmedzujúce výkon povolania u osôb chorých na prenosné ochorenie alebo podozrivých z takého ochorenia,
- h) opatrenia zakazujúce alebo obmedzujúce hromadné podujatia alebo činnosť prevádzok v budovách, používanie vôd, pôdy, potravín a predmetov podozrivých z kontaminácie pôvodcami nákazy,
- i) ochrannú dezinfekciu a ničenie živočíšnych škodcov,
- j) varovné označenie objektov.

(2) Protiepidemické opatrenia v ohnisku nákazy zahŕňajú

- a) zisťovanie okolností dôležitých na vymedzenie ohniska nákazy a posúdenie príčin a spôsobov šírenia ochorenia vrátane laboratórneho vyšetrenia,
- b) nariadenie a odvolanie izolácie v domácom prostredí alebo v zdravotníckom zariadení,
- c) nariadenie a odvolanie liečby a ústavného liečenia,
- d) nariadenie očkovania, pasívnej imunizácie a podávanie profylaktickej antibiotickej liečby,
- e) nariadenie a odvolanie karantény, zdravotného dozoru a lekárskeho dohľadu vrátane vyšetrovania v termínoch určených regionálnym úradom verejného zdravotníctva,
- f) nariadenie ohniskovej dezinfekcie a ničenia živočíšnych škodcov.

(3) Opatreniam podľa odseku 1 sú povinné podrobiť sa osoby vstupujúce na územie Slovenskej republiky, ak majú príznaky alebo sú podozrivé z prenosného ochorenia. Potrebné vyšetrenia a očkovanie vykoná ošetrojúci lekár.³²⁾

(4) Opatrenia na ochranu Slovenskej republiky pred zavlečením prenosných ochorení nariaďuje a odvoláva ministerstvo, ktoré určí miesto ich vykonania, dĺžku ich trvania a zdravotnícke zariadenie na vykonanie izolácie alebo karanténnych opatrení.

(5) Opatrením na predchádzanie ochoreniam, ktoré ukladá regionálny úrad verejného zdravotníctva rozhodnutím podľa všeobecných predpisov o správnom konaní³³⁾ alebo opatrením na mieste, na ktorého ukladanie sa primerane vzťahujú ustanovenia § 37, sa rozumie nariadenie

- a) izolácie alebo liečby v domácom prostredí alebo v zdravotníckom zariadení,
- b) dezinfekcie a ničenia živočíšnych škodcov,
- c) karantény, zdravotného dozoru a lekárskeho dohľadu vrátane vyšetrovania v termínoch určených regionálnym úradom verejného zdravotníctva,

³²⁾ § 2 ods. 4 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³³⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

d) očkovania, podávania protilátok a podávania profylaktickej antibiotickej liečby.

(6) Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, zdravotnícki pracovníci, prevádzkovatelia zariadenia sociálnych služieb a prevádzkovatelia zariadenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately sú okrem opatrení uvedených v odsekoch 1 a 2 povinní

- a) hlásiť výskyt prenosného ochorenia, ktoré podlieha povinnému hláseniu podľa Zoznamu povinne hlásených prenosných ochorení, podozrení na ochorenia a nosičstiev choroboplných mikroorganizmov, ktorý je uvedený v prílohe č. 3, v rozsahu, ktorý je uvedený v prílohách č. 4 až 6; táto povinnosť sa vzťahuje aj na laboratóriá klinickej mikrobiológie,
- b) vykonávať epidemiologický dohľad a predchádzať nemocničným nákazám,
- c) vykonávať a kontrolovať opatrenia na predchádzanie vzniku prenosných ochorení a nemocničných nákaz vrátane okamžitého hlásenia epidémií, úmrtí a iných mimoriadnych epidemiologických udalostí regionálnemu úradu verejného zdravotníctva,
- d) hlásiť regionálnemu úradu verejného zdravotníctva profesijné otravy a iné hromadné ochorenia podmienené prácou,
- e) zaznamenávať všetky dôležité údaje v súvislosti s predchádzaním vzniku a šíreniu prenosných ochorení do zdravotnej dokumentácie,
- f) držiteľovi zdravotného preukazu zaznamenať do preukazu každé vyšetrenie a očkovanie v súvislosti s prenosným ochorením,
- g) postupovať podľa prevádzkového poriadku schváleného regionálnym úradom verejného zdravotníctva,
- h) poskytovať úradu verejného zdravotníctva a regionálnemu úradu verejného zdravotníctva informácie a údaje potrebné na plnenie ich úloh.

(7) Fyzické osoby-podnikatelia a právnické osoby, ktoré vykonávajú dezinfekciu alebo ničenie živočíšnych škodcov, sú povinné

- a) používať na daný účel pri svojej činnosti len prípravky určené a schválené podľa osobitného predpisu,³⁴⁾
- b) používať prípravky a postupy len v miere nevyhnutne potrebnej na dosiahnutie účelu vykonávanej činnosti,
- c) kontrolovať účinnosť a efektívnosť vykonanej činnosti.

(8) V predškolskom zariadení možno umiestniť len dieťa, ktoré

- a) je zdravotne spôsobilé na pobyt v kolektíve,
- b) neprejavuje príznaky prenosného ochorenia,
- c) nemá nariadené karanténne opatrenie.

(9) Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti podľa odseku 8 písm. a) vydá zákonnému zástupcovi alebo inej osobe, ktorá má dieťa zverené do starostlivosti³⁵⁾ (ďalej len „zákonný zástupca“), ošetrojúci lekár pred prvým

vstupom dieťaťa do predškolského zariadenia. Skutočnosť uvedené v odseku 8 písm. b) a c) potvrdzuje v písomnom vyhlásení zákonný zástupca dieťaťa pred prvým vstupom dieťaťa do predškolského zariadenia a po neprítomnosti dieťaťa v zariadení trvajúcej dlhšie ako päť dní. Vyhlásenie nesmie byť staršie ako jeden deň.

(10) Prevádzkovateľ predškolského zariadenia je povinný zabezpečiť izoláciu dieťaťa od ostatných detí, ak dieťa počas dňa prejavilo príznaky akútneho prenosného ochorenia, zabezpečiť nad ním dočasný dohľad a bez meškania informovať zákonného zástupcu.

(11) Medzi epidemiologicky závažné činnosti patria činnosti

- a) v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení,
- b) v zariadeniach, v ktorých dochádza ku kontaktu s ľudským telom,
- c) pri výrobe kozmetických výrobkov,
- d) pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín.³⁶⁾

ŠIESTA ČASŤ

ĎALŠIE POVINNOSTI FYZICKÝCH OSÔB A PRÁVNICKÝCH OSÔB

§ 34

Povinnosti fyzických osôb

(1) Fyzické osoby sú povinné

- a) dodržiavať bezpečné pracovné postupy a schválené prevádzkové poriadky,
- b) oznámiť lekárovi okolnosti dôležité na predchádzanie šíreniu prenosných ochorení a ich zmenu vrátane informácií o svojom bacilonosičstve,
- c) spolupracovať s regionálnym úradom verejného zdravotníctva pri výkone protiepidemických opatrení v ohnisku nákazy podľa § 33 ods. 2,
- d) plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam podľa § 33 ods. 5,
- e) podrobiť sa lekárske preventívnym prehliadkam vo vzťahu k práci podľa § 19 ods. 2,
- f) oznámiť nález rádioaktívnej látky.

(2) Fyzické osoby s prenosným ochorením vylučujúce choroboplné zárodky a fyzické osoby vylučujúce choroboplné zárodky bez príznakov prenosného ochorenia sú okrem opatrení podľa odseku 1 písm. b) až d) povinné

- a) zdržať sa činnosti, ktorá ohrozuje verejné zdravie,
- b) informovať o svojom bacilonosičstve pri prijatí do zariadenia sociálnych služieb alebo do zariadenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- c) oznamovať lekárovi údaje o zamestnaní a zmeny v týchto údajoch.

³⁴⁾ Zákon č. 217/2003 Z. z. o podmienkach uvedenia biocídnych výrobkov na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov znení zákona č. 434/2004 Z. z.

Zákon č. 193/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁵⁾ § 27 Občianskeho zákonníka.

§ 31, § 44 až 61 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

§ 14 až 19 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov.

³⁶⁾ § 23 ods. 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z.

(3) Ak ide o neplnoletú osobu mladšiu ako 14 rokov, zodpovedá za splnenie povinností podľa odseku 1 písm. b) a d) až f) a podľa odseku 2 písm. a) a b) jej zákonný zástupca.

§ 35

Povinnosti fyzických osôb-podnikateľov a právnických osôb

(1) Fyzické osoby-podnikatelia a právnické osoby okrem obcí sú povinné

- a) spolupracovať s orgánmi verejného zdravotníctva pri plnení ich úloh,
- b) umožniť osobám vykonávajúcim štátny zdravotný dozor výkon oprávnení podľa § 37 ods. 4 a splniť alebo strpieť opatrenia uložené podľa § 37 ods. 5,
- c) predkladať na posúdenie úradu verejného zdravotníctva alebo regionálnemu úradu verejného zdravotníctva návrhy podľa § 10 ods. 3 až 7,
- d) vypracovať a predložiť na schválenie regionálnemu úradu verejného zdravotníctva prevádzkový poriadok; to neplatí, ak fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba nemá zriadenú prevádzkareň,³⁷⁾
- e) zabezpečiť kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie zdraviu škodlivých faktorov životného prostredia a pracovného prostredia, ktoré používajú pri svojej činnosti alebo ktoré pri ich činnosti vznikajú a ktorých výskyt a prípustné hodnoty sú upravené osobitnými predpismi,
- f) kontrolovať dodržiavanie ustanovení tohto zákona svojimi podriadenými, a to aj v prípade, ak nezamestnávajú iné fyzické osoby alebo ak vykonávajú prácu s pomocou rodinných príslušníkov,
- g) zabezpečiť stanovenie výšky radónového rizika podľa postupu ustanoveného všeobecne záväzným právnym predpisom,
- h) uvádzať do obehu a používať len výrobky bezpečné pre verejné zdravie v súlade s požiadavkami ustanovenými týmto zákonom a osobitným predpisom,³⁸⁾
  - i) predávať a vydávať jedovaté látky a prípravky výhradne osobám starším ako 18 rokov; v prípade samoobslužného predaja ich môže vydávať len predavač,
  - j) vylúčiť predaj jedovatých látok a prípravkov v predajniach potravín a hračiek.

(2) Veľmi jedovaté látky a prípravky sa nesmú predávať a vydávať fyzickým osobám.

(3) Fyzické osoby-podnikatelia a právnické osoby, ktorých predmetom činnosti je kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie faktorov životného prostredia a pracovného prostredia na účely posudzovania ich možného vplyvu na zdravie, môžu túto činnosť vykonávať, len ak majú osvedčenie o akreditácii laboratórneho skúšania alebo osvedčenie o akreditácii na odber vzoriek;³⁹⁾ osvedčenie sa nevyžaduje, ak ide o zisťovanie fyzikálnych faktorov.

§ 36

Oprávnenia a povinnosti obcí

(1) Obec je oprávnená všeobecne záväzným nariadením alebo rozhodnutím⁴⁰⁾ na svojom území alebo v určitých častiach svojho územia

- a) nariadiť na ochranu zdravia pred vznikom a šírením prenosných ochorení vykonanie dezinfekcie alebo regulácie živočíšnych škodcov,
- b) obmedziť na ochranu pred hlukom a vibráciami prevádzku zdrojov hluku a vibrácií vrátane verejnej produkcie hudby, ktorej dôsledkom je obťažovanie ľudí.

(2) Obec je povinná

- a) predkladať na posúdenie úradu verejného zdravotníctva alebo regionálnemu úradu verejného zdravotníctva návrhy podľa § 10 ods. 3 až 7,
- b) v rámci svojej pôsobnosti vytvárať vhodné podmienky ochraňujúce, podporujúce a rozvíjajúce verejné zdravie a pozitívne ovplyvňovať determinanty zdravia,
- c) plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam a iným poruchám zdravia ustanovené týmto zákonom alebo nariadené úradom verejného zdravotníctva alebo regionálnym úradom verejného zdravotníctva,
- d) spolupracovať s orgánmi verejného zdravotníctva pri plnení ich úloh a poskytovať im potrebné údaje, ktoré má k dispozícii.

SIEDMA ČASŤ

ŠTÁTNY ZDRAVOTNÝ DOZOR

§ 37

(1) Štátny zdravotný dozor je kontrola dodržiavania ustanovení tohto zákona, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia úradom verejného zdravotníctva a regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva.

(2) Na výkon štátneho zdravotného dozoru sa vo veciach neustanovených týmto zákonom primerane vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu.⁴¹⁾

(3) Štátny zdravotný dozor podľa odseku 1 vykonávajú zamestnanci úradu verejného zdravotníctva a zamestnanci regionálneho úradu verejného zdravotníctva (ďalej len „osoba vykonávajúca štátny zdravotný dozor“), ktorí sa pri výkone štátneho zdravotného dozoru preukazujú služobným preukazom alebo poverením.

(4) Osoba vykonávajúca štátny zdravotný dozor je oprávnená

- a) požadovať preukázanie totožnosti osôb vykonávajúcich činnosti, ktoré sú predmetom štátneho zdravotného dozoru,

³⁷⁾ § 17 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

³⁸⁾ Zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

³⁹⁾ § 26 zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁴⁰⁾ § 46 až 52 zákona č. 71/1967 Zb. v znení zákona č. 527/2003 Z. z.

⁴¹⁾ Druhá časť a tretia časť zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

- b) vstupovať na pozemky, do objektov, zariadení a prevádzok a do iných priestorov kontrolovaných subjektov, ak bezprostredne súvisia s predmetom štátneho zdravotného dozoru,
- c) požadovať potrebné sprevádzanie,
- d) odoberať vzorky v množstve a v rozsahu potrebnom na vyšetrenie,
- e) požadovať potrebné informácie, doklady, údaje a vysvetlenia, sprievodné listiny, technickú a inú dokumentáciu,
- f) ukladať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a blokové pokuty.

(5) Osoba vykonávajúca štátny zdravotný dozor môže opatrením najmä

- a) zakázať alebo obmedziť uvádzanie do obehu, predaj a používanie kozmetických výrobkov, ak sú nebezpečné pre verejné zdravie,
- b) zakázať používanie zdraviu škodlivej vody ako pitnej vody podľa § 11 až do obnovenia kvality pitnej vody,
- c) zakázať používanie vody na kúpanie, ktorá nespĺňa požiadavky podľa § 12,
- d) zakázať používanie prístrojov a zariadení, ktoré bezprostredne ohrozujú zdravie,
- e) nariadiť uzatvorenie prevádzky alebo jej časti, ak zistí riziko poškodenia zdravia,
- f) nariadiť vykonanie opatrenia na obmedzenie ožiarenia zamestnancov a obyvateľov,
- g) nariadiť bezpečné odstránenie nepoužívaných alebo poškodených zdrojov ionizujúceho žiarenia, rádioaktívnych odpadov alebo rádioaktívnych látok,
- h) nariadiť vypracovanie špeciálnych prevádzkových poriadkov, pracovných postupov a metodík na vykonávanie činnosti vedúcej k ožiareniu,
  - i) zakázať činnosti alebo prevádzky,
  - j) zakázať výrobu a uvádzanie do obehu zdraviu škodlivých požívatín alebo iných výrobkov,
- k) nariadiť vykonanie špeciálnych meraní, analýz alebo vyšetrení na účely hodnotenia zdraviu škodlivých faktorov a ich vplyvu na zdravie.

(6) Uložením opatrenia podľa odseku 5 nie je dotknuté oprávnenie uložiť sankcie podľa § 38 ods. 2 a § 39 ods. 11.

ÔSMA ČASŤ

SANKCIE

§ 38

Priestupky

- (1) Priestupku sa dopustí ten, kto
- a) porušil bezpečný pracovný postup alebo schválený prevádzkový poriadok na pracovisku,
  - b) neoznámil lekárovi okolnosti dôležité na predchádzanie šíreniu prenosného ochorenia,
  - c) trpí prenosným ochorením, vylučuje choroboplodné zárodoky alebo vylučuje choroboplodné zárodoky bez príznakov prenosného ochorenia a dopustil sa konania, ktorým ohrozil verejné zdravie,

- d) trpí prenosným ochorením, vylučuje choroboplodné zárodoky alebo vylučuje choroboplodné zárodoky bez príznakov prenosného ochorenia a nesplnil si oznamovaciu povinnosť podľa § 34 ods. 2 písm. c),
- e) neinformoval lekára o svojom bacilonosičstve,
- f) neinformoval o svojom bacilonosičstve pri prijatí do zariadenia sociálnych služieb alebo do zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- g) nestrpel nariadenú izoláciu v domácom prostredí alebo v zdravotníckom zariadení,
- h) sa nepodrobil nariadenej liečbe alebo profylaktickej antibiologickej liečbe,
  - i) sa nepodrobil nariadenému očkovaniu a pasívnej imunizácii,
  - j) nedodržel nariadenú karanténu,
- k) nevykonal nariadenú represívnu dezinfekciu alebo nariadené zničenie živočíšnych škodcov,
- l) maril výkon zdravotného dozoru alebo lekárskeho dohľadu vrátane vyšetrení v termínoch určených úradom verejného zdravotníctva alebo regionálnym úradom verejného zdravotníctva pri prenosnom ochorení alebo podozrení na prenosné ochorenie podľa § 33,
- m) ohrozí alebo poruší zdravotnú bezchybnosť pitnej vody,
- n) vykonáva niektorú z činností uvedených v § 9 ods. 4 a 5 bez osvedčenia o odbornej spôsobilosti,
- o) ako vlastník pozemku, na ktorom sa nachádza vodná plocha, si nespĺní povinnosti podľa § 12 ods. 4,
- p) nedodrží požiadavky na vnútorné prostredie budov podľa § 13,
- q) používa zdroj hluku, infrazvuku alebo vibrácií a nezabezpečí, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia neprekročila najvyššie prípustné hodnoty pre deň, pre večer alebo pre noc, alebo nezabezpečí ich objektivizáciu a hodnotenie.

(2) Za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť pokutu od 1 000 Sk do 50 000 Sk.

(3) Priestupky podľa tohto zákona prejednávajú a sankcie za ne ukladajú v rozsahu svojej pôsobnosti regionálny úrad verejného zdravotníctva a orgány verejného zdravotníctva uvedené v § 3 ods. 1 písm. d) až h). Na priestupky a na ich prejednanie sa vzťahuje osobitný zákon.⁴²⁾

§ 39

Iné správne delikty

- (1) Správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba, ak
- a) nepredložila na posúdenie úradu verejného zdravotníctva alebo regionálnemu úradu verejného zdravotníctva návrhy podľa § 10 ods. 3 až 5 a 7,
  - b) nepožiadala o vydanie rozhodnutia podľa § 10 ods. 6 písm. b) až e) alebo porušila podmienky určené v takomto rozhodnutí,
  - c) nedodržala požiadavky na výrobu, dovoz, uvádzanie do obehu a predaj kozmetických výrobkov podľa osobitného predpisu,

⁴²⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

- d) si nespĺnila oznamovaciu povinnosť podľa § 19 ods. 1 písm. f), § 20 ods. 8, § 25 ods. 15, § 25 ods. 20 písm. d) až f), § 26 ods. 1, 2 a ods. 7 písm. c) a d), § 28 ods. 2 písm. b) a § 31 ods. 3 písm. d),
- e) v oznámení podľa § 26 ods. 5 alebo 6 uviedla nesprávne, nepravdivé alebo neúplné údaje,
- f) nemá regionálnym úradom verejného zdravotníctva schválený prevádzkový poriadok,
- g) nezabezpečuje kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie zdraviu škodlivých faktorov podľa § 35 ods. 1 písm. e),
- h) porušila povinnosti ustanovené v § 35 ods. 1 písm. h) až j),
- i) predala alebo vydala fyzickej osobe veľmi jedovaté látky a prípravky,
- j) vykonáva činnosť, na ktorú je podľa tohto zákona potrebné osvedčenie o odbornej spôsobilosti alebo povolenie, bez tohto osvedčenia alebo povolenia.

(2) Správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva v zdraví pri práci sa dopustí fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba, ak

- a) nevykonala opatrenia na kontrolu a znižovanie zdravotných rizík na pracovisku,
- b) nedodrжала schválené technologické postupy alebo prevádzkové poriadky,
- c) zamestnala osobu, ktorá nebola zdravotne alebo odborne spôsobilá na určený druh práce,
- d) nezabezpečila pre svojich zamestnancov lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci podľa § 19 ods. 2,
- e) nepredložila lekárovi vykonávajúcemu lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci zoznam zamestnancov, ktorí sa majú podrobiť lekárskej preventívnej prehliadke,
- f) poruší povinnosť uchovávať záznamy o výsledkoch lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce najmenej 20 rokov od skončenia výkonu práce,
- g) nezabezpečila vykonanie mimoriadnej lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci nariadenej podľa § 19 ods. 4,
- h) nezabezpečila opatrenia na zníženie expozície zamestnancov a obyvateľov fyzikálnym, chemickým a biologickým faktorom na úroveň limitov podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov,
- i) nezabezpečila dostatočné osvetlenie pracovných priestorov,
- j) nezabezpečila opatrenia na vylúčenie alebo zníženie expozície zamestnancov škodlivým zložkám optického žiarenia na úroveň limitu,
- k) nespĺnila niektorú z povinností podľa § 22 ods. 2 alebo podľa § 23 ods. 1 a 2.

(3) Správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá vykonáva na základe oznámenia činnosti vedúce k ožiareniu, ak

- a) neoznámila úradu plánované vykonávanie činnosti vedúcej k ožiareniu, podliehajúcej zaevidovaniu (§ 26) najneskôr posledný pracovný deň pred začatím plánovanej činnosti,
- b) použila zdroj ionizujúceho žiarenia v rozpore s návodom na jeho použitie,

- c) si nespĺnila evidenčnú povinnosť podľa § 26 ods. 7 písm. b),
- d) nezabezpečila bezpečné ukončenie činnosti so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.

(4) Správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá vykonáva činnosti vedúce k ožiareniu, činnosti v prostredí so zvýšeným prírodným žiarením alebo uvádza rádioaktívne látky alebo kontaminované predmety do životného prostredia, ak

- a) nezabezpečila opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov a obyvateľstva pred účinkami ionizujúceho žiarenia,
- b) nezabezpečila kvalitatívne a kvantitatívne monitorovanie ionizujúceho žiarenia a rádionuklidov, ktoré vznikajú alebo sa uvoľňujú v dôsledku jej činnosti v pracovnom a v životnom prostredí v okolí pracoviska,
- c) nezabezpečila sústavný dozor nad dodržiavaním požiadaviek na zabezpečenie ochrany zdravia pred ionizujúcim žiarením,
- d) nezabezpečila zdroje ionizujúceho žiarenia proti ich odcudzeniu,
- e) si nespĺnila evidenčnú povinnosť podľa § 25 ods. 20 písm. i),
- f) neodovzdala inštitucionálne rádioaktívne odpady alebo nepoužívané rádioaktívne žiariče na ich spracovanie, úpravu a uloženie oprávneným organizáciám,
- g) nemá uzavretú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu podľa § 25 ods. 20 písm. k),
- h) zamestnáva ako odborného zástupcu osobu, ktorá nespĺňa požiadavky podľa § 25 ods. 6,
- i) pred zrušením pracoviska so zdrojmi ionizujúceho žiarenia neodstránila všetky zdroje ionizujúceho žiarenia a rádioaktívne odpady z pracoviska alebo nevykonala dekontamináciu pracovných plôch a priestorov, technologických a technických zariadení, v ktorých sa vykonávali činnosti s otvorenými rádioaktívnymi žiaričmi.

(5) Správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá vykonáva činnosti v prostredí so zvýšeným prírodným žiarením, ak

- a) nezabezpečila monitorovanie radiačnej situácie podľa § 25 ods. 23 písm. a),
- b) nevykonala opatrenia na obmedzenie ožiarenia zamestnancov, ak sa monitorovaním radiačnej situácie zistilo, že na pracovisku sú prekročené smerné hodnoty pre vykonanie opatrení na obmedzenie ožiarenia zamestnancov prírodným ionizujúcim žiarením,
- c) nevedie a neuchováva predpísanú dokumentáciu.

(6) Správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá uvádza rádioaktívne látky alebo kontaminované predmety do životného prostredia, ak

- a) porušila povinnosť podľa § 25 ods. 22 písm. a),
- b) nezabezpečila, aby rádioaktívne látky, ktoré obsahujú rádionuklidy s krátkym polčasom premeny, boli uvádzané do životného prostredia až po vymretí krátko žijúcich rádionuklidov,

- c) nezvolila také spôsoby uvádzania, ktoré by zabezpečili čo najnižšiu záťaž obyvateľstva a životného prostredia a ktoré by zabezpečili, že v životnom prostredí nedôjde k ich koncentrácii do úrovni, ktoré by spôsobovali neodôvodnené ožiarenie,
- d) nezabezpečila, aby pred uvedením rádioaktívnych látok do životného prostredia boli stanovené úrovne rádioaktívnej kontaminácie všetkých rádioaktívne kontaminovaných látok uvádzaných do životného prostredia,
- e) nevedie evidenciu uvádzania rádioaktívnych látok do životného prostredia.

(7) Správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá je držiteľom povolenia na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu, ak

- a) v prípade radiačnej udalosti nevykonala opatrenia podľa § 31 ods. 3 písm. a) až c) na zamedzenie ďalšieho rozvoja radiačnej udalosti, na minimalizovanie a na odstránenie jej následkov,
- b) v prípade radiačnej nehody alebo radiačnej havárie nespĺnila povinnosti podľa § 31 ods. 4.

(8) Správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, prevádzkovateľ zariadenia sociálnych služieb alebo prevádzkovateľ zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak nespĺní povinnosti uložené v § 33 ods. 6.

(9) Správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí obec, ak nespĺní povinnosti uložené v § 36 ods. 2.

(10) Iné správne delikty podľa tohto zákona prejednávajú a sankcie za ne ukladajú v rozsahu svojej pôsobnosti úrad verejného zdravotníctva a regionálny úrad verejného zdravotníctva. Orgány verejného zdravotníctva uvedené v § 3 ods. 1 písm. d) až h) prejednávajú iné správne delikty primerane podľa tohto zákona a ukladajú za ne sankcie v rovnakej výške, ako je uvedené v odseku 11.

(11) Úrad verejného zdravotníctva, regionálny úrad verejného zdravotníctva a orgány verejného zdravotníctva uvedené v § 3 ods. 1 písm. d) až h) uložia pokutu

- a) od 5 000 Sk do 100 000 Sk za správny delikt podľa odseku 1,
- b) od 50 000 Sk do 500 000 Sk za správne delikty podľa odsekov 2, 3, 8 a 9,
- c) od 50 000 Sk do 1 000 000 Sk za správny delikt podľa odsekov 4 až 7.

(12) Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania. Pri opakovanom porušení možno pokutu zvýšiť až na dvojnásobok.

(13) Konanie o uloženie pokuty možno začať do dvoch rokov odo dňa, keď sa úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva dozvedel o porušení povinnosti, najneskôr však do troch rokov, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(14) Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení. Na konanie

a rozhodovanie o uložení pokuty za iný správny delikt sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

§ 40

Iné sankcie

(1) Ak porušením ustanovení tohto zákona, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia vznikli vážne škody na zdraví alebo hrozí nebezpečenstvo ich vzniku, môže orgán verejného zdravotníctva fyzickej osobe-podnikateľovi a právnickej osobe uložiť až do vykonania nápravy aj iné sankcie.

(2) Inými sankciami na účely tohto zákona sú zákaz činnosti alebo prevádzky a zákaz výroby, spracovania a uvádzania do obehu zdraviu škodlivých požívatín alebo iných výrobkov.

DEVIATA ČASŤ SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 41

Náhrada nákladov

(1) Náklady spojené s výkonom štátneho zdravotného dozoru znáša štát.

(2) Ak sa v súvislosti s výkonom štátneho zdravotného dozoru zistí porušenie povinností ustanovených týmto zákonom, všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na jeho vykonanie alebo inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, môže orgán verejného zdravotníctva uložiť tomu, kto tieto povinnosti poruší, čiastočnú alebo úplnú náhradu nákladov.

(3) Za vzorky odobraté na účely vyšetrenia pri výkone štátneho zdravotného dozoru sa neposkytuje náhrada.

(4) Náhradu nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom, znáša ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť.

(5) Príslušný orgán verejného zdravotníctva môže rozhodnúť, že náklady uvedené v odseku 4 bude znášať štát alebo obec. Rozsah a podmienky náhrady nákladov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 42

(1) Orgány verejného zdravotníctva v konaní o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb postupujú podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na

- a) registráciu národného referenčného centra do registra národných referenčných centier podľa § 8 ods. 6,

- b) vydávanie záväzných stanovísk podľa § 10 ods. 3,
- c) vydávanie rozhodnutí podľa § 10 ods. 9,
- d) oznamovanie a evidenciu činností vedúcich k ožiareniu podľa § 26.

(3) Odborné činnosti pri plnení úloh orgánov verejného zdravotníctva môžu vykonávať len osoby s odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu.⁴³⁾ Ďalšie povinné vzdelávanie riadi ministerstvo prostredníctvom akreditovaných inštitúcií.

§ 43

Informačné systémy, informačná bezpečnosť a ochrana osobných údajov

(1) Orgány verejného zdravotníctva na zabezpečenie svojich úloh vytvárajú a prevádzkujú informačné systémy a sprístupňujú informácie pre verejnosť podľa osobitného predpisu.⁴⁴⁾

(2) Pri získavaní a spracúvaní osobných údajov o fyzických osobách v preventívnej starostlivosti majú úrad verejného zdravotníctva a regionálny úrad verejného zdravotníctva postavenie zdravotníckeho zariadenia.⁴⁵⁾ Na ochranu osobných údajov sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu.⁴⁶⁾ Orgány verejného zdravotníctva spracúvajú osobné údaje v rozsahu nevyhnutnom na plnenie svojich úloh v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia. Okruh dotknutých osôb je určený potrebami preventívnej starostlivosti.

(3) Zamestnanci úradu verejného zdravotníctva a regionálneho úradu verejného zdravotníctva sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli v súvislosti s výkonom svojej funkcie.⁴⁷⁾ Tejto povinnosti ich môže zbaviť len úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva, alebo súd. Týmto ustanovením nie je dotknutá povinnosť orgánov verejného zdravotníctva poskytovať verejnosti informácie na predchádzanie vzniku a šíreniu ochorení a iných porúch zdravia a pri mimoriadnych udalostiach.

(4) Informačné systémy podľa odseku 1 sú administratívnymi zdrojmi podľa osobitného predpisu.⁴⁸⁾

§ 44

Vláda ustanoví nariadením

- a) podrobnosti o prevádzke kúpalísk a podrobnosti o požiadavkách na kvalitu vody kúpalísk, vody na kúpanie a jej kontrolu,
- b) podrobnosti o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia,

- c) podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií,
- d) podrobnosti o požiadavkách na osvetlenie pri práci,
- e) podrobnosti o ochrane zdravia pred účinkami optického žiarenia pri práci,
- f) podrobnosti o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci,
- g) podrobnosti o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami nadmernej fyzickej, psychickej a senzorickej záťaže pri práci,
- h) podrobnosti o požiadavkách na výrobky určené na styk s vodou určenou na ľudskú spotrebu,
- i) rozsah požadovaných vedomostí pre skúšky odbornej spôsobilosti, podrobnosti o zriaďovaní a činnosti skúšobných komisií a obsah osvedčenia o odbornej spôsobilosti,
- j) podrobnosti o požiadavkách na telovýchovné zariadenia a o náležitostiach ich prevádzkového poriadku,
- k) podrobnosti o požiadavkách na zariadenia, pri ktorých prevádzke dochádza ku kontaktu s ľudským telom, a náležitosti prevádzkového poriadku,
- l) podrobnosti o požiadavkách na zdroje elektromagnetického poľa a na limity expozície obyvateľov elektromagnetickému poľu v životnom prostredí,
- m) podrobnosti o lekárskech preventívnych prehliadkach vo vzťahu k práci a o náležitostiach posudku o zdravotnej spôsobilosti na výkon práce,
- n) podrobnosti o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii pracovných činností a náležitosti návrhu na zaradenie pracovných činností do kategórií z hľadiska zdravotných rizík,
- o) podrobnosti o radiačnej monitorovacej sieti,
- p) podrobnosti o nakladaní s inštitucionálnymi rádioaktívnymi odpadmi,
- q) podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia,
- r) podrobnosti o požiadavkách na zabezpečenie radiačnej ochrany pri preprave rádioaktívnych žiaričov a rádioaktívnych látok,
- s) podrobnosti o požiadavkách na výchovné a výchovno-vzdelávacie zariadenia pre deti a mladistvých,
- t) podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia a o požiadavkách na použitie epidemiologicky rizikových potravín na zotavovacích podujatiach,
- u) podrobnosti o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania,
- v) podrobnosti o podpore zdravia a o hodnotení dopadov na zdravie,
- w) podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení,

⁴³⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 743/2004 Z. z. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 179/2005 Z. z.

⁴⁴⁾ Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

⁴⁵⁾ Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴⁶⁾ Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

⁴⁷⁾ § 80 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z.

§ 81 písm. f) Zákonníka práce.

§ 53 ods. 1 písm. e) zákona č. 312/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁴⁸⁾ § 13 zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike.

x) podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia.

§ 45

Prechodné ustanovenia

(1) Práva a povinnosti zo štátnozamestnaneckých pomerov štátnych zamestnancov a práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov zamestnancov, ktorí vykonávajú práce vo verejnom záujme v Úrade verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a v regionálnych úradoch verejného zdravotníctva, zostávajú zachované.

(2) Na zamestnancov podľa odseku 1, ktorí obsadili voľné pracovné miesta na základe výberových konaní podľa osobitných predpisov,⁴⁹⁾ sa povinnosť podrobiť sa výberovému konaniu nevzťahuje.

(3) Osvedčenia o odbornej spôsobilosti vydané podľa doterajších predpisov a povolenia na vykonávanie vybraných činností vydané podľa doterajších predpisov strácajú platnosť dňom uvedeným v osvedčení alebo v povolení, najneskôr však 31. decembra 2008; to neplatí pre osvedčenia o odbornej spôsobilosti vydané bez ohraničenia doby platnosti a pre povolenia na kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie faktorov životného prostredia a pracovného prostredia na účely posudzovania ich možného vplyvu na zdravie, ktorých platnosť sa končí najneskôr 31. decembra 2006.

(4) Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „hlavný hygienik Slovenskej republiky“, rozumie sa tým „Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky“, a ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „regionálny hygienik“, rozumie sa tým „regionálny úrad verejného zdravotníctva“.

(5) Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „orgány hygienickej služby“ alebo „orgány na ochranu zdravia“, rozumejú sa tým „orgány štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva“.

§ 46

Týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe č. 7.

§ 47

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z., zákona č. 95/2000 Z. z., zákona č. 470/2000 Z. z., zákona č. 514/2001 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 256/2003 Z. z., zákona č. 472/2003 Z. z., zákona č. 578/2003 Z. z., zákona č. 215/2004 Z. z., zákona č. 434/2004 Z. z., zákona č. 2/2005 Z. z., zákona č. 479/2005 Z. z. a zákona č. 527/2005 Z. z.,

2. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 39/2002 Z. z. o ochrane zdravia pri práci s azbestom,
3. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 44/2005 Z. z. a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 357/2005 Z. z.,
4. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 45/2002 Z. z. o ochrane zdravia pri práci s chemickými faktormi,
5. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 46/2002 Z. z. o ochrane zdravia pri práci s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi,
6. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 47/2002 Z. z. o ochrane zdravia pri práci s biologickými faktormi,
7. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 511/2004 Z. z. o kritériách na zaradovanie prác do kategórií z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií,
8. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 109/1995 Z. z. o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia,
9. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 79/1997 Z. z. o opatreniach na predchádzanie prenosným ochoreniam v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 54/2000 Z. z. a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 761/2004 Z. z.,
10. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 12/2001 Z. z. o požiadavkách na zabezpečenie radiačnej ochrany,
11. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 30/2002 Z. z. o požiadavkách na vodu na kúpanie, kontrolu kvality vody na kúpanie a na kúpaliská v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 146/2004 Z. z.,
12. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 326/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú najvyššie prípustné hodnoty zdraviu škodlivých faktorov vo vnútornom ovzduší budov,
13. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 505/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú najnižšie hygienické požiadavky na byty v bytových domoch, hygienické požiadavky na ubytovacie zariadenia a náležitosti prevádzkového poriadku ubytovacích zariadení,
14. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 586/2002 Z. z. o hygienických požiadavkách na pieskoviská, hracie, športové a rekreačné plochy pre deti a mládež,
15. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 592/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na zotavovacie podujatia,
16. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 708/2002 Z. z. o hygienických požiadavkách na zariadenia, v ktorých sa vykonávajú epidemiologicky závažné činnosti,

⁴⁹⁾ Zákon č. 312/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 552/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

17. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 214/2003 Z. z. o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania,
 18. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 151/2004 Z. z. o požiadavkách na pitnú vodu a kontrolu kvality pitnej vody,
 19. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 271/2004 Z. z. o ochrane zdravia pred neionizujúcim žiarením.

Čl. II

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 231/1992 Zb., zákona č. 600/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 216/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z., zákona č. 288/1997 Z. z., zákona č. 379/1997 Z. z., zákona č. 70/1998 Z. z., zákona č. 76/1998 Z. z., zákona č. 126/1998 Z. z., zákona č. 129/1998 Z. z., zákona č. 140/1998 Z. z., zákona č. 143/1998 Z. z., zákona č. 144/1998 Z. z., zákona č. 161/1998 Z. z., zákona č. 178/1998 Z. z., zákona č. 179/1998 Z. z., zákona č. 194/1998 Z. z., zákona č. 263/1999 Z. z., zákona č. 264/1999 Z. z., zákona č. 119/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 236/2000 Z. z., zákona č. 238/2000 Z. z., zákona č. 268/2000 Z. z., zákona č. 338/2000 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 279/2001 Z. z., zákona č. 488/2001 Z. z., zákona č. 554/2001 Z. z., zákona č. 261/2002 Z. z., zákona

č. 284/2002 Z. z., zákona č. 506/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 219/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 423/2003 Z. z., zákona č. 515/2003 Z. z., zákona č. 586/2003 Z. z., zákona č. 602/2003 Z. z., zákona č. 347/2004 Z. z., zákona č. 350/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 420/2004 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z., zákona č. 544/2004 Z. z., zákona č. 578/2004 Z. z., zákona č. 624/2004 Z. z., zákona č. 650/2004 Z. z., zákona č. 656/2004 Z. z., zákona č. 725/2004 Z. z., zákona č. 8/2005 Z. z., zákona č. 93/2005 Z. z., zákona č. 331/2005 Z. z., zákona č. 340/2005 Z. z., zákona č. 351/2005 Z. z., zákona č. 470/2005 Z. z., zákona č. 473/2005 Z. z., zákona č. 491/2005 Z. z., zákona č. 555/2005 Z. z., zákona č. 567/2005 Z. z. a zákona č. 124/2006 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 3 ods. 2 sa vypúšťa písmeno s).

Doterajšie písmená t) až zu) sa označujú ako písmená s) až zt).

2. Za § 80i sa vkladá § 80j, ktorý znie:

„§ 80j

Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré vykonávali kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie faktorov životného prostredia a pracovného prostredia na účely posudzovania ich možného vplyvu na zdravie na základe povolenia vydaného do 31. mája 2006, môžu túto činnosť vykonávať na základe tohto povolenia najneskôr do 31. decembra 2006.“.

3. V prílohe č. 2 – VIAZANÉ ŽIVNOSTI sa v skupine 214 – Ostatné dopĺňajú živnosti poradové čísla 61 a 62, ktoré znejú:

Por. č.	Živnosť	Preukaz spôsobilosti	Poznámka	Zoznam
„61.	Kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie faktorov životného prostredia a pracovného prostredia na účely posudzovania ich možného vplyvu na zdravie	– osvedčenie o odbornej spôsobilosti	§ 9 ods. 4 písm. a) zákona č. 126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov	
62.	Hodnotenie zdravotných rizík zo životného prostredia	– osvedčenie o odbornej spôsobilosti	§ 9 ods. 4 písm. b) zákona č. 126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.	

Čl. III

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 224/1996 Z. z., zákona č. 70/1997 Z. z., zákona

č. 1/1998 Z. z., zákona č. 232/1999 Z. z., zákona č. 3/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 211/2000 Z. z., zákona č. 468/2000 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z., zákona č. 96/2002 Z. z., zákona č. 118/2002 Z. z., zákona č. 215/2002 Z. z., zákona č. 237/2002 Z. z., zákona č. 418/2002 Z. z., zákona č. 457/2002 Z. z., zákona č. 465/2002 Z. z., zákona

č. 477/2002 Z. z., zákona č. 480/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 217/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 450/2003 Z. z., zákona č. 469/2003 Z. z., zákona č. 583/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 199/2004 Z. z., zákona č. 204/2004 Z. z., zákona č. 347/2004 Z. z., zákona č. 382/2004 Z. z., zákona č. 434/2004 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z., zákona č. 541/2004 Z. z., zákona č. 572/2004 Z. z., zákona č. 578/2004 Z. z., zákona č. 581/2004 Z. z., zákona č. 633/2004 Z. z., zákona č. 653/2004 Z. z., zákona č. 656/2004 Z. z., zákona č. 725/2004 Z. z., zákona č. 5/2005 Z. z., zákona č. 8/2005 Z. z., zákona č. 15/2005 Z. z., zákona č. 93/2005 Z. z., zákona č. 171/2005 Z. z., zákona č. 308/2005 Z. z., zákona č. 331/2005 Z. z., zákona č. 341/2005 Z. z., zákona č. 342 /2005 Z. z., zákona č. 473/2005 Z. z., zákona č. 491/2005 Z. z., zákona č. 538/2005 Z. z., zákona č. 558/2005 Z. z., zákona č. 572/2005 Z. z., zákona č. 573/2005 Z. z., zákona č. 610/2005 Z. z., zákona č. 14/2006 Z. z., zákona č. 15/2006 Z. z., zákona č. 24/2006 Z. z., zákona č. 117/2006 Z. z. a zákona č. 124/2006 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V sadzobníku správnych poplatkov v časti VIII. Finančná správa a obchodná činnosť položka 150 znie:

„Položka 150

a) Vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia	
1. samosprávnym krajom	
1.1. pre fyzické osoby	2 000 Sk
1.2. pre právnické osoby	5 000 Sk
2. Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky	15 000 Sk
b) Zmena povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia vydaného	
1. samosprávnym krajom	1 000 Sk
2. Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky	5 000 Sk
c) Vyhotovenie duplikátu povolení uvedených v písmenách a) a b)	100 Sk
d) Vydanie povolenia na zaobchádzanie alebo manipuláciu s humánnymi alebo veterinárnymi liečivami a na zaobchádzanie alebo manipuláciu so zdravotníckymi alebo s veterinárnymi pomôckami alebo potrebami podľa osobitného predpisu	
1. pre fyzické osoby	2 000 Sk
2. pre právnické osoby	5 000 Sk
e) Vydanie povolenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky na činnosti vedúce k ožiareniu, povolenia na uvádzanie rádioaktívnych látok do životného prostredia a povolenia na	

činnosti dôležité z hľadiska radiačnej ochrany

1. pre fyzické osoby	5 000 Sk
2. pre právnické osoby	15 000 Sk
f) Zmena povolenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky uvedeného v písmene e)	
1. pre fyzické osoby	3 000 Sk
2. pre právnické osoby	5 000 Sk
g) Predĺženie platnosti povolenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky uvedeného v písmene e)	
1. pre fyzické osoby	2 500 Sk
2. pre právnické osoby	7 500 Sk
h) Vydanie záväzného stanoviska alebo rozhodnutia ^{36a)}	500 Sk
i) Vyhotovenie duplikátu záväzného stanoviska alebo rozhodnutia uvedeného v písmene h)	100 Sk
j) Vykonanie skúšky pred komisiou na preskúšanie odbornej spôsobilosti	500 Sk
k) Vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti ^{36b)}	200 Sk
l) Vydanie duplikátu osvedčenia podľa písmena k)	100 Sk
m) Vydanie povolenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky na použitie inej látky v kozmetických výrobkoch ako uvedenej v zoznamoch povolených látok	30 000 Sk
n) Vydanie povolenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky na neuvedenie látky v zozname zložiek v označení kozmetických výrobkov z dôvodu ochrany obchodného tajomstva	20 000 Sk
o) Vydanie rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky o povolení výnimky zo zákazu testovať zložky alebo kombináciu zložiek kozmetického výrobku na zvieratách	20 000 Sk
p) Vydanie rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky o povolení výnimky zo zákazu testovať konečný kozmetický výrobok alebo jeho prototyp na zvieratách	20 000 Sk
q) Predĺženie platnosti povolenia podľa písmen m) a n)	1 000 Sk
r) Vydanie osobného radiačného preukazu	500 Sk
s) Vyhotovenie duplikátu osobného radiačného preukazu uvedeného v písmene r)	200 Sk“.

2. Poznámky pod čiarou k odkazom 36a a 36b znejú:
^{36a)} § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 126/2006 Z. z. o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{36b)} § 9 zákona č. 126/2006 Z. z.“.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júna 2006 okrem

ustanovení uvedených v čl. I § 4 písm. e), § 5 ods. 5 písm. g) a § 6 ods. 5 písm. c), ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2010.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k zákonu č. 126/2006 Z. z.

SÍDLA A ÚZEMNÉ OBVODY REGIONÁLNYCH ÚRADOV VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA

1. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave pre územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV, Bratislava V, Senec, Pezinok a Malacky.
2. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave pre územný obvod okresov Trnava, Hlohovec a Piešťany.
3. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dunajskej Strede pre územný obvod okresu Dunajská Streda.
4. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante pre územný obvod okresu Galanta.
5. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Senici pre územný obvod okresov Senica a Skalica.
6. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne pre územný obvod okresov Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Nové Mesto nad Váhom a Myjava.
7. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Považskej Bystrici pre územný obvod okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava.
8. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach pre územný obvod okresov Prievidza a Partizánske.
9. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre pre územný obvod okresov Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa.
10. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Topoľčanoch pre územný obvod okresu Topoľčany.
11. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nových Zámkoch pre územný obvod okresu Nové Zámky.
12. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Komárne pre územný obvod okresu Komárno.
13. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Leviciach pre územný obvod okresu Levice.
14. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline pre územný obvod okresov Žilina a Bytča.
15. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci pre územný obvod okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto.
16. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dolnom Kubíne pre územný obvod okresov Dolný Kubín, Tvrdošín a Námestovo.
17. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine pre územný obvod okresov Martin a Turčianske Teplice.
18. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši pre územný obvod okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok.
19. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici pre územný obvod okresov Banská Bystrica a Brezno.
20. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci pre územný obvod okresov Lučenec a Poltár.
21. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Veľkom Krtíši pre územný obvod okresu Veľký Krtíš.
22. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote pre územný obvod okresov Rimavská Sobota a Revúca.
23. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Zvolene pre územný obvod okresov Zvolen, Detva a Krupina.
24. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom pre územný obvod okresov Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica.

25. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade pre územný obvod okresov Poprad, Kežmarok a Levoča.
26. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove pre územný obvod okresov Prešov a Sabinov.
27. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove pre územný obvod okresu Bardejov.
28. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Vranove nad Topľou pre územný obvod okresu Vranov nad Topľou.
29. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Svidníku pre územný obvod okresov Svidník a Stropkov.
30. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Humennom pre územný obvod okresov Humenné, Medzilaborce a Snina.
31. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Starej Lubovni pre územný obvod okresu Stará Ľubovňa.
32. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach pre územný obvod okresov Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV a Košice-okolie.
33. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Michalovciach pre územný obvod okresov Michalovce a Sobrance.
34. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rožňave pre územný obvod okresu Rožňava.
35. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi pre územný obvod okresov Spišská Nová Ves a Gelnica.
36. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trebišove pre územný obvod okresu Trebišov.

**Príloha č. 2
k zákonu č. 126/2006 Z. z.****ZOZNAM CHEMICKÝCH LÁTOK, NA KTORÝCH ODBORNÉ VYUŽÍVANIE
SA NEVZŤAHUJÚ USTANOVENIA § 9 ods. 13 písm. a), c) a e) TOHTO ZÁKONA**

1.	Kyselina kyanovodíková a jej rozpustné soli
2.	Kyselina fluorovodíková a jej rozpustné soli
3.	Akrylonitril
4.	Tekuté stlačené amónium
5.	Metylbromid
6.	Chlórpikrín
7.	Fosforovodík a produkty, ktoré ho vylučujú
8.	Etylén oxid
9.	Sírouhlík
10.	Fluorid uhličitý
11.	Trichlóracetonitril

**Príloha č. 3
k zákonu č. 126/2006 Z. z.**

**Zoznam povinne hlásených prenosných ochorení, podozrení
na ochorenia a nosičstiev choroboplodných mikroorganizmov**

Skupina A

Ochorenie a podozrenie na ochorenie hlásené ihneď (telefonicky, faxom, elektronicky, osobne, poslom)

1. Detská obrna
2. SARS
3. Variola
4. Hemorhagické horúčky
5. Osýpky
6. Vtáčia chrípka
7. Syndrómy neznámej etiológie svedčiace pre infekčnú etiológiu s pozitívnou epidemiologickou anamnézou

Skupina B

Ochorenie a podozrenie na ochorenie hlásené do 24 hodín

1. Akútne chabé parézy
2. Botulizmus
3. Brušný týfus a paratýfus (vrátane novozisteného nosičstva)
4. Cholera
5. Šigelózy
6. Diftéria
7. Bakteriálne meningitídy a encefalitídy
8. Mumps
9. Pertussis
10. Rubeola
11. Tetanus
12. Besnota
13. Kontakt a ohrozenie besnotou
14. Hepatitída typu A
15. Hepatitída typu B (vrátane novozisteného nosičstva HbsAg)
16. Hepatitída typu C
17. Hepatitída typu E
18. Tuberkulóza
19. Škvritý týfus
20. Návratná horúčka
21. Mor
22. Legionelózy

23. Akútne hnačkové ochorenia a otravy potravinami (campylobakteriózy, salmonelózy a iné) ¹⁾
Skupina C
Ochorenia hlásené do 48 hodín
1. Nozokomiálne infekcie
2. Svrab
3. Varicela
4. Herpes zoster
Skupina D
Ochorenia hlásené pozitívnym laboratórnym výsledkom
I. Všetky ochorenia skupín A a B a ďalej
II. Sexuálne prenosné ochorenia:
1. AIDS, nosičstvo HIV
2. Gonokokové infekcie
3. Infekcie spôsobené chlamýdiami
4. Lymphogranuloma venereum
5. Syfilis
6. Trichomoniáza
III. Nákazy prenosné vodou, potravinami a ochorenia environmentálneho pôvodu:
1. Giardiáza
2. Infekcie spôsobené enterohemoragickými E.coli
3. Kryptosporidiózy
4. Leptospirózy
5. Listeriózy (vrátane nosičstva)
6. Rotavírusové infekcie
7. Salmonelózy
8. Tenióza
9. Toxoplazmóza
10. Trichinelóza
11. Yersiniózy
IV. Iné prenosné ochorenia:
1. Cruetfeldova-Jacobova choroba (CJCH)
2. CJCH - nový variant
V. Ostatné neuroinfekcie:
1. Vírusové meningitídy a encefalitídy
VI. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou:
1. Antrax

¹⁾ Hlásia sa do 24 hodín len vtedy, ak lekár diagnostikuje **jeden prípad** u osoby vykonávajúcej **epidemiologicky závažnú činnosť v potravinárstve, pri ošetrovaní a liečení iných osôb** v kolektívnych zariadeniach alebo u dvoch a viac osôb, ktoré majú epidemiologickú súvislosť.

2. Brucelóza
3. Echinokokóza
4. Kliešťová encefalitída
5. Leptospiróza
6. Lymeská borelióza
7. Ornitóza
8. Psitakóza
9. Q-horúčka
10. Tularémia
VII. Závažné importované ochorenia:
1. Malária
2. Žltá zimnica
VIII. Nákazy kože a slizníc:
1. Plynová flegmóna
2. Trachóm

**Príloha č. 4
k zákonu č. 126/2006 Z. z.**

VZOR

INDIVIDUÁLNE HLÁSENIE PRENOSNEJ CHOROBY OŠETRUJÚCIMI LEKÁRMI

Meno:		O koľký prípad v rodine v epidemiologickej súvislosti ide:	
Priezvisko:			
Bydlisko:		Dátum izolácie:	
Obec	ulica	číslo	
Rodné číslo:		deň	mesiac rok
Dátum narodenia:			
Zamestnanie (slovom):		Mal kontakt s chorým, vykonával epidemiologicky závažnú činnosť, ak áno, bol im nariadený zvýšený zdravotný dohľad?	
Názov a adresa kolektívneho zariadenia (slovom):			áno nie
Diagnóza:		Miesto izolácie:	
latinský názov	kód MKCH	doma (1)	
Obec ochorenia:		na infekčnom oddelení (2)	
Miesto nákazy:		inde (3)	
Dátum prvých príznakov:		neizolovaný (4)	
deň	mesiac	rok	
Dátum hlásenia:		V prípade nemocničnej nákazy	
deň	mesiac	kód zariadenia a oddelenia, kde došlo k nákaze:	
Klasifikácia prípadu:		Diagnóza pri prijatí:	
1. možný		latinský názov	kód MKCH
2. pravdepodobný			
3. potvrdený			
Údaj o očkovaní (ak ide o nákazu preventabilnú očkovaním)		Meno a kód hlásiaceho lekára (pečiatka)	
kompletné (vzhľadom na vek)	1	Odoslané na RÚVZ v	
čiastočné (vzhľadom na vek)	2	Dátum odoslania:	
neočkované	3		
údaj o očkovaní nie je k dispozícii	4		

**Príloha č. 5
k zákonu č. 126/2006 Z. z.**

VZOR

INDIVIDUÁLNE HLÁSENIE PRACOVNÍKMI MIKROBIOLOGICKÝCH LABORATÓRIÍ**Meno:****Priezvisko:****Bydlisko¹⁾:**

Obec   ulica   číslo

Rodné číslo:**Dátum narodenia:****Miesto odberu:****Kód odoberajúceho lekára:****Výsledok mikrobiologického vyšetrenia:**

Dátum odberu:

Dátum vyšetrenia:

Druh vyšetreného materiálu:

Druh mikrobiologického vyšetrenia:

Pozitívny výsledok:

---

¹⁾ Položka sa vypisuje, len ak je dostupná.

**Príloha č. 6
k zákonu č. 126/2006 Z. z.**

VZOR

HROMADNÉ HLÁSENIE AKÚTNÝCH RESPIRAČNÝCH OCHORENÍ

Hromadné hlásenie akútnych respiračných ochorení			
Kal. týždeň:		Rok:	
Okres:			
Meno hlásiaceho lekára:			
Kód hlásiaceho lekára:			
Adresa ambulancie:			
Počet osôb v starostlivosti lekára:			

Veková skupina	Všetky akútne respiračné ochorenia (ARO)	Z nich chripke podobné ochorenia (CHPO)	Úmrtia
0 - 5			
6 - 14			
15 - 19			
20 - 59			
60 +			
Komplikácie akútnych respiračných ochorení (ARO)			
Veková skupina	Pneumónie	Otitidy	Sínusitidy
0 - 5			
6 - 14			
15 - 19			
20 - 59			
60 +			

**Príloha č. 7
k zákonu č. 126/2006 Z. z.**

**ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ ÚNIE**

1. Smernica Rady 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (Ú. v. ES L 330, 5. 12. 1998) v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa podľa rozhodnutia Rady 1999/468/ES upravujú ustanovenia týkajúce sa výborov, ktoré pomáhajú Komisii pri výkone jej vykonávacích právomocí ustanovených v nástrojoch, ktoré podliehajú postupu uvedenému v článku 251 Zmluvy o založení ES (Ú. v. EÚ L 284, 31. 10. 2003) – čl. 2 ods. 1, čl. 4 ods. 1, čl. 5 ods. 3, čl. 7 ods. 1, 3 a 6, čl. 8 ods. 1 až 3 a 7, čl. 9 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 1.
2. Smernica Rady 76/160/EHS z 8. decembra 1975 o kvalite vody určenej na kúpanie (Ú. v. ES L 31, 5. 2. 1976) v znení smernice Rady 91/692/EHS z 23. decembra 1991 (Ú. v. ES L 377, 31. 12. 1991) a nariadenia Rady (ES) č. 807/2003 zo 14. apríla 2003 o prispôsobení rozhodnutiu 1999/468/ES ustanovení týkajúcich sa výborov, ktoré pomáhajú Komisii pri uplatňovaní jej vykonávacích právomocí stanovených v právnych aktoch Rady prijatých v súlade s konzultačným postupom (jednohlasnosť) (Ú. v. EÚ L 122, 16. 5. 2003) – čl. 1 ods. 2 písm. a) a b), čl. 4 ods. 1 a 4, čl. 6 ods. 1 a 4 a čl. 7 ods. 1.
3. Smernica Rady 96/29/EURATOM z 13. mája 1996, ktorá stanovuje základné bezpečnostné normy ochrany zdravia pracovníkov a obyvateľstva pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia (Ú. v. ES L 159, 29. 6. 1996) – čl. 1 až 5, čl. 24, čl. 41 a čl. 51.
4. Smernica Rady 90/641/EURATOM zo 4. decembra 1990 o prevádzkovej ochrane externých pracovníkov vystavených riziku pôsobenia ionizujúceho žiarenia počas ich činnosti v kontrolovaných pásmach (Ú. v. ES L 349, 13. 12. 1990) – čl. 3 a čl. 4 ods. 2 písm. a).
5. Smernica Rady 97/43/EURATOM z 30. júna 1997 o ochrane zdravia jednotlivcov pred účinkami ionizujúceho žiarenia na lekárske účely, ktorou sa zrušuje smernica 84/466/Euratom (Ú. v. ES L 180, 9. 7. 1997) – čl. 7 písm. l).
6. Smernica Rady 92/3/EURATOM z 3. februára 1992 o dohľade a kontrole zásielok rádioaktívneho odpadu medzi členskými krajinami do a von zo Spoločenstva (Ú. v. ES L 35, 12. 2. 1992) – čl. 4.
7. Smernica Rady 89/618/EURATOM z 27. novembra 1989 o informovaní verejnosti o opatreniach na ochranu zdravia, ktoré sa majú uplatniť, a o krokoch, ktoré sa majú vykonať v prípade rádiologickej havarijnej situácie (Ú. v. ES L 357, 7. 12. 1989) – čl. 6.
8. Smernica Rady 76/768/EHS z 27. júla 1976 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa kozmetických výrobkov (Ú. v. ES L 262, 27. 9. 1976) v znení smernice Rady 82/368/EHS (Ú. v. ES L 167, 15. 6. 1982), smernice Rady 93/35/EHS (Ú. v. ES L 151, 23. 6. 1993) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/15/ES (Ú. v. EÚ L 66, 11. 3. 2003) – čl. 4a ods. 2 veta 2.4, čl. 7 ods. 3, čl. 7a ods. 1 a 5, čl. 8a ods. 1 až 3, čl. 12 ods. 1.
9. Smernica Komisie 95/17/ES z 19. júna 1995, ktorou sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania smernice Rady 76/768/EHS, pokiaľ ide o neuvedenie jednej alebo viacerých zložiek v zozname, ktorým sa označujú kozmetické výrobky (Ú. v. ES L 140, 23. 6. 1995) – čl. 2, čl. 4 ods. 1, čl. 7, čl. 8 ods. 1 až 3, čl. 9, čl. 10.
10. Smernica Rady 74/556/EHS zo 4. júna 1974, ktorou sa stanovujú podrobnosti o prechodných opatreniach týkajúcich sa činností, ktoré súvisia s obchodovaním a distribúciou toxických výrobkov, a činností, ktoré zahŕňajú odborné využitie takýchto výrobkov, vrátane činností sprostredkovateľov (Ú. v. ES L 307, 18. 11. 1974).
11. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/10/ES zo 6. februára 2003 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách, pokiaľ ide o vystavenie pracovníkov rizikám vyplývajúcim z fyzikálnych faktorov (hluk) (Ú. v. EÚ L 42, 15. 2. 2003) – čl. 11 ods. 1 až 3, čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 3.

12. Smernica Rady 83/477/EHS o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom azbestu pri práci (Ú. v. ES L 263, 24. 9. 1983) v znení smernice Rady 91/382/EHS z 25. júna 1991 (Ú. v. ES L 206, 29. 7. 1991), smernice Rady 98/24/ES zo 7. apríla 1998 (Ú. v. ES L 131, 5. 5. 1998) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/18/ES z 27. marca 2003 (Ú. v. EÚ L 97, 15. 4. 2003).
13. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/44/ES z 25. júna 2002 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách vyplývajúcich z vystavenia pracovníkov rizikám vzniknutým pôsobením fyzikálnych faktorov (vibrácie) (Ú. v. ES L 177, 6. 7. 2002) – čl. 10 ods. 1 až 4, čl. 13. ods. 1, čl. 14 ods. 2.
14. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/40/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách týkajúcich sa vystavenia pracovníkov rizikám vyplývajúcim z fyzikálnych činidiel (elektromagnetické polia) (Ú. v. EÚ L 159, 30. 4. 2004) – čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 2.

127

Z Á K O N

z 2. februára 2006

o perzistentných organických látkach a o zmene a doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje

- a) povinnosti právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov, ktorí sú držiteľmi zásob obsahujúcich alebo skladajúcich sa z perzistentnej organickej látky ustanovenej v čl. 5 ods. 2 a v prílohách I a II osobitného predpisu¹⁾ (ďalej len „zásoba“),
- b) podrobnosti o národnom realizačnom pláne,
- c) pôsobnosť orgánov štátnej správy,
- d) zodpovednosť za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo osobitným predpisom.¹⁾

§ 2

Perzistentná organická látka

Perzistentná organická látka na účely tohto zákona je chemická látka,²⁾ ktorá je uvedená v osobitnom predpise.¹⁾

§ 3

Povinnosti držiteľa zásob

- (1) Držiteľ zásob je povinný
  - a) zaslať každoročne oznámenie obsahujúce informáciu o charaktere a veľkosti zásob Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) alebo ministerstvom poverenej organizácii (§ 5 ods. 3), a to najneskôr do 31. marca za predchádzajúci kalendárny rok,
  - b) viesť evidenciu zásob podľa jednotlivých druhov v nich obsiahnutých perzistentných organických látok tak, aby bol prehľad o spôsobe nadobudnutia zásob, o povolenom spôsobe a čase ich použitia, o mieste ich skladovania, o ich rozsahu a o spôsobe, akým sa s nimi naložilo,

- c) poskytnúť Slovenskej inšpekcii životného prostredia (ďalej len „inšpekcia“) pri výkone štátneho dozoru (§ 6) potrebnú súčinnosť a vykonať uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

(2) Podrobnosti o oznámení podľa odseku 1 písm. a) a o vedení evidencie podľa odseku 1 písm. b) ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 4

Národný realizačný plán

(1) Národný realizačný plán³⁾ je strategický dokument na zabezpečenie plnenia záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z medzinárodného dohovoru,⁴⁾ ktorého vypracovanie a aktualizáciu zabezpečuje ministerstvo a ktorý schvaľuje vláda Slovenskej republiky.

(2) Národný realizačný plán zverejní ministerstvo vo Vestníku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a na internete.

(3) Národný realizačný plán obsahuje ciele týkajúce sa perzistentných organických látok a opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov najmä v oblasti

- a) zníženia alebo vylúčenia uvoľňovania perzistentných organických látok uvedených v prílohách I a II osobitného predpisu¹⁾ z úmyselnej výroby a používania,⁵⁾
- b) zníženia alebo vylúčenia uvoľňovania perzistentných organických látok uvedených v prílohe III osobitného predpisu¹⁾ z neúmyselnej produkcie,⁶⁾
- c) zníženia alebo vylúčenia uvoľňovania perzistentných organických látok zo zásob,
- d) nakladania s odpadmi, ktoré obsahujú alebo sa skladajú z perzistentnej organickej látky uvedenej v čl. 5 ods. 1, v prílohách IV a V osobitného predpisu¹⁾ alebo sú ňou kontaminované,
- e) výskumu, vývoja a monitorovania výskytu perzistentných organických látok ustanovených v čl. 9 osobitného predpisu¹⁾ v životnom prostredí,
- f) zisťovania a sanácie lokalít kontaminovaných per-

¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 z 29. apríla 2004 o perzistentných organických látkach, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 79/117/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 30. 4. 2004).

²⁾ § 2 písm. a) zákona č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch.

³⁾ Čl. 8 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004.

⁴⁾ Štokholmský dohovor o perzistentných organických látkach (oznámenie č. 593/2004 Z. z.).

⁵⁾ Čl. 3 a 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004.

⁶⁾ Čl. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004.

zistentnými organickými látkami ustanovenými v medzinárodnom dohovore,⁷⁾

- g) informovania, vzdelávania a zvyšovania environmentálneho povedomia právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov, ako aj odbornej a laickej verejnosti o perzistentných organických látkach,
- h) medzinárodnej spolupráce a výmeny informácií týkajúcich sa možného znižovania alebo eliminovania ich výroby, používania a uvoľňovania a informácií o ich alternatívnych náhradách.

(4) Národný realizačný plán obsahuje lehoty na vykonanie opatrení podľa odseku 3, ako aj informácie o potrebných finančných zdrojoch, materiálnych zdrojoch a personálnych zdrojoch a spôsobe ich zabezpečenia.

(5) Súčasťou národného realizačného plánu je akčný plán na zníženie alebo vylúčenie uvoľňovania perzistentných organických látok uvedených v prílohe III osobitného predpisu¹⁾ z neúmyselnej produkcie podľa odseku 3 písm. b) (ďalej len „akčný plán“).

(6) Akčný plán obsahuje

- a) opatrenia zamerané na identifikáciu, charakterizáciu a riadenie uvoľňovania neúmyselne produkovaných perzistentných organických látok uvedených v prílohe III osobitného predpisu¹⁾ s cieľom postupného znižovania alebo vylúčenia ich uvoľňovania, vyplývajúce z medzinárodného dohovoru⁸⁾ a z čl. 6 ods. 2 osobitného predpisu,¹⁾
- b) lehoty na vykonanie opatrení podľa písmena a),
- c) informácie o finančných zdrojoch, materiálnych zdrojoch a personálnych zdrojoch potrebných na vykonanie opatrení podľa písmena a),
- d) informácie o spôsobe zabezpečenia zdrojov podľa písmena c).

§ 5

Orgány štátnej správy v oblasti perzistentných organických látok

(1) Orgánmi štátnej správy v oblasti perzistentných organických látok sú

- a) ministerstvo,
- b) inšpekcia,
- c) orgány štátneho dozoru (§ 6).

(2) Ministerstvo

- a) plní úlohu podľa čl. 15 osobitného predpisu,¹⁾
- b) zúčastňuje sa na medzinárodnej spolupráci a výmene informácií vo veciach perzistentných organických látok,

- c) zabezpečuje koordináciu plnenia úloh podľa osobitného predpisu¹⁾ a podľa medzinárodného dohovoru⁴⁾ s inými ústrednými orgánmi štátnej správy,
- d) je notifikačným orgánom vo vzťahu k Európskym spoločenstvám a plní oznamovaciu povinnosť voči Európskej komisii,⁹⁾
- e) zabezpečuje prostredníctvom poverenej organizácie činnosť národného kontaktného bodu na výmenu informácií podľa medzinárodného dohovoru.⁴⁾

(3) Ministerstvo môže plnením úloh podľa odseku 2 písm. d) poveriť organizáciu, ktorej je zriaďovateľom.

(4) Inšpekcia

- a) vykonáva štátny dozor v oblasti perzistentných organických látok (ďalej len „štátny dozor“) podľa § 6 ods. 2,
- b) prejednáva správne delikty podľa tohto zákona.

§ 6

Štátny dozor

(1) Štátnym dozorom sa zisťuje, ako právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia plnia povinnosti ustanovené týmto zákonom a osobitným predpisom¹⁾ v oblasti a) úmyselnej výroby⁵⁾ perzistentných organických látok uvedených v prílohách I a II osobitného predpisu,¹⁾

- b) uvádzania na trh a používania⁵⁾ perzistentných organických látok uvedených v prílohách I a II osobitného predpisu,¹⁾
- c) znižovania a vylučovania uvoľňovania perzistentných organických látok uvedených v prílohe III osobitného predpisu¹⁾ z neúmyselnej produkcie⁶⁾ a monitoringu prítomnosti perzistentných organických látok ustanovených v článku 9 osobitného predpisu¹⁾ v životnom prostredí,
- d) nakladania so zásobami.

(2) Štátny dozor podľa odseku 1 písm. a) a d) vykonáva inšpekcia. Inšpekcia postupuje pri výkone štátneho dozoru podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti uvedených v osobitnom predpise.¹⁰⁾ Pôsobnosť orgánov štátnej správy podľa osobitných predpisov¹¹⁾ ostáva nedotknutá.

(3) Štátny dozor podľa odseku 1 písm. b) vykonávajú orgány štátnej správy príslušné podľa osobitných predpisov v oblasti chemických látok a chemických prípravkov,¹²⁾ v oblasti uvádzania na trh biocídnych výrobkov,¹³⁾ na úseku rastlinolekárskej starostlivosti¹⁴⁾ a v oblasti uvádzania na trh kozmetických výrobkov.¹⁵⁾

⁷⁾ Čl. 6 písm. e) Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (oznámenie č. 593/2004 Z. z.).

⁸⁾ Čl. 5 Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (oznámenie č. 593/2004 Z. z.).

⁹⁾ Čl. 6 ods. 2, čl. 8 ods. 2, čl. 12 a 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004.

¹⁰⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ § 68 ods. 2 písm. i), § 70 písm. k), § 71 písm. j), § 72a písm. a), § 72b ods. 1 písm. a) zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

§ 62 ods. 2 písm. c) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

¹²⁾ § 2 písm. b) a § 38 ods. 1 a 2 zákona č. 163/2001 Z. z. v znení zákona č. 434/2004 Z. z.

¹³⁾ § 28 písm. a) zákona č. 217/2003 Z. z. o podmienkach uvedenia biocídnych výrobkov na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁴⁾ § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 193/2005 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti.

¹⁵⁾ § 21 ods. 3 písm. e) a f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení zákona č. 578/2003 Z. z.

(4) Štátny dozor podľa odseku 1 písm. c) vykonávajú podľa osobitných predpisov¹⁶⁾ orgány štátnej správy starostlivosti o životné prostredie.

(5) Ak orgán štátneho dozoru zistí porušenie povinnosti alebo iný nedostatok v činnosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa, uloží opatrenia na nápravu. V prípade bezprostredného ohrozenia života alebo zdravia ľudí, alebo životného prostredia orgán štátneho dozoru nariadi obmedzenie alebo zastavenie prevádzky alebo inej činnosti, ktorá toto ohrozenie spôsobuje.

(6) Orgány štátneho dozoru podľa odsekov 2 až 4 sú povinné poskytnúť ministerstvu potrebnú súčinnosť, najmä informácie a podklady na účely plnenia úloh podľa § 5 ods. 2 písm. d) a e) vrátane informácií, ktoré tvoria obchodné tajomstvo¹⁷⁾ alebo podliehajú patentovej ochrane.¹⁸⁾

§ 7

Správne delikty

(1) Inšpekcia uloží pokutu od 10 000 Sk do 500 000 Sk držiteľovi zásob, ktorý

- a) nezašle v určenom termíne informáciu o charaktere a veľkosti zásob podľa § 3 ods. 1 písm. a) alebo zašle nepravdivú informáciu,
- b) nevedie evidenciu zásob podľa § 3 ods. 1 písm. b),
- c) neumožní kontrolu nakladania so zásobami, alebo neposkytne inšpekcii pri výkone štátneho dozoru potrebnú súčinnosť, alebo nevykoná ňou uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 3 ods. 1 písm. c).

(2) Inšpekcia uloží pokutu od 50 000 Sk do 1 000 000 Sk právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorá

- a) nenakladá so zásobami ako s odpadom v súlade s čl. 5 ods. 1 osobitného predpisu,¹⁾
- b) nenakladá so zásobami bezpečným, účinným a environmentálne prijateľným spôsobom podľa čl. 5 ods. 2 osobitného predpisu,¹⁾
- c) začne úmyselne vyrábať⁵⁾ perzistentné organické látky uvedené v prílohách I a II osobitného predpisu.¹⁾

(3) Ak do dvoch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty osoba podľa odsekov 1 a 2 opakovane poruší rovnakú povinnosť, za ktorú jej už bola uložená pokuta, inšpekcia jej môže uložiť pokutu až do výšky dvojnásobku hornej hranice pokuty ustanovenej týmto zákonom.

(4) Inšpekcia môže v rozhodnutí o uložení pokuty súčasne uložiť osobe podľa odsekov 1 a 2, aby v určenej

lehote vykonala opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania, za ktoré jej bola pokuta uložená. Ak táto osoba v určenej lehote uložené opatrenia nevykoná, možno jej uložiť ďalšiu pokutu až do dvojnásobku hornej hranice pokuty ustanovenej týmto zákonom, a to aj opakovane.

(5) Pri rozhodovaní o výške pokuty inšpekcia prihliada na závažnosť porušenia povinnosti a na pohnútky a okolnosti vedúce k tomuto porušeniu, na čas trvania protiprávneho stavu a na vzniknuté alebo hroziace škodlivé následky na životné prostredie alebo na zdravie ľudí.

(6) Pokutu podľa odsekov 1 až 3 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa inšpekcia dozvedela o porušení povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti. Pokutu podľa odseku 4 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa mala splniť povinnosť uložená podľa odseku 4. Uložením pokuty nie je dotknutá povinnosť vykonať opatrenia na nápravu, ani zodpovednosť za náhradu spôsobenej škody.

(7) Výnosy z pokút podľa odsekov 1 až 4 sú príjmom Environmentálneho fondu.¹⁹⁾

§ 8

Na konanie podľa tohto zákona sa použije všeobecný predpis o správnom konaní,²⁰⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 9

Prechodné ustanovenie

Držiteľ zásob zašle prvé oznámenie podľa § 3 ods. 1 písm. a) do 30. septembra 2006.

Čl. II

Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 553/2001 Z. z., zákona č. 96/2002 Z. z., zákona č. 261/2002 Z. z., zákona č. 393/2002 Z. z., zákona č. 529/2002 Z. z., zákona č. 188/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 525/2003 Z. z., zákona č. 24/2004 Z. z., zákona č. 443/2004 Z. z., zákona č. 587/2004 Z. z., zákona č. 733/2004 Z. z., zákona č. 479/2005 Z. z., zákona č. 532/2005 Z. z. a zákona č. 571/2005 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 5 odsek 2 znie:

„(2) Krajský úrad životného prostredia vydáva formou všeobecne záväznej vyhlášky záväznú časť progra-

¹⁶⁾ § 31 ods. 2 písm. c) zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší).

§ 28 ods. 1 písm. c) a d) zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

§ 60 ods. 1 písm. g), § 61 písm. a) a § 62 ods. 2 písm. c) zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ § 17 Obchodného zákonníka.

¹⁸⁾ Zákon č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) v znení zákona č. 402/2002 Z. z.

¹⁹⁾ § 3 písm. t) zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁰⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

mu kraja na obdobie ustanovené v programe Slovenskej republiky spravidla na päť rokov.“.

2. V § 5 ods. 4 sa čiarka za slovom „republiky“ nahrádza slovom „a“ a vypúšťajú sa slová „a záväzná časť programu okresu“.

3. V § 5 ods. 5, § 7 ods. 9 a § 74 ods. 2 písm. a) sa vypúšťajú slová „a programu okresu“.

4. V § 5 ods. 6 sa vypúšťajú slová „a obvodný úrad životného prostredia“, slová „sú povinné zverejniť návrhy svojich programov“ sa nahrádzajú slovami „je povinný zverejniť návrh svojho programu“, slovo „zašlú“ sa nahrádza slovom „zašle“ a vypúšťajú sa slová „a obvodný úrad životného prostredia aj obciam z dotknutého územia“.

5. V § 5 ods. 8 sa vypúšťajú slová „a obvodný úrad životného prostredia“ a slová „sú povinné“ sa nahrádzajú slovami „je povinný“.

6. V § 5 ods. 11 sa vypúšťa časť vety za slovom „kraja“.

7. V § 5 ods. 12 sa čiarka za slovom „ministerstvo“ a za slovom „republiky“ nahrádza slovom „a“, vypúšťajú sa slová „alebo obvodný úrad životného prostredia“ a slová „alebo program okresu“.

8. V § 6 ods. 5 sa vypúšťajú slová „programu okresu alebo“.

9. V § 6 ods. 6 sa slovo „okresu“ nahrádza slovom „kraja“.

10. V § 54i ods. 1 sa v druhej vete za slovo „domácnosti“ vkladajú slová „a výrobcu svetelných zdrojov podľa § 54g ods. 1“, za zátvorku sa vkladá čiarka a slová „za celé množstvo elektrozariadení“ sa nahrádzajú slovami „a to v rozsahu nesplnenej časti ustanoveného limitu“ a v poslednej vete sa vypúšťajú slová „za kalendárny štvrtrok“.

11. V § 54i ods. 3 sa na konci vety dopĺňajú slová „s výnimkou výrobcu elektrozariadení, z ktorých odpad bude elektroodpadom z domácností, a výrobcu svetel-

ných zdrojov podľa § 54g ods. 1, ktorí platia príspevok z týchto elektrozariadení za kalendárny rok do 20. apríla nasledujúceho roka“.

12. V § 68 ods. 3 písm. a) sa vypúšťajú slová „programu okresu“.

13. V § 71 písmeno a) znie:

„a) vypracúva podklady na vypracovanie programu kraja a programu Slovenskej republiky,“.

14. V § 74 ods. 6 sa vypúšťajú slová „okresu alebo“.

15. V § 78 ods. 3 písm. d) sa za slová „§ 24 ods. 2 a 3“ vkladajú slová „alebo neposkytne záruku podľa § 54h ods. 1“.

16. V § 78 ods. 3 písm. e) sa za slovami „§ 48 ods. 1 a 2“ spojka „a“ nahrádza čiarkou a za slová „§ 54 ods. 1“ sa vkladajú slová „a § 54i ods. 1“.

17. V § 78 sa odsek 3 dopĺňa písmenami i) až k), ktoré znejú:

„i) nevynaloží úsilie, aby zabránila, ak je to uskutočniteľné, kontaminácii odpadu látkami určenými v osobitnom predpise,^{83b)}

j) poruší povinnosť zneškodniť alebo pretransformovať odpad obsahujúci perzistentné organické látky ustanovené v osobitnom predpise,^{83c)}

k) poruší zákaz použitia určených postupov na zneškodnenie alebo zhodnotenie odpadu ustanovený v osobitnom predpise.^{83d)}“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 83b až 83d znejú:
^{83b)} Čl. 7 ods. 1 a príloha IV k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 z 29. apríla 2004 o perzistentných organických látkach, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 79/117/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 30. 4. 2004).

^{83c)} Čl. 7 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004.

^{83d)} Čl. 7 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004.“.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. apríla 2006.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

128**O Z N Á M E N I E****Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky**

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 129 ods. 8 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení zákona č. 181/1999 Z. z. vydalo

výnos z 2. marca 2006 č. 1467/2006-62, ktorým sa v roku 2006 ustanovuje hodnota služobnej rovnošaty a jej súčastí pre príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže.

Výnos ustanovuje hodnotu služobnej rovnošaty a jej súčastí pre príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže. Nadobudnutím účinnosti tohto výnosu sa zrušuje výnos Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zo 14. februára 2005 č. 23405/2004-62, ktorým sa v roku 2005 ustanovuje hodnota služobnej rovnošaty a jej súčastí pre príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže (oznámenie č. 49/2005 Z. z.).

Výnos nadobúda účinnosť 15. marca 2006.

Do výnosu možno nazrieť na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, na Generálnom riaditeľstve Zboru väzenskej a justičnej stráže, v ústavoch na výkon väzby, v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody, v ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých a v nemocnici pre obvinených a odsúdených.

Vydavateľ: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, 813 11 Bratislava, Župné námestie 13, adresa redakcie Zbierky zákonov Slovenskej republiky: Námestie slobody 12, 811 06 Bratislava, telefón redakcie Zbierky zákonov Slovenskej republiky: 02/52 49 65 34, telefax: 02/52 44 28 53 - Vychádza podľa potreby - **Tlač:** VERSUS, a. s., Bratislava - **Administrácia:** Poradca podnikateľa, spol. s r. o., Národná 18, 010 01 Žilina - **Bankový účet:** Ľudová banka, č. ú. 4220094000/3100 - **Služby zákazníkom:** Poradca podnikateľa, spol. s r. o., Národná 18, 010 01 Žilina, telefón: 041/70 53 222, fax: 041/70 53 343, e-mail: sluzby@epi.sk - **Reklamácie, zmeny adres a ďalšie administratívne požiadavky:** telefón: 041/70 53 600, fax: 041/70 53 426 - **Infolinka Zbierky zákonov Slovenskej republiky:** telefón: 041/70 53 500 - **Predajňa Zbierky zákonov Slovenskej republiky:** Jesenského 5, 811 01 Bratislava, telefón: 02/54 41 29 06.

Informácia odberateľom: Cena Zbierky zákonov Slovenskej republiky sa stanovuje za dodanie kompletného ročníka vrátane registra a od odberateľov sa vyberá formou preddavkov vo výške oznámenej distribútorom. Záverečné vyúčtovanie sa vykoná po dodaní kompletného ročníka vrátane registra na základe skutočného počtu a rozsahu vydaných častok. Pri nezaplatení určeného preddavku distribútor zmení spôsob zasielania Zbierky zákonov Slovenskej republiky. Nové požiadavky na zasielanie Zbierky zákonov Slovenskej republiky sa vybavujú priebežne. Zasielanie sa začína vždy po spracovaní objednávky a uhradení preddavku. Pri kontakte s administráciou uvádzajte vždy pridelený registračný kód odberateľa. **Reklamácie sa budú vybavovať do 30 dní od dátumu ich zaevidovania. Reklamácie týkajúce sa odberu Zbierky zákonov Slovenskej republiky treba uplatniť do 30 dní od dátumu doručenia nasledujúcej čiastky.**

8 584113 009621